

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Dla Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Nasza opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. („Towarzystwo”) na dzień 31 grudnia 2023 r. zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) („Rozporządzenie”) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/895 z dnia 4 kwietnia 2023 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy na potrzeby ujawniania przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji sprawozdania na temat ich wypłacalności i kondycji finansowej oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2452 („Rozporządzenie wykonawcze”).

Przedmiot naszego badania

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A., które zawiera:

- podsumowanie,
- opis działalności i wyników operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2023 r.,
- opis systemu zarządzania na dzień 31 grudnia 2023 r.,
- informacje dotyczące profilu ryzyka na dzień 31 grudnia 2023 r.,
- informacje dotyczące wyceny aktywów oraz pasywów do celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r., oraz
- opis zarządzania kapitałem, wykazujący dopuszczone środki własne oraz kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r.

Podstawa opinii

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności”) oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Badania przyjętymi uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz uchwałą Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego („KSB”). Nasza odpowiedzialność zgodnie z KSB została dalej opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii.

Niezależność

Jesteśmy niezależni od Towarzystwa zgodnie z Międzynarodowym Kodeksem Etyki Zawodowych Księgowych (w tym Międzynarodowymi Standardami Niezależności) wydanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych ("Kodeks IESBA") przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do przeprowadzania badań sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA.

Akapit objaśniający ze zwróceniem uwagi – podstawa sporządzenia

Zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w podsumowaniu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej. W związku z tym, sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej może nie być odpowiednie dla innego celu. Nasze sprawozdanie przeznaczone jest wyłącznie dla Towarzystwa oraz innych wcześniej uzgodnionych odbiorców i nie może być udostępniane ani wykorzystywane przez strony inne niż Towarzystwo i Komisja Nadzoru Finansowego. Nasza opinia nie jest zmodyfikowana w odniesieniu do tej sprawy.

Inne sprawy

Towarzystwo sporządziło odrębne roczne sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 r. zgodnie z przepisami ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości, o którym w dniu 27 marca 2024 r. wydaliśmy sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz Rozporządzenia. Zarząd Towarzystwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

W trakcie sporządzania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Towarzystwa do kontynuacji działalności, ujawnienie, jeśli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności, jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zarząd Towarzystwa albo zamierza dokonać likwidacji Towarzystwa, albo zaniechać prowadzenia działalności, albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Towarzystwa.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta za badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeśli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Towarzystwa zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Towarzystwa do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Towarzystwo zaprzestanie kontynuacji działalności.

Komunikujemy się z Komitetem Audytu odnośnie, między innymi, do planowanego zakresu i czasu przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleń badania, w tym wszelkich znaczących słabości kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Ogólna charakterystyka Towarzystwa

- a. Siedziba Towarzystwa znajduje się we Wrocławiu, ul. Generała Władysława Sikorskiego 26.
- b. Akt założycielski Towarzystwa sporządzono w formie aktu notarialnego w Kancelarii Notarialnej notariusza Wojciecha Kamińskiego we Wrocławiu w dniu 27 grudnia 2001 r. i zarejestrowano w Rep. Nr 12371/2001. W dniu 20 lutego 2002 r. Sąd Rejonowy we Wrocławiu dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Towarzystwa do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000092396.

- c. Towarzystwo prowadzi działalność w oparciu o zezwolenie Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 2002 r.
- d. Przedmiotem działalności Towarzystwa jest:
 - prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń na życie;
 - prowadzenie działalności powiązanej z działalnością ubezpieczeniową.

Stwierdzenie uzyskania żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

W toku badania uzyskano od Zarządu Towarzystwa żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia.

Informacje wymagane przez § 4 pkt 6 Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa

Zarząd Towarzystwa jest obowiązany do przestrzegania wymogów w zakresie wypłacalności określonych przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz Rozporządzeniem. Zarząd Towarzystwa odpowiedzialny jest za przestrzeganie tych wymogów, w tym w szczególności za ustalenie wartości aktywów do celów wypłacalności, ustalenie zobowiązań do celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, ustalenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności, obliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, ocenę jakości i wysokości środków własnych zgodnie z określonymi wymogami, a także wyjaśnienie istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów do celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe do celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było zbadanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakres naszego badania obejmował w szczególności procedury badania dotyczące zgodności wyceny i ujmowania aktywów do celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań do celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, a także dokonanej przez Zarząd Towarzystwa oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz Rozporządzeniem. Celem naszego badania nie było jednakże wyrażenie opinii oddzielnie na ich temat.

Informacja biegłego rewidenta

Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej biegły rewident informuje, że we wszystkich istotnych aspektach:

- a. Towarzystwo ustaliło wartość aktywów do celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 1.515.743 tysięcy złotych zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- b. Towarzystwo ustaliło wartość zobowiązań do celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe do celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 36.288 tysięcy złotych zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;

- c. Towarzystwo ustaliło wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 1.213.369 tysięcy złotych zgodnie z art. 224–235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- d. Towarzystwo obliczyło kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r. w wysokości 103.614 tysięcy złotych zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- e. Towarzystwo obliczyło minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2023 r. w wysokości 25.904 tysięcy złotych zgodnie z art. 271–275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- f. Towarzystwo dokonało oceny jakości środków własnych oraz ustaliło wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 211.994 tysięcy złotych i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 196.452 tysięcy złotych zgodnie z art. 238 i art. 240–248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;
- g. Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 211.994 tysięcy złotych, to jest w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności ustalony na ten dzień w kwocie 103.614 tysięcy złotych;
- h. Towarzystwo posiada dopuszczone podstawowe środki własne na dzień 31 grudnia 2023 r. w kwocie 196.452 tysięcy złotych, to jest w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy ustalony na ten dzień w kwocie 25.904 tysięcy złotych;
- i. Towarzystwo przedstawiło kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny na dzień 31 grudnia 2023 r. aktywów do celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe do celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny na dzień 31 grudnia 2023 r. aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k., spółki wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 144.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez
Michał Sieradzki
Data: 2024.03.27 23:30:54 CET

Michał Sieradzki

Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 13475

Warszawa, 27 marca 2024 r.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku

Wrocław, 26 marca 2024

Spis treści

Definicje.....	1
Podsumowanie	2
Podstawa Sporządzenia.....	2
Działalność Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.	2
Wyniki operacyjne	2
System zarządzania	3
Profil ryzyka	3
Wycena dla celów wypłacalności	3
Zarządzanie kapitałem	3
A. Działalność i wyniki operacyjne.....	5
A.1. Działalność	5
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej.....	6
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej).....	8
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	8
A.5. Wszelkie inne informacje.....	9
B. System zarządzania	10
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	10
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.....	13
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	14
B.4. System kontroli wewnętrznej	19
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	21
B.6. Funkcja aktuarialna	22
B.7. Outsourcing.....	22
B.8. Inne informacje.....	23
C. Profil ryzyka	24
C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)	25
C.2. Ryzyko rynkowe	26
C.3. Ryzyko kredytowe	28
C.4. Ryzyko płynności	30
C.5. Ryzyko operacyjne	30
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	31
C.7. Inne informacje	34
D. Wycena do celów wypłacalności	36
D.1. Aktywa	37
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	40
D.3. Inne zobowiązania.....	45
D.4. Alternatywne metody wyceny	46
D.5. Inne informacje	48
E. Zarządzanie kapitałem.....	49
E.1. Środki własne.....	49

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	50
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	52
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	52
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	52
E.6. Wszelkie inne informacje	52
Załączniki:.....	53

Definicje

- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r., poz.656), zwana dalej „Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II), zwana dalej „Dyrektywa/Dyrektywa Wyplacalność II/Wyplacalność II”;
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające Dyrektywę Wyplacalność II, zwane dalej „Rozporządzenie delegowane”;
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/895 z dnia 4 kwietnia 2023 r ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE zwanym dalej „Rozporządzeniem wykonawczym”;
- Wytyczne EIOPA, standardy techniczne, wytyczne lokalnego nadzoru powiązane z Dyrektywą Wyplacalność II zwane dalej „Regulacje powiązane/Wytyczne EIOPA”;
- EIOPA ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority- Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120), zwana dalej „Ustawa o rachunkowości”;
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zwane dalej „Rozporządzeniem Ministra Finansów”;
- SCR ang. Solvency Capital Requirement – Kapitałowy wymóg wypłacalności;
- MCR ang. Minimum capital requirement – Minimalny wymóg kapitałowy;
- Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa SA zwane dalej „TU na Życie Europa S.A. / Spółka / Towarzystwo”;
- SFCR ang. Solvency and Financial Condition Report - Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej;
- Sprawozdanie finansowe – sprawozdanie sporządzone za okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2023 roku zgodnie z Ustawą o rachunkowości, zatwierdzone przez Zarząd w dniu 26 marca 2024 roku;
- Formuła standardowa – formuła obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona w rozdziałach V i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- KNF – Komisja Nadzoru Finansowego dalej „Komisja”;
- UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- UFK – Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy;
- Ryzyka / Grupy ubezpieczeń – ryzyka lub grupy ubezpieczeń w rozumieniu Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- KOR - Komitet Oceny Ryzyka;
- RTU - Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe;
- ORSA ang. Own risk and solvency assessment - Własna ocena ryzyk i wypłacalności;
- CRO ang. Chief risk officer - Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem,
- TFI - Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych,
- RF – Rzecznik Finansowy;
- GPW- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie;
- Podatek od aktywów - podatek uiszczany na podstawie Ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 623);
- MSSF 16 - Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing.

Podsumowanie

Podstawa Sporządzenia

Celem tego sprawozdania jest spełnienie wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej o ujawnianiu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej (Rozdział 11), Rozporządzeniem delegowanym (Rozdział XII) oraz Wytycznymi EIOPA.

Struktura niniejszego sprawozdania została przygotowana w sposób opisany w Załączniku XX Rozporządzenia delegowanego oraz zawiera formularze sprawozdawcze zawierające dane ilościowe zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działalność i wyniki Towarzystwa, jego system zarządzania, profil ryzyka, wycenę na potrzeby Wypłacalności II oraz zarządzanie kapitałem.

Wycena aktywów i pasywów na potrzeby Wypłacalności II dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniu delegowanym:

- Aktywa ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust.1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się zgodnie z art. 224–235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem III tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

SCR ustalany jest zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

MCR ustalany jest zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania wymogów kapitałowych oraz rozdziałem VII i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

Klasyfikacja i wycena pozycji środków własnych jest zgodna z art. 238-248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV tytułu I Rozporządzenia. Niniejsze sprawozdanie jest przedstawione w złotych („PLN”). Wszystkie wartości, podane są po zaokrągleniu do tysiąca PLN, w związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niezgodności pomiędzy poszczególnymi notami sprawozdania.

Działalność Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. prowadzi działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń na życie we wszystkich grupach ubezpieczeń na życie określonych Ustawą o działalności ubezpieczeniowej. Spółka prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski.

Spółka planuje w dalszym ciągu rozwijać ofertę ubezpieczeniową, w szczególności, we współpracy z bankami. Planowane są wdrożenia produktów ochronnych typu PPI (ang. Payment Protection Insurance). Spółka planuje koncentrować się na sprzedaży produktów o charakterze ochronnym z grupy 1 i 5. Rozwój obszaru bancassurance, poprzez poszerzenie oferty produktowej, w tym w ramach współpracy z Millennium Bank S.A. (dalej „Bank”) jest również jednym z kluczowych strategicznych elementów rozwoju w najbliższych latach.

Wyniki operacyjne

Składki przypisane brutto wyniosły w 2023 roku 358 181 tys. zł, co w porównaniu do 332 580 tys. zł w 2022 roku stanowiło wzrost o 8%. Wzrost przypisu wynika głównie z wyższej wartości sprzedaży w kanale bancassurance dla produktów powiązanych ze świadczeniami zdrowotnymi (druga opinia medyczna).

Całkowity wynik na działalności lokacyjnej w 2023 roku wyniósł 94 328 tys. zł, z czego przychody z lokat wynoszą 69 219 tys. zł, niezrealizowane zyski z lokat 111 966 tys. zł, koszty działalności lokacyjnej 40 720 tys. zł, niezrealizowane straty na lokatach 46 137 tys. zł. W 2023 roku największą pozycję w wyniku z działalności lokacyjnej Spółki stanowił wynik z lokat ubezpieczeń UFK o wartości 70 453 tys. zł. W 2022 roku całkowity wynik na działalności lokacyjnej wyniósł -39 431 tys. zł.

Zysk techniczny w 2023 roku wyniósł 8 281 tys. zł, w okresie porównywalnym wynik techniczny wyniósł 16 919 tys. zł. Spółka zakończyła 2023 rok z zyskiem netto w wysokości 34 136 tys. zł, wobec 8 600 tys. zł w 2022 roku. Głównym czynnikiem mającym wpływ na wzrost wyniku finansowego Spółki w 2023 roku były wyższe pozostałe przychody operacyjne o 34 422 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku, w związku ze zwrotem podatku od aktywów. W 2023 roku nie wystąpiły inne nietypowe zdarzenia o charakterze jednorazowym, które miałyby istotny wpływ na osiągnięty wynik finansowy.

Szczegółowe informacje na temat działalności Spółki i wyników osiągniętych w okresie za jaki sporządzone zostało sprawozdanie tj. od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku oraz wyników osiągniętych w okresie porównywalnym tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku przedstawiono w części A niniejszego sprawozdania.

System zarządzania

System zarządzania w Towarzystwie zapewnia skuteczne, prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością.

Za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa odpowiada Zarząd.

Zarząd zapewnia, aby struktura organizacyjna Spółki była przejrzysta i odpowiednia do skali i charakteru prowadzonej działalności, a także aby zakresy odpowiedzialności były jasno przypisane i właściwie przydzielone do poszczególnych jednostek organizacyjnych Spółki.

W Spółce wdrożony jest system regulacji wewnętrznych odnoszących się do przebiegu procesów wykonywanych przez poszczególne jednostki organizacyjne. W ramach struktury organizacyjnej wyodrębnione są również kluczowe dla systemu zarządzania funkcje: funkcja aktuarialna, zarządzania ryzykiem, compliance i audytu wewnętrznego.

System zarządzania wspierany jest przez Komitety i zespoły funkcyjne zajmujące się między innymi zagadnieniami związanymi z zarządzaniem ryzykiem, oceną ryzyka, inwestowaniem, produktami i ich dystrybucją oraz jakością danych.

W Spółce funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oparty na modelu ERM (Enterprise Risk Management). Spółka posiada również Strategię zarządzania ryzykiem, której celem jest uregulowanie zasad zarządzania ryzykiem w Spółce, a także określenie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w systemie zarządzania.

Szczegółowe informacje na temat systemu zarządzania przedstawiono w części B niniejszego sprawozdania.

Profil ryzyka

W toku prowadzenia działalności ubezpieczeniowej Towarzystwo narażone jest na następujące istotne ryzyka:

a) ryzyka wymienione w Rozporządzeniu delegowanym:

- ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe i kontrahenta,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,

b) pozostałe rodzaje ryzyka:

- ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności,
- ryzyko nowych zagrożeń i ryzyko dla zrównoważonego rozwoju.

Spółka określa w regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem szczegółowe zasady identyfikacji, zarządzania, pomiaru i monitorowania ryzyk oraz ich raportowania w ramach jednostek organizacyjnych.

Największy wpływ na wielkość SCR wyznaczonego formułą standardową w okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym miały ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyko rynkowe.

Szczegółowe informacje na temat profilu ryzyka Spółki przedstawiono w części C niniejszego sprawozdania.

Wycena dla celów wypłacalności

Podstawową metodą stosowaną do wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe jest wycena rynkowa, natomiast rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są z uwzględnieniem najlepszego oszacowania opartego o przyszłe prognozowane przepływy pieniężne wynikające z umów ubezpieczenia zawartych przez Towarzystwo. Najlepsze oszacowanie powiększane jest o margines ryzyka wyznaczony metodą kosztu kapitału dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności w przyszłości, koniecznemu do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie trwania portfela polis.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach lub przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe Spółka do wyceny aktywów i zobowiązań stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.

W porównaniu do poprzedniego roku nie doszło do istotnych zmian w sposobie wyceny dla celów wypłacalności.

Szczegóły dotyczące metod wyceny na potrzeby Wypłacalności II oraz różnic w stosunku do wycen stosowanych na potrzeby sprawozdań finansowych przedstawiono w części D niniejszego sprawozdania.

Zarządzanie kapitałem

Obowiązkiem Spółki wynikającym z przepisów prawa jest posiadanie środków własnych w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) – co oznacza wskaźnik wypłacalności w minimalnej wysokości 100%.

W Strategii zarządzania ryzykiem, Spółka ustala ostrożnościowy wewnętrzny limit wskaźnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR środkami własnymi (dalej "wskaźnik") na poziomie 175%. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest w wysokości 210%.

Środki własne stanowiące pokrycie SCR są klasyfikowane w trzech kategoriach, w zależności od ich zdolności do absorbowania strat. Na dzień 31 grudnia 2023 roku i na dzień 31 grudnia 2022 roku większość środków własnych Spółki została zaklasyfikowana do środków o najwyższej zdolności do absorbowania strat tj. do Kategorii 1. Do Kategorii 3 zaklasyfikowano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie SCR. Pozycja kapitałowa Spółki pozostaje znacząco powyżej minimalnych wymogów. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 204,6%.

Spadek wskaźnika poniżej poziomu alarmowego wynika z nabycia udziałów w spółce Europa Millennium Financial Services sp. z o.o. (dalej „EMFS”) o czym Spółka informowała w SFCR za 2022 rok. Nabycie EMFS oraz wieloletnia współpraca z Bankiem spowoduje poprawę wyników Spółki oraz jej sytuacji wypłacalnościowej. Poziom wskaźnika wypłacalności będzie na bieżąco monitorowany przez Spółkę.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły inne zmiany w systemie zarządzania kapitałem.

Szczegóły dotyczące minimalnego wymogu wypłacalności (MCR), SCR oraz środków własnych na ich pokrycie przedstawiono w części E niniejszego sprawozdania.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Informacje ogólne

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 2002 roku. Działalność operacyjną Spółka rozpoczęła w lipcu 2002 roku.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej Wydział VI Rejestrowy pod numerem 0000092396.

Dane kontaktowe Spółki:

Towarzystwo na Życie Ubezpieczeń Europa S.A.
ul. gen. Władysława Sikorskiego 26
53-659 Wrocław

Dane kontaktowe organu odpowiedzialnego za nadzór nad zakładem ubezpieczeń:

Komisja Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Dane kontaktowe organu sprawującego nadzór nad grupą, do której należy zakład:

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht
Marie-Curie-Str. 24–28
60439 Frankfurt

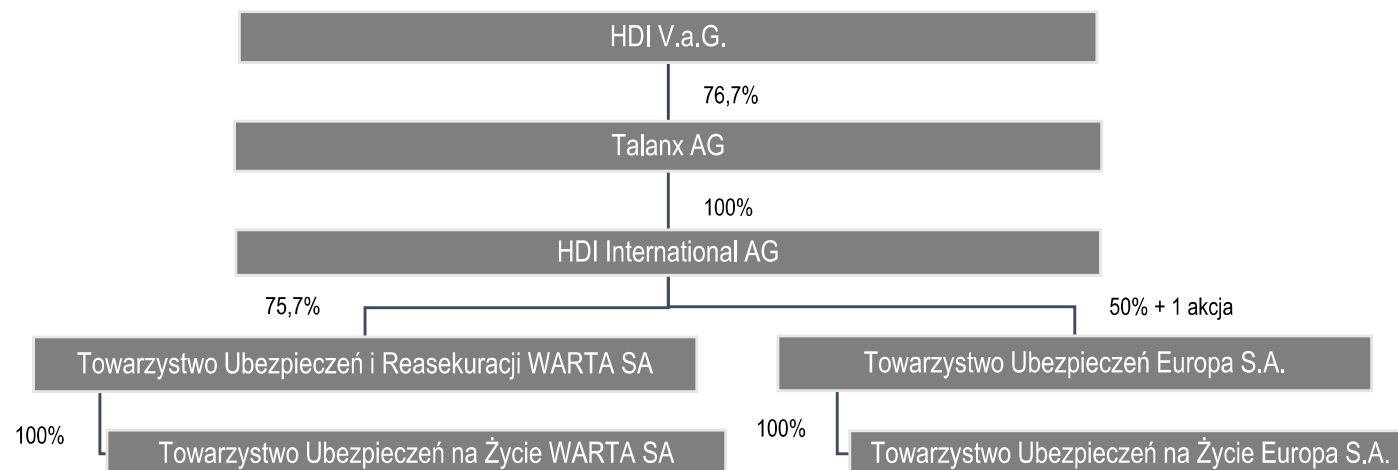
Dane kontaktowe biegłych rewidentów zakładu:

Michał Sieradzki, biegły rewident nr 13475 działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k.
ul. Polna 11
00-633 Warszawa

Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji Spółki

Kapitał akcyjny TU na Życie Europa S.A. wynosi 307 200 tys. zł i jest podzielony na 3 072 000 akcji o wartości nominalnej 100 zł każda. Wszystkie akcje są imienne zwykłe i zostały opłacone w całości. Jedynym akcjonariuszem jest Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A.

Poniżej przedstawiono uproszczony schemat struktury Grupy Talanx wraz z podmiotem dominującym Grupy Talanx, do której należy Spółka:

Szczegółowe informacje o Grupie Talanx znajdują się na stronie <https://www.talanx.com/en/talanx-group/brands>.

A.1.2. Istotne linie biznesowe oraz tereny geograficzne, w których Spółka prowadzi działalność

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A w 2023 roku prowadziło działalność wyłącznie na terenie Polski.

Za istotne linie biznesowe zostały przyjęte linie, dla których udział w całkowitej składce przypisanej brutto lub udział w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych jest większy niż 20%.

- Ubezpieczenia na życie** – ubezpieczenia stanowiące zabezpieczenie zobowiązań finansowych lub osób bliskich w przypadku śmierci Ubezpieczonego poprzez spłatę całości zobowiązania lub jego proporcjonalnej części, jeżeli ochroną ubezpieczeniową objętych jest kilku kredytobiorców. Ubezpieczenie może być oferowane również jako „standalone”, gdzie określona wysokość sumy ubezpieczenia w przypadku śmierci wypłacana jest przez Ubezpieczyciela osobom uprawnionym wskazanym przez Ubezpieczonego.
- Produkty inwestycyjne** – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

A.1.3. Istotne zdarzenia

Sytuacja makroekonomiczna

Sytuacja makroekonomiczna (wybory parlamentarne, kolejne regulacje dot. tzw. wakacji kredytowych, trwająca wojna w Ukrainie, nowa Rekomendacja U dla zakładów ubezpieczeń i banków ogłoszona przez KNF) i jej negatywny wpływ na wielkość sprzedaży w sektorze finansowym np. ograniczona akcja kredytowa. Utrzymujący się wysoki poziom inflacji, która bezpośrednio wpływa na możliwości zakupowe Klientów.

Współpraca z Bankiem

Podpisanie umowy dotyczącej 10-letniej strategicznej współpracy z Bankiem (wraz z nabyciem udziałów w EMSF) obejmującej ubezpieczenia do kredytów gotówkowych, jak i rozszerzenie oferty produktowej o ubezpieczenia dla kredytów hipotecznych w zakresie ubezpieczenia nieruchomości.

Getin Noble Bank/ Velo Bank

Zakończenie przez Velo Bank współpracy ze Spółką oraz TU Europa S.A. w czerwcu 2023 r. po postępowaniach przetargowych w zakresie ubezpieczeń do pożyczek gotówkowych.

Pozwy zbiorowe

W listopadzie i grudniu 2023 roku Spółka zawarła ugody w ramach dwóch pozewów zbiorowych toczących się przeciwko Spółce, co miało istotny wpływ na obniżenie ryzyka prawnego w tym obszarze.

Podział zysku

W dniu 16 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2022. Zysk w kwocie 8 600 171,32 złotych (słownie: osiem milionów sześćset tysięcy sto siedemdziesiąt jeden złotych trzydzieści dwa grosze) przeznaczono na kapitał zapasowy Spółki.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Spółka zakończyła rok 2023 zyskiem netto w wysokości 34 136 tys. zł, wobec 8 600 tys. zł w roku 2022. Głównym czynnikiem mającym wpływ na wyniki finansowe Spółki w roku 2023 były: 1) wyższy wynik techniczny dla produktów powiązanych z pożyczkami gotówkowymi sprzedawanymi przez Millennium Bank, 2) niższy wynik techniczny w związku z zawarciem ugody w ramach dwóch pozewów zbiorowych oraz 3) wyższe pozostałe przychody operacyjne w związku ze zwrotem podatku od aktywów. W 2023 roku Spółka osiągnęła łączny przypis składki brutto w wysokości 358 181 tys. zł, który był o 8% wyższy od łącznego przypisu osiągniętego w 2022 roku. Wzrost składki jest głównie konsekwencją: wzrostu przypisu składki w obszarze bancassurance dla pożyczek gotówkowych sprzedawanych przez Bank.

	2023	2022	Zmiana %
Wynik techniczny	8 281	16 919	-51%
Pozostałe przychody	34 723	301	11 452%
Pozostałe koszty	3 280	4 967	-34%
Podatek dochodowy	5 588	3 652	53%
Zysk/strata	34 136	8 600	297%

Składkę przypisaną brutto w podziale na ryzyka zaprezentowano w tabeli poniżej:

Składka przypisana brutto	2023	2022
Ubezpieczenia na życie	162 705	222 803
Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	47 355	54 984
Ubezpieczenia rentowe	-	-
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	148 120	54 793
Razem składka przypisana brutto	358 181	332 580

Spadek przypisu dla ubezpieczeń na życie i jednocześnie wzrost dla ubezpieczeń wypadkowych i chorobowych wynika głównie ze zmiany w trakcie 2023 roku produktu sprzedawanego w kanale bancassurance dla produktów powiązanych z pożyczkami gotówkowymi.

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto wyniosły w 2023 roku 202 414 tys. zł. i były niższe o 30 493 tys. zł w porównaniu z 2022 rokiem. Największy udział w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych brutto zarówno w 2023 jak i w 2022 roku mają ubezpieczenia UFK.

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na ryzyka zaprezentowano w tabeli poniżej:

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2023	2022
Ubezpieczenia na życie	55 414	74 658
Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	131 876	143 399
Ubezpieczenia rentowe	41	41
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	15 084	14 809
Razem odszkodowania i świadczenia brutto	202 414	232 907

Zmianę stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych netto w podziale na ryzyka zaprezentowano w tabeli poniżej. Zmiana (wzrost) rezerw dotyczy głównie rezerw dla produktów powiązanych z pożyczkami gotówkowymi sprzedawanych przez Bank, przy jednoczesnym stabilnym zachowaniu portfela ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych netto	2023	2022
Ubezpieczenia na życie	37 210	- 8 987
Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 719	-169 957
Ubezpieczenia rentowe	-34	-35
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	52 946	-181
Razem zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych netto	93 543	-179 160

Składki i odszkodowania w podziale na linie biznesowe przedstawia formularz S.05.01.02 „Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych” stanowiący załącznik do niniejszego sprawozdania.

Koszty akwizycji i koszty administracyjne

Koszty akwizycji w 2023 roku osiągnęły wartość 118 781 tys. zł i były niższe o 97 994 tys. zł w porównaniu z 2022 rokiem (spadek o 45%). Na tę kwotę składają się przede wszystkim prowizje akwizycyjne wypłacone agentom. Spadek kosztów akwizycji w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku dotyczy głównie ubezpieczeń z obszaru bancassurance związanymi z kredytami ratalnymi.

Koszty administracyjne w 2023 roku osiągnęły wartość 37 485 tys. zł i były wyższe o 7% w porównaniu z 2022 rokiem. Wyższe koszty administracyjne wynikają głównie z wyższych kosztów wynagrodzeń.

Koszty w podziale na linie biznesowe przedstawia formularz S.05.01.02 „Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych” stanowiący załącznik do niniejszego sprawozdania.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wyniki z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Całkowity wynik na działalności lokacyjnej jest elementem wyniku technicznego Spółki i zawiera wynik z inwestycji własnych Spółki oraz wynik z lokat ubezpieczeń UFK (lokaty produktowe).

	2023	2022
Przychody z lokat	69 219	53 171
Niezrealizowane zyski z lokat	111 966	106 827
Niezrealizowane straty na lokatach	46 137	181 927
Koszty działalności lokacyjnej	40 720	17 502
Wynik z działalności lokacyjnej	94 328	-39 431

Wynik z działalności lokacyjnej w podziale na kategorie lokat przedstawia tabela poniżej:

	2023	2022
Przychody z lokat bankowych	5 280	2 056
Wynik z jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych	1 498	1 769
Wynik z instrumentów dłużnych, w tym utrata wartości	39 709	45 993
Wynik z lokat ubezpieczeń UFK	49 745	-87 548
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	- 1 905	-1 701
Wynik z działalności lokacyjnej	94 328	-39 431

Zmiana Kapitału z aktualizacji wyceny	2023	2022
Inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	880	79
Instrumenty dłużne	43 153	-19 874
Udziały i akcje	12 334	-
Zmiana Kapitału z aktualizacji wyceny razem	56 366	-19 795

Całkowity wynik na działalności lokacyjnej w 2023 roku wyniósł 94 328 tys. zł i był o 133 759 tys. zł wyższy od wyniku osiągniętego w 2022 roku. Największy wpływ na tę zmianę miał wynik z aktywów UFK o wartości 70 453 tys. zł, wynikający głównie ze wzrostu wartości certyfikatów oraz obligacji strukturyzowanych.

Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu instrumentów dłużnych w wysokości 43 153 tys. zł głównie jest wynikiem przeprowadzonej w 2023 roku rekonstrukcji portfela obligacji, polegającej na sprzedaży niskooprocentowanych obligacji ze stałym kuponem wraz z zakupem innych serii obligacji skarbowych z nieznacznie dłuższym duration. W wyniku tej operacji ujemny kapitał z aktualizacji wyceny z tych obligacji został zrealizowany i tym samym zaliczony w wynik finansowy 2023 roku. Dodatkowym czynnikiem były sprzyjające warunki rynkowe, takie jak zmniejszenie presji inflacyjnej oraz obniżki stóp procentowych o 100pb, które przyczyniły się do wzrostów wycen rynkowych większości instrumentów dłużnych znajdujących się w portfelu spółki.

Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu udziałów i akcji związana jest z przeszacowaniem udziałów EMFS powyżej ceny ich nabycia. Na wartość tego przeszacowania składają się przypadające na rzecz Spółki zmiany kapitału własnego EMFS obejmujące osiągnięty wynik finansowy, skorygowany dodatkowo o przypadające na okres sprawozdawczy odpisy amortyzacyjne aktywów niematerialnych zidentyfikowanych na dzień nabycia.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Wyniki z pozostałych rodzajów działalności zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Okres sprawozdawczy	2023	2022
Pozostałe przychody	34 723	301
Pozostałe koszty	3 280	4 967
Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	31 443	-4 666

Pozostałe przychody operacyjne w 2023 roku były wyższe o 34 422 tys. zł w porównaniu z 2022 rokiem, na co wpływ miał zwrot podatku od aktywów oraz rozwiązanie rezerw na ryzyko prawne związane z pozwami sądowymi, które zostały zakończone ugodami.

A.5. Wszelkie inne informacje

Aktywa i zobowiązania zgodnie z MSSF 16

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Spółka jest stroną umowy najmu powierzchni biurowej, z tytułu której rozpoznaje aktywa i zobowiązania zgodnie z MSSF 16. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania z tytułu leasingu zostały zaprezentowane w pozycji „Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny”, natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu zostało zaprezentowane w pozycji „Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych”. Szczegóły dotyczące wyceny zostały ujęte w rozdziale „Wycena do celów wypłacalności”.

Podpisanie umowy nabycia udziałów w EMFS oraz strategicznej współpracy z Bankiem

W dniu 13 lutego 2023 roku Spółka zawarła z Bankiem umowę nabycia 72% udziałów w EMFS oraz umowy z Bankiem i EMFS dotyczące wyłącznego modelu dystrybucji ubezpieczeń, w tym umowę o współpracy, umowy dystrybucyjne oraz umowy agencyjne ("Strategiczna Współpraca Ubezpieczeniowa"). Efektywne przeniesienie praw do udziałów nastąpiło w dniu 29 marca 2023 r.

Strategiczna współpraca ubezpieczeniowa przewiduje długoterminową (10 lat) współpracę w zakresie bancassurance w odniesieniu do określonych ubezpieczeń powiązanych z produktami kredytowymi oferowanymi przez Bank.

W efekcie zawarcia powyższych umów Spółka odnotowała w trakcie 2023 roku spadek poziomu kwartalnych współczynników wypłacalności do poziomów w przedziale 179-207%.

W dniu 20 listopada 2023 r. Spółka dokonała sprzedaży 240 udziałów w EMFS do spółki Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. Na skutek ww. transakcji Spółka na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadała udziały odpowiadające 60% w kapitale zakładowym EMFS.

Wszystkie inne istotne informacje związane z działalnością i wynikami operacyjnymi zostały uwzględnione w punktach A.1.- A.4.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

System zarządzania Spółki jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Towarzystwa.

Spółka dokłada wszelkich starań, aby proces zarządzania odbywał się z pełną ochroną praw ubezpieczonych oraz z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa. System zarządzania poddawany jest regularnym przeglądom wewnętrznym, co najmniej raz w roku oraz w przypadku zaistnienia istotnych zmian w strukturze systemu zarządzania.

B.1.1. System zarządzania

Nadrzędnym dokumentem regulującym działalność Spółki jest Statut, który zawiera najważniejsze kwestie dotyczące działalności zakładu ubezpieczeń, m.in. takie jak:

- 1) rodzaj prowadzonej działalności;
- 2) kapitał, prawa i obowiązki akcjonariuszy;
- 3) organy Spółki, ich kompetencje, zasady powoływania;
- 4) fundusze i rachunkowość Spółki.

W Spółce funkcjonuje regulacja wewnętrzna, która normuje zasady zarządzania, zapewniając skuteczne, prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością.

Regulacją opisującą strukturę organizacyjną Spółki jest Regulamin Organizacyjny. Regulamin Organizacyjny definiuje również zakres zadań i obowiązków poszczególnych jednostek organizacyjnych Spółki.

Zarząd zapewnia, aby struktura organizacyjna Spółki była przejrzysta i odpowiednia do skali i charakteru prowadzonej działalności, a także aby zakresy odpowiedzialności były jasno przypisane i właściwie przydzielone.

Walne Zgromadzenie

Zasady funkcjonowania Walnego Zgromadzenia określają przepisy prawa, Statut oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia, które regulują sposób jego zwoływania oraz przebieg. Do obowiązków Walnego Zgromadzenia należy m.in. zatwierdzanie Statutu Spółki, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego.

Rada Nadzorcza

Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej w Spółce określają przepisy prawa, Statut oraz Regulamin Rady Nadzorczej, które definiują jej organizację oraz szczegółowe kompetencje.

Rada Nadzorcza składa się z 7 członków, w tym Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza Rady, którzy powoływani są przez Walne Zgromadzenie na okres 3 lat. Członków Rady Nadzorczej powołuje się na okres wspólnej kadencji. Kadencję liczy się w pełnych latach obrotowych. Rada Nadzorcza zwoływana jest w miarę potrzeb, nie rzadziej niż jeden raz w danym kwartale w roku obrotowym.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy między innymi badanie i ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami jak i ze stanem faktycznym oraz ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania uwzględniającego również wyniki tej oceny. Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy m.in.:

- sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, w tym nad procesem zarządzania ryzykiem;
- podejmowanie uchwał, wydawanie zaleceń i opinii oraz wnioskowanie do Walnego Zgromadzenia;
- powołanie i odwołanie Członków Zarządu Spółki, powierzenie jednemu z Członków Zarządu funkcji Prezesa Zarządu, powierzenie jednemu z Członków Zarządu funkcji I Wiceprezesa Zarządu oraz jednemu lub większej liczbie Członków Zarządu funkcji Wiceprezesa Zarządu;
- zatwierdzanie rocznego budżetu i biznes planu oraz planu strategicznego Spółki.

Komitet Audytu

Zasady funkcjonowania Komitetu Audytu określają przepisy prawa, Statut, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu.

Główne zadania Komitetu Audytu obejmują:

- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania,
- monitorowanie zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.

Komitet Audytu jest zobowiązany przekazać Radzie Nadzorczej wszelkie informacje pozyskane w związku z wykonywaniem swoich zadań.

Zarząd

Zarząd składa się z dwóch lub większej liczby Członków, powoływanych przez Radę Nadzorczą. Powołanie Prezesa Zarządu oraz Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem następuje za zgodą organu nadzoru. Rada Nadzorcza powierza jednemu z Członków Zarządu funkcję Prezesa Zarządu, może też powierzyć jednemu z Członków Zarządu funkcję I Wiceprezesa Zarządu oraz jednemu lub większej liczbie Członków Zarządu funkcję Wiceprezesa Zarządu. Członkowie Zarządu

powoływani są na okres 3 lat wspólnej kadencji. Kadencję liczy się w pełnych latach obrotowych. Zarząd zbiera się na posiedzeniach zwoływanych przez Prezesa, a w razie jego nieobecności przez Wiceprezesa lub wyznaczonego przez Prezesa lub Zarząd Członka Zarządu. Posiedzenie może być również zwołane na pisemny uzasadniony wniosek przynajmniej jednego Członka Zarządu. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz w miesiącu. Zarząd podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów przy quorum wynoszącym 1/2 jego składu osobowego. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zarząd Spółki zapewnia przekazywanie Radzie Nadzorczej wszelkich informacji i danych, które są niezbędne do wypełniania przez jej Członków funkcji nadzorczych. Zasady podziału obowiązków pomiędzy Członków Zarządu zostały jednoznacznie określone w drodze Uchwały Zarządu. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji Członków Zarządu lub wewnętrznych konfliktów interesów, a także obejmuje wszystkie obszary działalności Spółki.

Do obowiązków Zarządu należy m.in.:

- prowadzenie spraw Spółki oraz jej reprezentowanie;
- zarządzanie majątkiem Spółki;
- określenie Strategii Spółki oraz głównych celów działania Spółki, przedkładanie Strategii Radzie Nadzorczej, a także odpowiedzialność za jej wdrożenie i realizację;
- dbanie o efektywność i przejrzystość systemu zarządzania Spółką.

Skład Zarządu na początek i koniec okresu sprawozdawczego oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania był następujący:

- Artur Maliszewski – Prezes Zarządu,
- Marat Nevretdinov – Wiceprezes Zarządu (od 22 marca 2023 r. I Wiceprezes Zarządu),
- Artur Chądzyński – Wiceprezes Zarządu (członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem),
- Krzysztof Morawski – Członek Zarządu,
- Grzegorz Pawlicki – Członek Zarządu.

W dniu 22 marca 2023 r. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Maratowi Nevretdinowowi funkcję I Wiceprezesa Zarządu TU na Życie Europa S.A. w trakcie trwania VII wspólnej kadencji Zarządu.

Obszary nadzorowane przez Członków Zarządu na początek i koniec okresu sprawozdawczego prezentuje tabela poniżej:

Członek Zarządu	01.01.2023 - 31.12.2023
Artur Maliszewski	Audyt wewnętrzny Obsługa prawna Obsługa compliance Reklamacje Marketing i PR Zarządzanie zasobami ludzkimi, kadry i płace Inwestycje Administracja
Marat Nevretdinov	Zarządzanie projektami wraz z Zespołem Rozwoju Projektów Międzynarodowych
Artur Chądzyński	Rachunkowość i sprawozdawczość Kontrolling Wycena inwestycji Ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem Aktuarial Reasekuracja
Krzysztof Morawski	Strategia i rozwój biznesu Zarządzanie sprzedażą i siecią sprzedaży
Grzegorz Pawlicki	Obsługa klientów, w tym likwidacja szkód Obszar IT Obsługa partnerów biznesowych

Regulowanie działalności Spółki – prawo wewnętrzne oraz regulacje dotyczące jakości zarządzania

W Spółce istnieje system regulacji wewnętrznych odnoszących się do przebiegu procesów wykonywanych przez poszczególne jednostki organizacyjne. Są to wewnętrzne regulaminy, procedury, instrukcje, które opisują przebieg procesów, wyznaczają zakres odpowiedzialności poszczególnych osób, a także wskazują na elementy kontrolne. W Spółce funkcjonuje Regulamin Zarządzania Regulacjami Wewnętrznymi, którego celem jest stworzenie spójnego systemu regulacji wewnętrznych w Spółce. Regulamin określa zasady opracowywania, aktualizacji, ewidencjonowania oraz archiwizacji i udostępniania regulacji wewnętrznych.

Spółka posiada sporządzone na piśmie zasady, które podlegają regularnym przeglądom, z obszarów: zarządzanie ryzykiem, audyt i kontrola wewnętrzna, outsourcing, działalność lokacyjna, rachunkowość, w tym w zakresie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, reasekuracja, likwidacja szkód i roszczeń, ciągłość działania,

wynagrodzenia oraz przyznawanie innych świadczeń, tworzenie i modyfikacja produktów ubezpieczeniowych, etyka, compliance, rozpatrywanie reklamacji, komunikacja z mediami, misselling.

Spółka opracowuje dodatkowo pisemne zasady dla tych obszarów i procesów, które:

1. uznawane są za obszary szczególnie istotne dla działalności Spółki,
2. generują podwyższone ryzyko,
3. wymagają zaangażowania większej liczby jednostek organizacyjnych,
4. zostały wskazane przez Zarząd, jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, zgodność z przepisami oraz audyt wewnętrzny.

Spółka dokłada wszelkich starań, aby wszystkie regulacje wewnętrzne obowiązujące w Spółce były spójne i aktualne oraz opracowywane z najwyższą starannością, z zapewnieniem przez ich właścicieli wysokiej jakości oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Spółka stosuje również, przyjęte uprzednio przez wszystkie organy Spółki, Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki Spółki.

Strategia

Spółka posiada opracowaną średnioterminową strategię działalności, której horyzont czasowy wynosi 5 lat. Strategia Spółki oprócz jasno zdefiniowanych celów, zawiera również misję, wizję oraz wartości, którymi Spółka kieruje się w realizacji swoich celów. Zakres strategii Spółki odnosi się do oferty produktowej, kanałów dystrybucji oraz rozwoju organizacji.

Komitety i zespoły funkcyjne w Spółce

W 2023 roku w Spółce działały następujące Komitety i Zespoły: Komitet ds. Ryzyka, Komitet Inwestycyjny, Komitet Oceny Ryzyka, Komitet Produktowo-Dystrybucyjny, Sztab Zarządzania Kryzysowego, Zespół Zarządzania Zmianami IT, Zespół AML, Komitet Projektowy.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje

Spółka powołała osoby nadzorujące kluczowe funkcje: funkcję aktuarialną, zarządzania ryzykiem, compliance, audytu wewnętrznego.

Funkcje kluczowe			
Funkcja zarządzania ryzykiem	Funkcja Aktuarialna	Funkcja zgodności z przepisami (compliance)	Funkcja audytu wewnętrznego
Zadania przypisane do funkcji zarządzania ryzykiem są wykonywane w ramach zadań przypisanych do wskazanych pracowników dedykowanego departamentu. Odpowiedzialność za działania departamentu sprawuje Dyrektor Departamentu, natomiast Departament podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem. W Spółce została powołana osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem.	Zadania przypisane do funkcji aktuarialnej są wykonywane w ramach zadań przypisanych do wskazanych pracowników dedykowanego departamentu. Odpowiedzialność za działania departamentu sprawuje Dyrektor Departamentu, natomiast Departament podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem. W Spółce została powołana osoba nadzorująca funkcję aktuarialną.	Zadania przypisane do funkcji zgodności z przepisami (compliance) są wykonywane przez pracowników dedykowanego biura, w tym w szczególności Compliance Officerów. Zadania osoby nadzorującej funkcję Compliance pełni Kierownik Biura, natomiast Biuro podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.	Zadania przypisane do funkcji audytu wewnętrznego są wykonywane w ramach zadań przypisanych do dedykowanego Biura, które stanowi odrębną jednostkę organizacyjną Spółki podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Odpowiedzialność za działania Biura sprawuje Kierownik Biura, który pełni rolę osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego.

Obowiązki i zadania osób nadzorujących kluczowe funkcje:

- uczestniczą w komitetach i zespołach,
- raportują do organów Spółki z zakresu nadzorowanej kluczowej funkcji,
- koordynują działania realizowane przez kluczową funkcję,
- współpracują z innymi osobami nadzorującymi kluczowe funkcje,
- raportują do Grupy Talanx w ramach kluczowej funkcji,
- informują o wszelkich stwierdzonych nieprawidłowościach i nadużyciach z zakresu nadzorowanej kluczowej funkcji,
- identyfikują ryzyka w nadzorowanym obszarze, proponują i monitorują działania mitygujące.

Zmiany w systemie zarządzania w okresie sprawozdawczym

Spółka dokonuje cyklicznych, co najmniej raz w roku, przeglądów systemu zarządzania, czego efektem są adekwatne zmiany regulacji wewnętrznych.

B.1.2. Zasady wynagradzania

Polityka wynagrodzeń Spółki ma za zadanie zapewniać pracownikom wynagrodzenie adekwatne do ich stanowiska, kompetencji i umiejętności oraz zachęcać do realizacji celów określonych w strategii Spółki. Jednocześnie ma za zadanie zapobiec konfliktom interesów oraz eliminować potencjalny negatywny wpływ systemów wynagrodzeń na zarządzanie ryzykiem.

Spółka podczas ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników jest zobligowana do zapewnienia, że wypłaty wynagrodzeń nie zagrażają zdolności zakładu do utrzymania odpowiedniej bazy kapitałowej wymaganej do prowadzenia działalności.

Wynagrodzenia w Spółce kształtowane są w odniesieniu do zakresu zadań oraz poziomu odpowiedzialności pracownika. System wynagradzania pracowników obejmuje elementy stałe (wynagrodzenie zasadnicze za okresy miesięczne) i zmienne (nagrody, premie). Wynagrodzenie zmienne w okresie sprawozdawczym miało charakter premii opartej na celach lub wskaźnikowy lub uznaniowy. W ramach systemu wynagradzania Spółka zapewnia również pakiet świadczeń dodatkowych związanych z ochroną zdrowia oraz wspieraniem i promowaniem aktywności sportowej.

Wynagrodzenia pracowników nie podlegają odroczeniu z wyjątkami opisanymi poniżej.

O tym czy członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie decyduje uchwała Walnego Zgromadzenia. W październiku 2017 roku Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przyznaniu wynagrodzenia dwóm członkom Rady Nadzorczej powołanych dodatkowo do pracy w Komitecie Audytu.

Wynagrodzenie członkom Zarządu Spółki przyznawane jest na podstawie umów o pracę zawartych pomiędzy członkami Zarządu a Spółką reprezentowaną przez członków Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki składa się z części stałej i zmiennej. Zgodnie z przyjętymi zasadami przyznawanie członkom Zarządu wynagrodzenia w zakresie części zmiennej oraz jej wysokość uzależniona jest od spełnienia się w stosunku do danego członka Zarządu kryteriów finansowych i niefinansowych ustalonych w regulacji przyjętej przez Radę Nadzorczą. Ponadto wypłata części zmiennej wynagrodzenia członków Zarządu Spółki rozłożona jest na 4 lata.

Wynagrodzenie osób nadzorujących inne kluczowe funkcje przyznawane jest na podstawie umów o pracę, regulaminu wynagradzania i premiowania przyjętego przez Spółkę. Wynagrodzenie osób nadzorujących inne kluczowe funkcje obejmuje elementy stałe (wynagrodzenie zasadnicze za okresy miesięczne) i zmienne (premie uznaniowe). Wynagrodzenie zmienne w okresie sprawozdawczym miało wyłącznie charakter uznaniowy. Indywidualne cele zawodowe tych osób mają charakter wyłącznie jakościowy i nie są związane z osiągnięciem wskaźników finansowych.

Spółka nie uruchomiła programów motywacyjnych opartych na uprawnieniu do akcji lub opcji na akcje.

W Spółce nie występują dodatkowe programy emerytalno-rentowe lub programy wcześniejszych emerytur dla członków Zarządu lub Rady Nadzorczej lub innych osób nadzorujących kluczowe funkcje.

B.1.3. Istotne transakcje

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne transakcje z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

W dniu 20 listopada 2023 r. Spółka dokonała sprzedaży 240 udziałów w EMFS do spółki Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. Na skutek ww. transakcji Spółka posiadała na dzień 31 grudnia 2023 r. udziały odpowiadające 60% w kapitale zakładowym spółki EMFS.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Spółka poprzez wdrożenie polityki w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje zapewnia, aby osoby pełniące kluczowe funkcje posiadały kwalifikacje zawodowe, wiedzę i doświadczenie adekwatne do zajmowanego stanowiska. Ponadto osoba pełniąca kluczową funkcję w Spółce zobowiązana jest posiadać nienaganną reputację.

Do osób pełniących w Spółce kluczowe funkcje należą:

1. Członkowie Zarządu Towarzystwa;
2. Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
3. Osoby nadzorujące w Spółce inne kluczowe funkcje, tj.:
 - a) funkcję zarządzania ryzykiem,
 - b) funkcję zgodności z przepisami,
 - c) funkcję audytu wewnętrznego,
 - d) funkcję aktuarialną.

Wszystkie osoby pełniące w Spółce kluczowe funkcje muszą spełniać wymagania dotyczące:

- a) kwalifikacji technicznych i zawodowych,
- b) wiedzy i doświadczenia (odpowiedniego dla sektora ubezpieczeniowego, finansowego lub innych rodzajów działalności),
- c) wiarygodności osobistej (rękojmi/reputacji).

Przez kwalifikacje techniczne i zawodowe osób pełniących w Towarzystwie kluczowe funkcje rozumie się: wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie dla powierzonej funkcji, jakie jest wymagane dla ostrożnego zarządzania oraz należytej realizacji powierzonych zadań.

Przez kwalifikacje techniczne i zawodowe rozumie się m.in.:

- a) wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa,
- b) wiedzę i zrozumienie strategii Spółki,
- c) znajomość systemu zarządzania,
- d) znajomość języka angielskiego, o ile z uwagi na rodzaj powierzonych zadań znajomość języka angielskiego jest niezbędna,
- e) w zależności od powierzonej funkcji i wynikającego z niej zakresu zadań: wiedzę branżową, zrozumienie modelu biznesowego, umiejętność interpretacji danych finansowych i aktuarialnych, wiedzę i zrozumienie prawnych uwarunkowań działania Spółki, wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, doboru pracowników i planowania sukcesji.

Spełnianie wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych ocenia się z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, biorąc pod uwagę ryzyko związane z powierzoną funkcją, jak również zakres działalności prowadzonej przez Spółkę oraz zakres zadań powierzonych danej osobie.

Przez reputację (osobistą wiarygodność) rozumie się zaufanie zbudowane na doświadczeniu zawodowym i współpracy z klientami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także dochowywanie zobowiązań oraz postępowanie zgodne z formalnymi regulacjami i obowiązującymi zwyczajami.

Osoby pełniące kluczowe funkcje musi cechować odpowiedzialność, uczciwość, nieposzlakowana opinia oraz muszą wykonywać swoje działania z poczuciem obowiązku i z należytą starannością.

Weryfikacja spełniania wyżej opisanych wymogów następuje:

- przed powierzeniem pełnienia kluczowej funkcji;
- cyklicznie, raz do roku, celem zapewnienia adekwatności wymogów do realizowanych przez daną osobę zadań i zmieniającego się otoczenia rynkowego;
- każdorazowo, w przypadku:
 - a) powzięcia przez Spółkę istotnych informacji, które mogą rzutować na możliwość dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
 - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
 - przejawów niewłaściwego zachowania rzutującego negatywnie na wizerunek Spółki lub tych osób,
 - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,
 - faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozważą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę;
 - b) wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej pełnionej przez daną osobę:
 - o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
 - w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących, dotyczących nadzorowanej funkcji.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykiem

Enterprise Risk Management

System zarządzania ryzykiem w TU na Życie Europa S.A. opiera się na modelu ERM (Enterprise Risk Management), który wyraża się w pięciu głównych filarach:

Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna TU na Życie Europa S.A. zapewnia efektywne zarządzanie ryzykiem.

W Spółce zostały powołane jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem o jasno sprecyzowanych zadaniach oraz poszczególnym pracownikom zostały przypisane odpowiednie role i odpowiedzialności w ramach procesu zarządzania ryzykiem.

Strategia

W Spółce zapewniona jest spójność pomiędzy strategią Spółki a systemem zarządzania ryzykiem. Przy podejmowaniu istotnych decyzji operacyjnych oraz strategicznych brany jest pod uwagę poziom akceptacji ryzyka, który stanowi element zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem. Poziom akceptacji ryzyka jest to jedno z kluczowych pojęć i oznacza taki poziom ryzyka, na podjęcie którego Spółka jest gotowa przy zachowaniu adekwatności kapitałowej.

Polityki i procedury

W Spółce procedury i zasady związane z zarządzaniem ryzykiem są uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych. W szczególności dla każdego istotnego typu ryzyka w Spółce opracowana jest metodologia jego identyfikacji, oceny oraz pomiaru.

Systemy, dane i raporty

Mając na uwadze efektywne monitorowanie ryzyka oraz, w razie potrzeby, możliwość szybkiej i odpowiedniej reakcji na wszelkie nieprawidłowości, Spółka posiada szereg przygotowanych do tego narzędzi. Składają się one ze zintegrowanych systemów i procesów wewnętrznych oraz narzędzi informatycznych przetwarzających niezbędne dane oraz zapewniających właściwą komunikację wewnętrzną i raportowanie. Spółka dba również o jakość danych posiadając odpowiednią politykę jakości danych oraz powołując osobę odpowiedzialną za koordynację procesu zarządzania jakością danych.

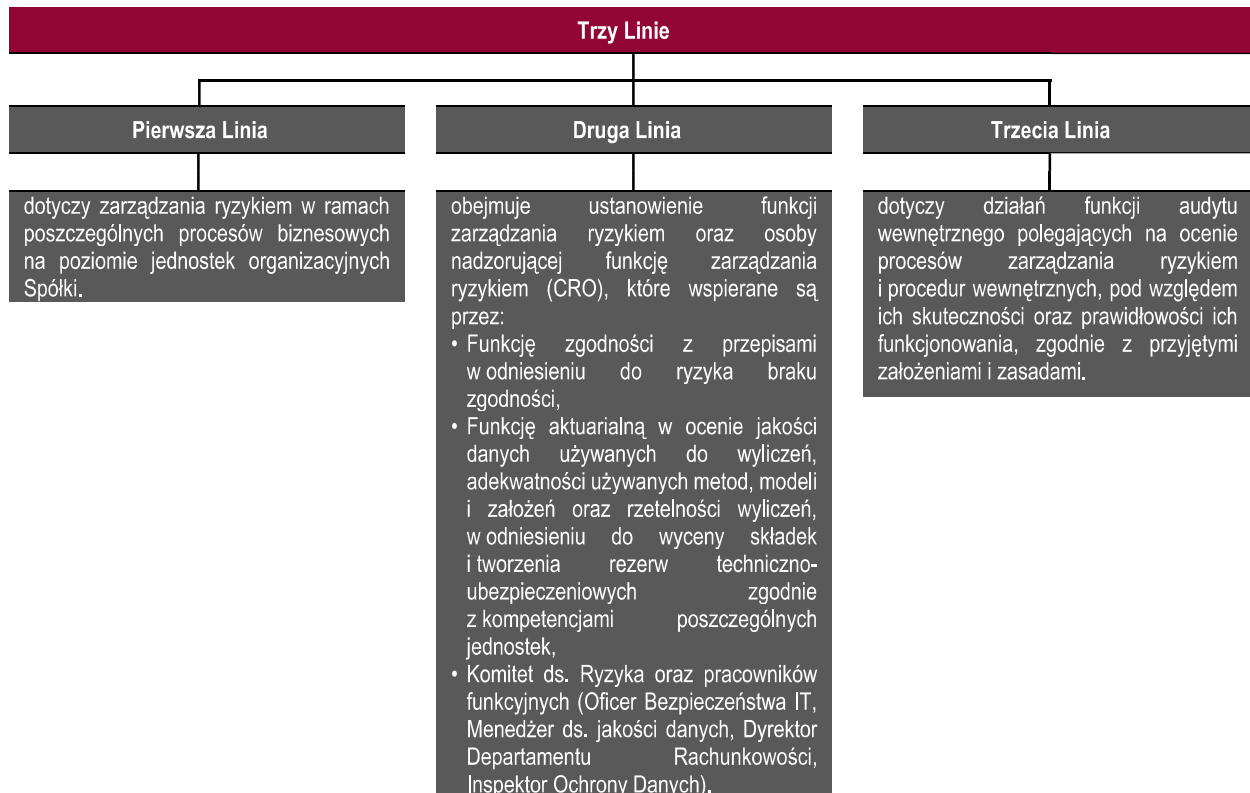
Kultura ryzyka

Świadomość ryzyka to bardzo istotny składnik w budowaniu harmonijnej kultury ryzyka w Spółce. Z tego powodu Spółka kładzie duży nacisk na zwiększanie koniecznej wiedzy, umiejętności i doświadczenia w zakresie zarządzania ryzykiem wśród swoich pracowników. Pracownicy uczestniczą w szkoleniach wewnętrznych oraz warsztatach z zakresu ryzyka i innych istotnych elementów w działalności Spółki wpływających na poziom ryzyka.

W budowaniu kultury ryzyka szczególną rolę odgrywa Zarząd, który swoimi działaniami wyraża odpowiednie normy i wartości, jakimi powinna kierować się Spółka. Ważnym elementem w budowaniu kultury ryzyka w TU na Życie Europa S.A. jest również przejrzyste i transparentne podejście Spółki do raportowania z zakresu ryzyka poprzez ujawnianie i komunikowanie o istotnych czynnikach ryzyka poszczególnym interesariuszom.

Trzy linie

Zarządzanie ryzykiem w Spółce oparte jest na tzw. Trzech liniach, które przedstawione są na poniższym schemacie:

B.3.2. Uregulowanie systemu zarządzania ryzykiem

Głównym dokumentem regulującym kwestie zarządzania ryzykiem jest Polityka zarządzania ryzykiem. Regulacja podlega corocznej weryfikacji oraz aktualizacji w razie istotnych zmian.

Polityka reguluje następujące kwestie:

1. Cel procesu zarządzania ryzykiem w Spółce,
2. Organizację procesu zarządzania ryzykiem, w tym role i odpowiedzialności poszczególnych osób oraz organów uczestniczących w procesie,
3. Definicję i klasyfikację ryzyka w Spółce,
4. Zasady ustalania poziomu akceptacji ryzyka,
5. Opis niektórych narzędzi wykorzystywanych w procesie zarządzania ryzykiem,
6. Zasady raportowania z zakresu ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

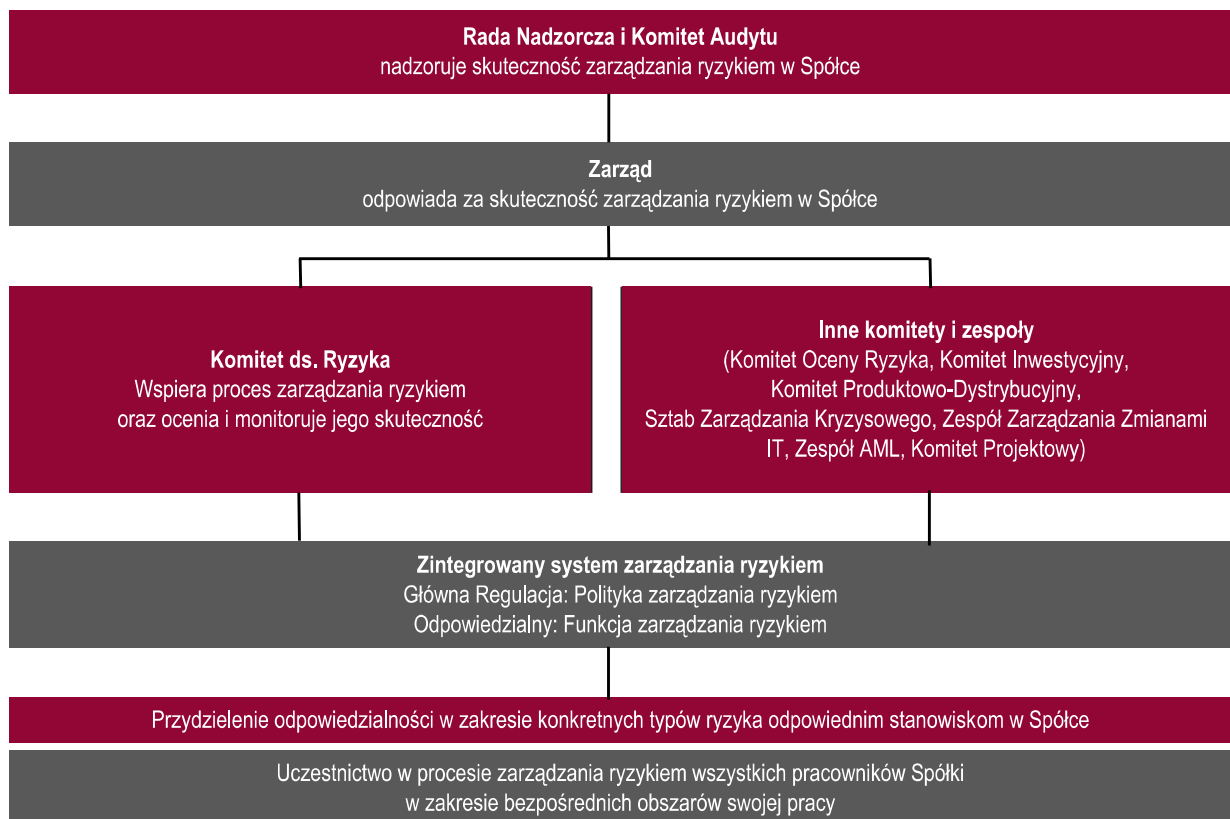
Spółka posiada Strategię zarządzania ryzykiem (dalej: Strategia), której celem jest uregulowanie nadrzędnych celów oraz zasad zarządzania ryzykiem w TU na Życie Europa S.A., a także określenie dopuszczalnego poziomu ryzyka. Strategia określa między innymi nadrzędne zasady dotyczące dopuszczalnego poziomu w odniesieniu do poszczególnych kategorii ryzyka, a także wyrażone w postaci mierników jakościowych lub ilościowych maksymalne akceptowalne ekspozycje w odniesieniu do niektórych ryzyk, zwłaszcza uznanych jako szczególnie istotne i strategiczne.

Strategia jest zatwierdzana przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą oraz stanowi podstawę do uregulowania procesu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. i ma przełożenie na regulacje wewnętrzne dotyczące tego obszaru.

Strategia zarządzania ryzykiem wynika ze strategii biznesowej Spółki i jest integralnym elementem prowadzonej działalności.

B.3.3. Organizacja zarządzania ryzykiem

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem

Rola Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu w procesie zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu sprawują nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem. W tym celu organy te otrzymują:

- aktualną informację o istotnych ryzykach zidentyfikowanych w obecnej i przyszłej działalności Spółki,
- informację o skali i złożoności zidentyfikowanych ryzyk oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tymi ryzykami,
- inne informacje, które są niezbędne do realizowania celu określonego w punktach powyżej.

Powyższe informacje przekazywane są nie rzadziej niż raz do roku. Informacja dotycząca zarządzania ryzykiem przekazywana jest także na każde żądanie Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza, bądź też Komitet Audytu, bierze udział w ustalaniu Strategii zarządzania ryzykiem i tolerancji na ryzyko. Zadaniem Komitetu Audytu jest monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w procesie zarządzania ryzykiem pełni następujące role:

- odpowiada za efektywne i skuteczne zarządzanie ryzykiem w Spółce,
- powołuje osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem (CRO),
- zatwierdza regulacje z zakresu zarządzania ryzykiem oraz skład Komitetu ds. Ryzyka.

Zarząd otrzymuje sprawozdania z zakresu zarządzania ryzykiem.

Zarząd jest niezwłocznie i na bieżąco informowany o wystąpieniu istotnych ryzyk, bądź też istotnych zdarzeń związanych z procesem zarządzania ryzykiem.

Zarząd Spółki poprzez kreowanie procesu zarządzania ryzykiem w Spółce uzyskuje wiedzę oraz świadomość wszystkich istotnych ryzyk, na jakie narażona jest Spółka, niezależnie od tego, czy ryzyka te są uwzględnione w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności i są mierzalne.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Zadania przypisane do funkcji zarządzania ryzykiem realizowane są przez wskazanych pracowników w ramach działalności dedykowanej jednostki organizacyjnej - Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa Technologicznego, który podlega pod Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem. Dyrektor Departamentu jest osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem jest odpowiednio zintegrowana ze strukturą organizacyjną oraz procesami decyzyjnymi, co ma miejsce poprzez określenie w regulacjach wewnętrznych praw, obowiązków i kompetencji funkcji zarządzania ryzykiem dla poszczególnych procesów, a także uczestnictwo w zespołach i komitetach funkcyjnych w Spółce. W szczególności funkcja zarządzania ryzykiem bierze udział w ocenie projektów biznesowych w celu uwzględnienia ryzyka z nimi związanego, a także opiniuje podejmowanie decyzji biznesowych w celu wsparcia w identyfikacji i ocenie potencjalnych ryzyk, czynników ryzyka i ich wpływu na wypłacalność i profil ryzyka Spółki.

Główne zadania funkcji zarządzania ryzykiem są następujące:

- jest liderem całego procesu zarządzania ryzykiem;
- posiada całościową wizję implementacji procesu zarządzania ryzykiem w Spółce;
- zapewnia adekwatność procesu zarządzania ryzykiem do profilu działalności Spółki;
- współpracuje z funkcją aktuarialną, funkcją zgodności z przepisami oraz z innymi osobami, które zostały powołane w celu realizacji określonych celów w tym dotyczących bezpieczeństwa Spółki;
- wspiera Właścicieli procesów/ryzyka w konstruowaniu, wybieraniu i stosowaniu narzędzi służących identyfikacji, mierzeniu oraz ograniczaniu czynników ryzyka;
- współuczestniczy w tworzeniu i aktualizacjach wybranych procedur i polityk obowiązujących w Spółce;
- koordynuje wdrażanie regulacji i wymogów grupowych dotyczących zarządzania ryzykiem;
- koordynuje proces utrzymania ciągłości biznesowej na wypadek wystąpienia zagrożeń powodujących przerwanie normalnego trybu pracy;
- opiniuje podejmowanie decyzji biznesowych w celu wsparcia w identyfikacji i ocenie potencjalnych ryzyk, czynników ryzyka i ich wpływu na wypłacalność Spółki;
- przygotowuje cykliczne (roczne, półroczne, kwartalne) raporty z zakresu ryzyka;
- wdraża kulturę zarządzania ryzykiem wśród wszystkich pracowników tak, aby każdy zatrudniony w Spółce był świadom ryzyka, z którym ma do czynienia w swojej pracy i był odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem w swoim obszarze;
- opracowuje zasady procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności (ORSA) oraz koordynuje proces ORSA przeprowadzany w Spółce;
- doradza Zarządowi w istotnych decyzjach i kwestiach;
- koordynuje pozyskiwanie od odpowiednich jednostek wewnętrznych Spółki niezbędnych informacji/danych do wyliczenia wymogów kapitałowych Spółki, a następnie dokonuje wyliczenia wspomnianych wymogów zgodnie z regulacjami wewnętrznymi;
- wydaje opinie dotyczące oceny ryzyka;
- uczestniczy w przygotowywaniu wymaganych informacji nadzorczych;
- sprawuje nadzór nad ryzykiem operacyjnym poprzez weryfikację zdarzeń w Bazie Zdarzeń Operacyjnych oraz weryfikację realizacji działań mitygujących;
- sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Spółce.

Komitet ds. Ryzyka

Komitet pełni funkcję wspierającą dla procesu zarządzania ryzykiem, w szczególności dla działań podejmowanych przez funkcję zarządzania ryzykiem. Komitet ds. Ryzyka ocenia i monitoruje skuteczność zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym w zakresie monitorowania poziomów ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyk oraz oceny adekwatności kapitałowej Spółki. Komitet ds. Ryzyka może w szczególności formułować rekomendacje dla Zarządu TU na Życie Europa S.A. lub poszczególnych osób lub jednostek organizacyjnych dotyczące podjęcia określonych działań naprawczych w celu poprawy bezpieczeństwa funkcjonowania Spółki.

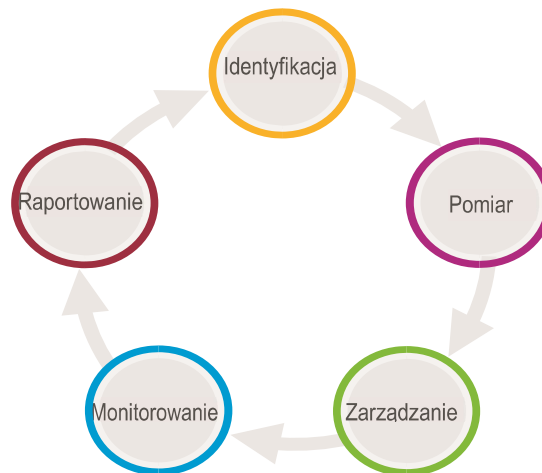
Komitet ds. Ryzyka opiniuje i/lub zatwierdza:

- poziom istotności,
- zmiany w ocenie profilu Spółki,
- listę istotnych czynników ryzyka oraz jej zmiany,
- Raport ORSA,
- regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem.

B.3.4. Proces zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem ma na celu ochronę przed zdarzeniami, wewnętrznymi jak i zewnętrznymi, które mogą negatywnie wpłynąć na realizację zakładanej strategii, perspektywy rozwoju, osiągnięte wyniki i sytuację finansową Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem w TU na Życie Europa S.A. składa się z 5 elementów przedstawionych na poniższym schemacie.

Identyfikacja

Jest to pierwszy etap zarządzania ryzykiem, który polega na określeniu i nazwaniu każdego ryzyka, na które narażona jest Spółka w różnych obszarach swojej działalności takich jak wdrażanie produktów, obsługa klientów, administrowanie umowami, realizacja szkód, działalność inwestycyjna, a także we wszystkich czynnościach operacyjnych. Identyfikacja polega również na określeniu źródeł danego ryzyka, jego przyczyny oraz skutków.

Pomiar

W tym etapie dokonywane jest dogłębne przeanalizowanie ryzyka poprzez ocenienie jego istotności oraz zmierzenie jego realnego wpływu na działalność Spółki. Najczęściej pomiar dokonywany jest poprzez podanie wartości straty, jaką może spowodować ryzyko, a także prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

Zarządzanie

Bazując na wynikach poprzednich czynności Spółka wybiera działania możliwie najlepiej odpowiadające na dane ryzyko, skutkujące zabezpieczeniem Spółki przed nim bądź ograniczeniem jego dotkliwości. Podejmowane decyzje wynikają z poziomu akceptacji ryzyka i mogą prowadzić przykładowo do transferu ryzyka (poprzez reasekurację), akceptacji ryzyka wraz z określeniem limitów ekspozycji, podjęciu specyficznych działań takich jak kontrola, outsourcing, dywersyfikacja, odpowiedni układ procesów i odpowiedzialności, plany awaryjne, wsparcie ekspertów.

Monitorowanie

Polega na stałym monitorowaniu poziomów danych ryzyk, skuteczności podjętych działań, a także kontrolowaniu czy nie zostały przekroczone ustalone poziomy alarmowe oraz limity tolerancji.

Raportowanie

Umożliwia efektywne informowanie o ryzykach osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji biznesowych bądź organizacyjnych w Spółce. Służy temu system raportów cyklicznych, raportów ad hoc, a także właściwie ułożony przepływ informacji i komunikacji wewnętrznej.

B.3.5. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności (proces ORSA).

Podstawowym celem procesu ORSA jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem oraz wielkości kapitału Spółki w taki sposób, aby wielkość posiadanego kapitału była odpowiednia w stosunku do ponoszonego przez Spółkę ryzyka. Opracowany przez Spółkę proces prospektywnej oceny własnych ryzyk, dostosowany do jej struktury organizacyjnej i systemu zarządzania ryzykiem, obejmuje odpowiednie i adekwatne techniki oraz uwzględnia charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla jej działalności w całym okresie planowania.

Spółka określa następujące strategiczne cele związane z zarządzaniem ryzykiem oraz wypłacalnością:

1. Posiadanie kapitałów w wysokości adekwatnej do ponoszonego przez Spółkę ryzyka.
2. Minimalny wskaźnik pokrycia SCR środkami własnymi, wyliczonymi wg Dyrektywy Wypłacalność II wynosi 175% dla Spółki. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest na poziomie 210%.
3. Spółka regularnie bada zgodność i wdraża wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatności kapitałowej (wypłacalności) dostosowując je do skali prowadzonej działalności.

Proces ORSA realizowany jest w Spółce w sposób ciągły, w trakcie całego roku. Jego finalne podsumowanie następuje w IV kwartale danego roku, zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem. Proces ORSA koordynowany jest przez funkcję zarządzania ryzykiem, natomiast uczestniczą w nim poszczególne jednostki organizacyjne Spółki zgodnie z przypisanymi odpowiedzialnościami.

Spółka zdefiniowała przesłanki i zasady przeprowadzania procesu ORSA w sytuacji istotnych zmian w profilu ryzyka.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności opiera się na kluczowych elementach działalności i obejmuje między innymi:

1. Ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przy uwzględnieniu specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka oraz strategii działalności zakładu;
2. Ciągłą zgodność z wymogami kapitałowymi oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych określonymi w dyrektywie Wypłacalność II;
3. Istotność, z którą profil ryzyka Spółki odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Spółka przygotowuje raport z każdego procesu ORSA. Raport podlega opiniowaniu przez Członków Komitetu ds. Ryzyka, a następnie przekazywany jest do Zarządu w celu jego zatwierdzenia. Ostatni Raport został zatwierdzony przez Zarząd w dniu 29 grudnia 2023 roku oraz przekazany do organu nadzoru tego samego dnia.

W ramach procesu ORSA, Spółka bada m.in. ocenę ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi. Spółka badanie to wykonuje co najmniej raz do roku na etapie tworzenia planu finansowego i obejmuje horyzont adekwatny do okresu planowania. Spółka w 2023 roku przygotowała dwa scenariusze stresowe, które składały się z kilku zdarzeń, które mogą mieć negatywny wpływ na wypłacalność. Zgodnie z przeprowadzoną oceną perspektywiczną pokrycie kapitałowe wymogu wypłacalności, według Dyrektywy Wypłacalność II, w Spółce będzie na bezpiecznym poziomie w latach 2024-2028 w każdym z przyjętych wariantów. W szczególności pokrycie to nie spada poniżej poziomu 175% czyli progę wyznaczonego w Strategii zarządzania ryzykiem jako minimalny limit dla współczynnika wypłacalności. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę następujące kwestie:

- stres będzie silnie powiązany z równoległą realizacją zdarzeń:
 - a) wysokie wolumeny sprzedaży,
 - b) realizacja negatywnego scenariusza w obszarze finansowym, który doprowadziłby do pogorszenia ratingów podmiotów, wobec których Spółka ma największą ekspozycję.
 Oczekuje się, że takie dwa zdarzenia będą miały ujemną korelację, która ogranicza prawdopodobieństwo realizacji takiego scenariusza;
- Spółka posiada zdolność do absorpcji ewentualnych spadków współczynnika wypłacalności poprzez modelowanie wypłaty dywidendy (na potrzeby scenariuszy wypłata dywidendy została dostosowana do oczekiwanych wyników finansowych w poszczególnych latach oraz na potrzebę utrzymania odpowiedniego poziomu wypłacalności).

Jako element procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W wyniku żadnego z przeprowadzonych testów stresu, współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej poziomu 100%. Dla scenariuszy, dla których poziom współczynnika spada poniżej zakładanego minimalnego poziomu 175%, Spółka na bieżąco i regularnie monitoruje poziom ryzyka, w tym aktualizuje potencjalną ekspozycję i ocenia prawdopodobieństwo materializacji ryzyka.

Rezultaty Procesu ORSA wspierają podejmowanie strategicznych i operacyjnych decyzji w ramach poziomu akceptacji ryzyka przy jednoczesnym uwzględnianiu profilu ryzyka, wypłacalności oraz wrażliwości na warunki skrajne (stresowe). Spółka zapewnia pełną integrację pomiędzy systemem zarządzania ryzykiem i wypłacalnością a strategią działalności Spółki co jest realizowane zarówno na etapie opracowywania strategii działalności Spółki, jej aktualizacji, wyznaczania celów operacyjnych, a także bieżącej działalności Spółki, w szczególności w zakresie wdrażania produktów, realizacji polityki lokacyjnej. Odbyna się to w szczególności poprzez analizę wpływu podejmowanych decyzji na profil ryzyka i pozycję kapitałową Spółki. W wyniku integracji systemów podejmowane są również działania i decyzje mające na celu poprawę bezpieczeństwa Spółki.

B.3.6. Pozostałe informacje

W okresie sprawozdawczym system zarządzania ryzykiem był systematycznie rozwijany adekwatnie do potrzeb i zmian w organizacji i otoczeniu. Proces zarządzania ryzykiem podlega corocznej ocenie przez audyt wewnętrzny. Ocena procesu przedkładana jest Zarządowi w terminie do końca II kwartału następującego po rocznym okresie, który podlegał ocenie. Proces weryfikowany jest pod kątem zgodności z podstawowymi założeniami wynikającymi z przyjętej w Spółce Strategii oraz Polityki zarządzania ryzykiem. Dotychczas oceny dokonane przez audyt wewnętrzny wskazywały, że proces zarządzania ryzykiem w Spółce realizowany był w sposób prawidłowy.

B.4. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje w szczególności procedury administracyjne i księgowo, organizację kontroli wewnętrznej, odpowiednie ustalenia w zakresie sporządzania raportów na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej zakładu oraz funkcję zgodności z przepisami.

System kontroli wewnętrznej dostosowany jest do struktury organizacyjnej Spółki i stanowi element systemu zarządzania Spółką obejmując:

- mechanizmy kontroli wewnętrznej – tj. wszystkie środki kontroli wewnętrznej mające na celu zapobieganie błędom, które są wbudowane w systemy informatyczne i procedury operacyjne Spółki oraz, w zależności od potrzeb, mogą być zdefiniowane w odrębnych regulacjach wewnętrznych. Obejmują one m.in. limity, uprawnienia dostępu oraz zabezpieczenia przed nieuprawnionym dostępem, podział obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności, ustalony obieg i ewidencje dokumentów oraz zasady ich weryfikacji i zatwierdzania, ustalony obieg informacji, czynności samokontroli, dokumentowanie i rejestrowanie czynności oraz odstępstw, weryfikację funkcjonowania, nadzór;
- szacowanie nieosiągnięcia celów kontroli wewnętrznej w poszczególnych procesach Spółki, poprzez określenie potencjalnych zagrożeń realizacji oraz ich skutków;
- badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami, regulacjami wewnętrznymi Spółki oraz zawartymi umowami, zgodnie z postanowieniami Polityki Compliance;
- kontrole wewnętrzne realizowane w ramach I Linii przez kierowników jednostek organizacyjnych i pozostałych pracowników Spółki, w przypadku których obowiązek kontrolny wynika z pełnionej funkcji lub z zakresu obowiązków służbowych;
- projektowanie i nadzorowanie systemu kontroli wewnętrznej na poziomie Spółki w ramach II Linii;
- niezależna ocena efektywności systemu kontroli wewnętrznej realizowana w ramach III Linii przez audyt wewnętrzny, stanowiący wydzieloną organizacyjnie, wyspecjalizowaną i niezależną jednostkę Spółki;
- ustalone mechanizmy monitorowania i raportowania.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej jednostki organizacyjne Spółki zobowiązane są identyfikować ryzyko:

- związane z każdą operacją, transakcją, produktem czy usługą;
- wynikające ze struktury organizacyjnej Spółki;
- związane z funkcjonowaniem podmiotów zależnych, podlegające monitorowaniu przez Spółkę.

Ryzyko identyfikuje się zgodnie z zasadami ustalonymi w Polityce zarządzania ryzykiem, a projektowane i stosowane działania kontrolne są proporcjonalne do poziomu zidentyfikowanego ryzyka i istotności realizowanego procesu.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie rozwiązań:

- zapobiegających nieprawidłowościom,
- wykrywających oraz raportujących nieprawidłowości,
- korygujących ujawnione nieprawidłowości i minimalizujących ich skutki.

Do podstawowych celów systemu kontroli wewnętrznej należą:

- wspomaganie zarządzania Spółką;
- właściwa kontrola ryzyk, skoncentrowana w szczególności na ryzykach istotnych oraz funkcjonowaniu skutecznych i efektywnych działań pozwalających na ich unikanie, eliminację lub ograniczanie znaczenia w działalności Spółki;
- zwiększanie efektywności i wydajności operacji;
- ochrona majątku oraz zapewnienie oszczędnego i wydajnego wykorzystywania zasobów Spółki;
- sporządzanie wiarygodnych informacji finansowych i pozafinansowych;
- zapewnienie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami prawa, planami, zawartymi umowami oraz regulacjami wewnętrznymi Spółki.

Zarząd Spółki odpowiada za wdrożenie, monitorowanie, utrzymanie i efektywność funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, dostosowanego do charakteru i profilu ryzyka oraz skali działalności Spółki, a także za bieżące wprowadzanie niezbędnych korekt oraz usprawnianie systemu. Kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są zapewnić, że wszyscy pracownicy podległej jednostki zostali zapoznani z zasadami funkcjonowania i znaczeniem systemu kontroli wewnętrznej w ich pracy oraz w realizacji celów Spółki, a także zapewnić, iż dobrze znają swoje role, obowiązki i zadania związane z kontrolą wewnętrzną. Kierownicy jednostek odpowiadają także za operacyjne wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej w podległej jednostce organizacyjnej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Zarząd Spółki wyznacza obszary działalności lub poszczególne procesy i czynności przeznaczone do stałego monitorowania oraz okresowej weryfikacji, a także jednostki organizacyjne Spółki, którym powierzane są obowiązki z tym związane. Ustala także zasady funkcjonowania systemu informacji zarządczej (sprawozdań, raportów, analiz, itp.), umożliwiającego podejmowanie decyzji na poszczególnych szczeblach zarządzania.

Komitet Audytu Spółki sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz okresowo ocenia adekwatność i skuteczność tych systemów lub ich elementów.

B.4.1. Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja compliance (funkcja zgodności z przepisami) stanowi część systemu zarządzania, zapewniającego prawidłowe i ostrożne zarządzanie Spółką, i jest jedną z funkcji kluczowych.

Funkcja compliance jest częścią systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Kierownik Biura Compliance, będący osobą nadzorującą funkcję compliance oraz Biuro Compliance realizują zadania należące do funkcji compliance w zakresie ryzyk braku zgodności w ramach Drugiej Linii, zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem, Regulaminem systemu kontroli wewnętrznej oraz Polityką compliance. Zarząd powołuje osobę nadzorującą Funkcję compliance po uzyskaniu rekomendacji Komitetu Audytu oraz za zgodą Rady Nadzorczej. W strukturze organizacyjnej Spółki Biuro Compliance jest niezależną jednostką organizacyjną i podlega Prezesowi Zarządu. Zarząd Spółki zapewnia odpowiednie zasoby kadrowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań przez Funkcję compliance oraz konieczne środki finansowe do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez osoby wykonujące Funkcję compliance.

Funkcja compliance ma zapewniony bezpośredni kontakt oraz możliwość bezpośredniego raportowania do Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Spółki.

Osoba nadzorująca Funkcję compliance może uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej, jeśli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, funkcją audytu wewnętrznego lub Funkcją compliance. Funkcja compliance jest w zakresie wykonywanych przez siebie zadań obiektywna i niezależna. Osoby wykonujące Funkcję compliance przy realizowaniu zadań zachowują niezależność i obiektywizm oraz nie podporządkowują swoich osądów opiniom innych osób.

Funkcja compliance ma prawo w zakresie niezbędnym do realizacji zadań z zakresu Funkcji compliance do: dostępu do wszelkich niezbędnych informacji i danych (w tym poufnych i tajnych) oraz do pomieszczeń, dostępu do systemów informatycznych, żądania informacji i danych oraz otrzymywania niezwłocznych odpowiedzi od pracowników i jednostek organizacyjnych posiadających te informacje i dane, wglądu do wszelkich akt i dokumentów oraz sporządzania kopii, odpisów oraz wyciągów, żądania pisemnych oraz ustnych wyjaśnień i oświadczeń oraz otrzymywania niezwłocznych odpowiedzi od pracowników, zamawiania ekspertyz i opinii, formułowania zaleceń i rekomendacji.

Funkcja compliance służy zapewnieniu działania Spółki zgodnie z przyjętymi normami etycznymi, obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz wytycznymi Regulatorów, a także ochronie Spółki przed utratą reputacji oraz zaufania.

Do zadań Funkcji compliance w okresie sprawozdawczym należało m.in.:

- nadzór nad zgodnością funkcjonowania Spółki z obowiązującym prawem, wytycznymi i rekomendacjami organów nadzoru, w tym w szczególności monitorowanie zmian w obowiązującym prawie krajowym i europejskim, w rekomendacjach, wytycznych Regulatorów i informowanie pracowników Spółki o powyższych zmianach;
- doradztwo przy wdrażaniu niezbędnych rozwiązań w związku ze zmianą przepisów prawa lub innych uregulowań;
- sporządzanie opinii compliance;
- bieżąca identyfikacja i monitoring ryzyka compliance we wszystkich obszarach działalności Spółki;

- ocena ryzyka compliance i sporządzanie mapy ryzyka compliance oraz monitorowanie realizacji planów naprawczych;
- ustanowienie i aktualizacja Polityki compliance oraz innych regulacji wewnętrznych obszaru zapewnienia zgodności;
- informowanie Zarządu lub jednostek organizacyjnych występujących z wnioskiem o opinię compliance o nieakceptowalnych ryzykach compliance;
- wspieranie Zarządu w relacjach z regulatorami i organizacjami konsumenckimi w kwestiach zgodności z przepisami prawa i standardami;
- współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie korespondencji z organami administracji publicznej, jak również w analizie pism kierowanych z instytucji zewnętrznych i regulatorów w zakresie ryzyk compliance;
- współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi w wykonywaniu obowiązków informacyjnych, rejestracyjnych oraz w dokonywaniu nakazanych prawem ogłoszeń, w szczególności w stosunku do organu nadzoru;
- przygotowywanie raportów lub innych informacji zarządczych z zakresu Funkcji compliance dla Zarządu, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu, funkcji zarządzania ryzykiem oraz akcjonariuszy Spółki;
- uczestnictwo w pracach komitetów, zespołów oraz innych struktur wewnętrznych;
- przeprowadzanie kontroli compliance, monitoring i egzekwowanie realizacji zaleceń formułowanych w wyniku przeprowadzanych kontroli compliance, raportowanie do Zarządu informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz wynikach przeprowadzonego monitoringu w sytuacji ujawnienia nieakceptowanych ryzyk compliance;
- zarządzanie systemem regulacji wewnętrznych Spółki, w tym rejestrem regulacji wewnętrznych;
- zwiększanie świadomości na temat compliance wśród pracowników, promowanie postaw etycznych, szkolenia z zakresu etyki i compliance;
- zarządzanie systemem whistleblowing w Spółce;
- zarządzanie działaniami związanymi z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w tym ocena ryzyka AML;
- zarządzanie działaniami związanymi z realizacją wymogów FATCA oraz CRS;
- monitoring i analiza skarg klientów;
- nadzór nad procesem outsourcingu w Spółce.

Zakres działalności Funkcji compliance obejmuje wszystkie obszary działalności, procesy i czynności w Spółce oraz wszystkie elementy struktury organizacyjnej Spółki, a także podmioty zewnętrzne świadczące Spółce usługi (uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa), z tym zastrzeżeniem, że za monitorowanie, doradzanie i raportowanie w zakresie ochrony danych osobowych odpowiada Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Ustanowiona przez Zarząd Spółki Polityka Compliance opisuje zadania Funkcji compliance, organizację Biura Compliance w zakresie realizacji Funkcji compliance oraz proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w TU na Życie Europa S.A. Polityka podlega corocznej weryfikacji pod kątem jej aktualności. Ostatnia aktualizacja Polityki compliance miała miejsce we wrześniu 2023 roku.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego realizowana jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW), jako tzw. „Trzecia Linia”, która przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz czynności kontrolnych wbudowanych w działalność Spółki.

BAW podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu, zaś funkcjonalnie Komitetowi Audytu Spółki. Kierowanie pracami Biura zostało powierzone Kierownikowi BAW, który zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Spółki wytycznymi określającymi wymogi dla osób pełniących funkcje kluczowe, został powołany jako osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego.

Spółka przyjęła Strategię Audytu Wewnętrznego oraz Regulamin Audytu Wewnętrznego, określające zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego. Regulacje są okresowo przeglądane i uaktualniane.

Kierownik BAW raportuje do Komitetu Audytu m.in. o realizacji planu audytu, zasobach i budżecie BAW. Okresowo przekazuje Komitetowi Audytu i Zarządowi informacje o wynikach audytów wewnętrznych, wydanych zaleceniach i ich istotności oraz o statusie ich realizacji. Po zakończeniu roku Kierownik BAW sporządza sprawozdanie z działalności BAW w danym roku, które przekazywane jest również do Komitetu Audytu i Zarządu.

B.5.2. Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW) jest oddzielną, niezależną jednostką organizacyjną Spółki i podlega funkcjonalnie Prezesowi Zarządu, który odpowiada za zapewnienie BAW odpowiednich warunków do wykonywania zadań oraz za zagwarantowanie, że zakres działalności BAW nie będzie ograniczany, a powstałe w jej wyniku raporty będą właściwie rozpatrywane. Kierownik BAW jest powoływany i odwoływany na wniosek Prezesa Zarządu po uzyskaniu opinii Komitetu Audytu (KA) i zgody Rady Nadzorczej.

Pracownicy BAW (audytorzy wewnętrzni) mają nieograniczony dostęp do informacji, dokumentów, majątku i pracowników Spółki. O próbach ograniczenia dostępu informowany jest Prezes Spółki, a w uzasadnionych przypadkach także Przewodniczący (KA). Kierownik BAW ma bezpośredni dostęp do Członków Zarządu i możliwość kontaktowania się z Członkami KA oraz prawo wnioskowania do Prezesa Zarządu lub Przewodniczącego KA o wniesienie do porządku obrad Zarządu lub KA kwestii związanych z działalnością BAW oraz funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, a także do uczestniczenia w posiedzeniach tych organów, w szczególności w przypadku omawiania tematów wnioskowanych przez Kierownika BAW.

Kierownik BAW oraz audytorzy wewnętrzni nie pełnią żadnych funkcji operacyjnych.

Audytory mają obowiązek powstrzymać się od angażowania w czynności lub działalność niezgodną z interesem Spółki lub która mogłaby naruszyć ich niezależność czy obiektywizm w wykonywaniu obowiązków. Zobowiązani są także do powstrzymania się od realizacji zadania zapewniającego w danym obszarze, jeżeli byli odpowiedzialni za realizację czynności w tym obszarze w okresie nie krótszym niż 12 ostatnich miesięcy.

Uwzględniając zasoby osobowe BAW oraz wiedzę i doświadczenie poszczególnych audytorów Kierownik BAW dąży do cyklicznej rotacji audytorów wykonujących zadanie w danym obszarze.

Konflikt interesów

W przypadku wystąpienia przyczyny mogącej wpłynąć na bezstronność przeprowadzenia zadania audytowego, audytory zobowiązani są do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie swojego przełożonego. Kierownik BAW zobowiązany jest wyłączyć audytora z udziału w zadaniu audytowym, jeżeli zagrożona będzie obiektywność jego przeprowadzenia.

B.6. Funkcja aktuarialna

W skład funkcji aktuarialnej wchodzi pracownicy Departamentu Aktuarialnego. Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest Aktuariusz Spółki podlegający pod dedykowanego w tym zakresie członka Zarządu. Obowiązki i zadania funkcji określa Polityka zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, która jest przeglądana i okresowo uaktualniana.

Funkcja aktuarialna przy wykonywaniu swoich zadań współpracuje na bieżąco z funkcją zarządzania ryzykiem, Departamentem Ryzyka i Bezpieczeństwa Technologicznego, Departamentem Rachunkowości, Departamentem Kontrolingu i Analiz oraz Zespołem Sprawozdawczości i Zarządzania Ryzykiem Rynkowym. Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną uczestniczy w posiedzeniach Komitetu Inwestycyjnego. Osoby pełniące funkcję aktuarialną biorą udział w posiedzeniach innych komitetów powołanych w Spółce.

Aktuariusz co najmniej raz w roku informuje Zarząd i Komitet Audytu Spółki o wiarygodności i adekwatności ustalonych wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Aktuariusz na bieżąco informuje Zarząd Spółki i funkcję zarządzania ryzykiem o ryzykach zidentyfikowanych w procesie tworzenia rezerw wraz z propozycją działań mitygujących wskazane ryzyka.

Aktuariusz na bieżąco informuje Zarząd Spółki, funkcję zarządzania ryzykiem, audytu wewnętrznego i compliance o ujawnionych nieprawidłowościach w zakresie wykorzystanych danych lub metod przyjętych do wycenienia rezerw albo ujawnienia faktów wskazujących na naruszenie przepisów prawa lub możliwość popełnienia przestępstwa.

Główne zadania funkcji aktuarialnej są następujące:

- ustalanie co kwartał wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności;
- wyznaczenie co kwartał kapitałowego wymogu wypłacalności dotyczącego ryzyka aktuarialnego;
- zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (funkcja aktuarialna co najmniej raz w roku bada przyjęte i stosowane metody wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych);
- ocena co najmniej raz w roku czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównywanie co najmniej raz w roku najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- nadzorowanie ustalania co kwartał wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;
- wyrażanie co najmniej raz w roku opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie co najmniej raz w roku opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
- bieżąca współpraca przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - a) modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - b) własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki;
- ustalanie co miesiąc wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów rachunkowości;
- bieżąca współpraca i raportowanie do grupowej funkcji aktuarialnej akcjonariusza.

W przypadku gdy zakres zadań funkcji aktuarialnej jest poszerzony o inne zadania i działania nieprzypisane wprost funkcji aktuarialnej, w Spółce funkcjonują odpowiednie procedury zapewniające, że w takiej sytuacji nie występuje konflikt interesów.

B.7. Outsourcing

Spółka wdrożyła Procedurę outsourcingu regulującą etapy realizacji procesu outsourcingu, tj. badanie zasadności outsourcingu, zasady wyboru partnerów, zawierania umów outsourcingu, warunków i ograniczenia zlecenia czynności, w tym w szczególności czynności ubezpieczeniowych, oraz monitorowania i kontroli zawartych umów i zleceń.

W Procedurze outsourcingu zostały uregulowane m.in. następujące procesy:

- kryteria kwalifikowania zlecanych czynności do odpowiedniego rodzaju outsourcingu (zwykłego nieistotnego, zwykłego istotnego oraz kwalifikowanego), w tym kryteria kwalifikowania funkcji lub czynności jako ważnej lub podstawowej (tj. outsourcingu kwalifikowanego);
- dokonywanie analiz potrzeb i celów outsourcingu oraz analiz ryzyka związanego z outsourcingiem;

- proces wyboru podmiotu, któremu Spółka zamierza zlecić wykonywanie czynności;
- proces oceny podmiotów świadczących na rzecz Spółki usługi w zakresie outsourcingu, w tym zapewnienie, że pośredni jak i bezpośredni konflikt interesów pomiędzy usługodawcą a Spółką jest identyfikowany i odpowiednio zarządzany;
- zakres dozwolonych i zabronionych czynności, które mogą być zlecane;
- zdefiniowanie struktury umowy oraz jej obowiązkowych postanowień;
- informacje, które należy zawrzeć w pisemnej umowie z usługodawcą, w szczególności zapewnienie, że umowa outsourcingu zapewnia prowadzenie przez Spółkę działalności ubezpieczeniowej zgodnie z przepisami prawa;
- szczegółowe zasady związane z outsourcingiem kwalifikowanym, w tym dotyczące wykonywania obowiązku informacyjnego w stosunku do Komisji Nadzoru Finansowego;
- plany awaryjne związane z prowadzoną działalnością, uwzględniające strategię wyjścia dotyczące podstawowych lub ważnych czynności lub funkcji podlegających outsourcingowi;
- zasady dotyczące ewidencjonowania, monitoringu i raportowania w zakresie outsourcingu.

Spółka zapewnia, że outsourcing ważnych działań operacyjnych nie prowadzi do istotnego pogorszenia jakości systemu zarządzania Spółki, nadmiernego zwiększania ryzyka operacyjnego ani pogorszenia w zakresie świadczonych usług ubezpieczeniowych poprzez:

- bieżącą analizę jakości świadczonych usług,
- bieżącą analizę efektywności świadczonych usług,
- zawarcie w umowach outsourcingu mechanizmów kontrolnych,
- odpowiednio działający system kontroli wewnętrznej w zakresie zleconych na zewnątrz czynności,
- przeprowadzanie audytu wewnętrznego w zakresie zleconych czynności,
- określenie konsekwencji niewywiązywania się z warunków wykonywania zleconych usług,
- bieżącą analizę reklamacji klientów,
- raportowanie o prowadzonych sprawach sądowych przez kancelarie prawne z wyszczególnieniem realizowanych czynności.

Spółka wdrożyła mechanizmy kontrolne zapewniające niezwłoczne informowanie organu nadzoru o zawarciu umowy outsourcingu funkcji ważnych i podstawowych, a także o istotnej zmianie w tym outsourcingu. W wewnętrznej aplikacji informatycznej funkcjonuje również mechanizm informujący automatycznie funkcję zgodności z przepisami o zawieranej umowie outsourcingu. Zostały ponadto stworzone odpowiednie szablony analiz potrzeb i celów oraz ryzyka outsourcingu, a także oceny partnerów. Ponadto zostały wypracowane wzorcowe postanowienia umowne dotyczące outsourcingu, spełniające wymogi regulacyjne. Corocznie przeprowadzana jest przez Spółkę ocena partnerów outsourcingowych, a także prowadzony jest rejestr umów outsourcingu, na bieżąco aktualizowany. Raz w roku przeprowadzane jest szkolenie dotyczące outsourcingu dla pracowników Spółki.

Spółka przynajmniej raz w roku dokonuje przeglądu Procedury outsourcingu oraz dostosowuje wskazane zasady do istotnych zmian w systemie zarządzania lub obszarze outsourcingu.

Spółka zleca czynności, które są częścią istotnych procesów operacyjnych, m.in.:

- prowadzenie spraw sądowych,
- obsługę i monitorowanie umów ubezpieczenia po ich zawarciu.

Zlecane czynności stanowią uzupełnienie czynności realizowanych przez jednostki organizacyjne w Spółce i dotyczą obsługi części portfela ubezpieczeniowego Spółki. Podmioty działające na zlecenie Spółki mają siedzibę w Polsce lub za granicą.

B.8. Inne informacje

Wszystkie istotne informacje związane z systemem zarządzania zostały uwzględnione w punktach B.1.-B.7.

C. Profil ryzyka

Spółka definiuje ryzyko jako zidentyfikowane, mierzalne zdarzenie, czynnik bądź zjawisko wewnętrzne lub zewnętrzne, które negatywnie wpływa lub potencjalnie może wpłynąć w sposób bezpośredni lub pośredni na realizację poszczególnych celów Spółki. Termin ten nie ogranicza się do zdarzeń ubezpieczeniowych i obejmuje zdarzenia bądź zjawiska z wszystkich obszarów działalności Spółki.

W TU na Życie Europa S.A. wyodrębnione są następujące kategorie ryzyka:

- a) Ryzyka wymienione w Rozporządzeniu delegowanym:
 - ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
 - ryzyko rynkowe,
 - ryzyko kredytowe i kontrahenta,
 - ryzyko płynności,
 - ryzyko operacyjne.
- b) Pozostałe rodzaje ryzyka:
 - ryzyko prawne i braku zgodności,
 - ryzyko nowych zagrożeń i ryzyko dla zrównoważonego rozwoju.

Spółka określa w regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem szczegółowe zasady identyfikacji, pomiaru, zarządzania, raportowania i monitorowania ryzyk istotnych.

W uzasadnionych przypadkach ryzyko może zostać ograniczone poprzez ustanowienie limitów. Limity mogą dotyczyć w szczególności ekspozycji na określone aktywa, rodzaje ubezpieczeń, wartość sprzedaży określonych umów/produktów.

Opis istotnych koncentracji ryzyka, na które narażona jest Spółka

Istotne koncentracje ryzyka Spółka identyfikuje w obszarze ryzyk aktuarialnych (ubezpieczeniowych) oraz w obszarze ryzyka kredytowego i rynkowego (ryzyko koncentracji aktywów). W pozostałych ryzykach zaliczanych do grupy ryzyk rynkowych (ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji, ryzyko walutowe, ryzyko płynności) nie występują istotne koncentracje ryzyka. W ryzyku płynności Spółka zidentyfikowała ograniczenia płynności dla wybranych funduszy zamkniętych wprowadzone przez TFI, których certyfikaty zostały nabyte przez Spółkę w związku z oferowaniem produktów ubezpieczeniowo-inwestycyjnych. Ze względu na fakt, że ekspozycja na ryzyko operacyjne jest trudno mierzalna, nie występują identyfikowalne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Ryzyko koncentracji ubezpieczeniowej jest ograniczane poprzez dywersyfikację oferty produktowej oraz działania na rzecz uniezależnienia zysków Spółki od jednej linii produktowej. Ponadto, ryzyko to jest rozpoznawane dzięki regularnie (comiesięcznie) sporządzanej informacji zarządczej prezentującej w szczególności wolumeny sprzedażowe i rentowność poszczególnych grup produktowych oraz realizację podstawowych parametrów (np. przypis, zmiana stanu rezerw, wynik techniczny) w porównaniu do wielkości zakładanych w planie. Regularne raportowanie do Zarządu pozwala podejmować określone decyzje zarządcze np. ograniczające sprzedaż produktów ubezpieczeniowych w danej linii produktowej lub zaostrzające kryteria underwritingowe (kryteria oceny ryzyka ubezpieczeniowego) w celu utrzymania pożądanego równowagi ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku, dla produktów innych niż ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, istotne ryzyko ubezpieczeniowe istniało w grupie produktowej Ubezpieczenia na życie powiązane z kredytami konsumpcyjnymi i samochodowymi. Ujemna wartość najlepszego oszacowania rezerwy składek dla ubezpieczeń na życie powiązanych z kredytem hipotecznym jest konsekwencją zastosowania długiej granicy umowy dla części produktów wchodzących w skład tej grupy produktowej, a w konsekwencji otrzymania wyższego przepływu przyszłych składek od przyszłych odszkodowań, kosztów i innych przepływów pieniężnych.

Grupa produktów	Najlepsze oszacowanie rezerwy składek brutto	Udział %
Ubezpieczenia na życie powiązane z kredytem hipotecznym	-2 739	-0,7%
Ubezpieczenia na życie powiązane z kredytami konsumpcyjnymi i samochodowymi	379 753	100,6%
Ubezpieczenia na życie dla przedsiębiorców	340	0,1%
Inne	-	-
Razem	377 354	100,0%

W obszarze ryzyka kredytowego Spółka identyfikuje podwyższone ryzyko koncentracji aktywów w związku z lokowaniem środków finansowych Spółki w formie depozytów terminowych w bankach oraz obligacji korporacyjnych. Towarzystwo ogranicza ryzyko koncentracji poprzez stanowienie wewnętrznych limitów określających maksymalny udział wszystkich lokat (w tym obligacji) złożonych w jednym podmiocie lub grupie kapitałowej. Limity koncentracji w zakresie inwestycji aktywów finansowych określone są przez Komitet Oceny Ryzyka i podlegają cyklicznej weryfikacji zgodnie z zasadami określonymi w Spółce oraz zatwierdzonymi przez Zarząd Towarzystwa. Spełnienie powyższych limitów podlega regularnej analizie, jak również każdorazowo przed podjęciem decyzji o dokonaniu inwestycji.

Poniższa tabela zawiera trzy największe ekspozycje na dzień 31 grudnia 2023 roku wobec grup kapitałowych z tytułu depozytów terminowych oraz obligacji korporacyjnych, z wyłączeniem aktywów stanowiących pokrycie zobowiązań Spółki z tytułu ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

	Wartość wg Wyplacalności II	% udział w sumie wartości aktywów
Podmiot A	101 844	13,63%
Podmiot B	46 584	6,23%
Podmiot C	38 440	5,14%

W poniższej części znajduje się opis kategorii ryzyka, na które narażona jest Spółka w swojej działalności wraz z informacją o wynikach testów warunków skrajnych lub analizy wrażliwości w odniesieniu do istotnych, mierzalnych ryzyk i zdarzeń.

C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)

Ryzyko ubezpieczeniowe związane jest z niepewnością wynikającą z przyjętego do ubezpieczenia portfela pojedynczych ryzyk, polegającą na możliwości wystąpienia zdefiniowanego w warunkach ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego. Z uwagi na jednoczesne występowanie wielu czynników niepewności (czynników ryzyka), często powiązanych ze sobą różnorodnymi relacjami, w praktyce ryzyko ubezpieczeniowe dzieli się na kategorie badane oddzielnie i poddawane procesowi wnioskowania statystycznego.

Podstawowym ryzykiem ubezpieczeniowym jest możliwa rozbieżność pomiędzy rzeczywistym poziomem szkód ubezpieczeniowych a ich planem, oszacowanym metodami aktuarialnymi (statystycznymi), w momencie tworzenia produktu ubezpieczeniowego. Ponieważ planowanie przyszłych szkód czerpie zarówno z historycznych danych statystycznych, jak i racjonalnego wnioskowania dotyczącego przewidywanego rozwoju produktu, również wynikającego z dotychczasowych doświadczeń, jest, wobec tego wrażliwe na czynniki zmieniające się w czasie.

Ze względu na charakter ubezpieczeń na życie istotne czynniki ryzyka, na które narażone są te produkty to ryzyka śmiertelności, niezdolności do pracy i zachorowalność, ryzyko poniesienia kosztów, ryzyko rezygnacji z umowy oraz różne ryzyka rynkowe, jak ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko zmiany instrumentów finansowych wbudowanych w inwestycyjny produkt ubezpieczeniowy. Dodatkowym istotnym ryzykiem ubezpieczeniowym, na które narażona jest Spółka jest ryzyko katastroficzne, czyli ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw, związanych z ekstremalnymi lub nieregularnymi zdarzeniami.

Identyfikacja

Identyfikacja ryzyka ubezpieczeniowego rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i trwa przez cały cykl życia produktu, aż do wygaśnięcia zobowiązań wobec ubezpieczonych z niego wynikających. W pierwszym kroku Spółka analizuje warunki ubezpieczenia pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie oraz identyfikuje potencjalne ryzyka związane z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania. Przed podjęciem decyzji o wdrożeniu/modyfikacji produktu przeprowadzana jest dodatkowo analiza jego wpływu na wymogi kapitałowe oraz przeprowadzana jest ocena ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów. W trakcie życia produktu identyfikacja ryzyka odbywa się również poprzez weryfikację i walidację zmian w produktach, monitorowanie już istniejących produktów oraz ciągłą analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, tworzenia rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Pomiar

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem szkód oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest określenie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia przyszłej szkodowości oraz ryzyka antyselekcji. Ocena ryzyka aktuarialnego obejmuje również działania związane z reasekuracją zidentyfikowanych ryzyk. Do pomiaru ryzyka aktuarialnego wykorzystuje się analizy wybranych wskaźników, metody scenariuszowe, dane statystyczne, miary ekspozycji i wrażliwości oraz wiedzę ekspercką pracowników.

Zarządzanie

Spółka zarządza ryzykiem ubezpieczeniowym poprzez definiowanie dopuszczalnych poziomów akceptacji ryzyka dla poszczególnych kategorii ryzyka bądź linii produktowych, określenie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia, wytyczne dotyczące taryfikacji produktów, monitorowanie i limitowanie kumulacji ryzyka ubezpieczeniowego badanego według określonych kryteriów, monitorowanie pojawiających się problemów. Regularnie przeprowadza się również analizy adekwatności stosowanych założeń dotyczących przyjętych założeń szkodowych i kosztowych, analizuje zmiany w schemacie rezygnacji z umowy przez ubezpieczającego oraz związane z tym trendy oraz bada wrażliwość prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zawartymi polisami ubezpieczeniowymi na zmianę tych założeń.

Dodatkowo Spółka ogranicza przyjmowane ryzyko ubezpieczeniowe między innymi poprzez cedowanie ryzyka na inne wiarygodne podmioty – reasekuratorów, dbając jednocześnie o bezpieczeństwo pokrycia reasekuracyjnego. Spółka rozpoznaje potrzeby reasekuracji biernej dla oferowanych produktów, mając na uwadze w szczególności następujące cele:

- ochrona portfeli przed dużymi jednostkowymi szkodami,
- pomoc partnerów reasekuracyjnych przy wdrażaniu nowych linii biznesowych,
- stabilizację wyników Spółki w czasie.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pokrycia reasekuracyjnego Spółka współpracuje z renomowanymi partnerami reasekuracyjnymi o silnej kondycji finansowej, mierzonej międzynarodowymi ratingami siły finansowej.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka i określeniu stopnia wykorzystania ustalonych poziomów akceptacji ryzyka oraz limitów.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie ryzykiem aktuarialnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka aktuarialnego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dotyczących kumulacji ryzyka (realizacja umów o największych sumach ubezpieczenia) oraz wzrostu szkodowości (podwyższenie parametru śmiertelności, podwyższenie parametru niezdolności do pracy, zmiana współczynnika kosztów).

W wyniku testów współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%.

Dodatkowo w ramach procesu ORSA, mając na uwadze ocenę ograniczeń stosowanych modeli i założeń, funkcja aktuarialna przeprowadziła wg stanu na 30 czerwca 2023 roku analizę wrażliwości zmiany wybranych parametrów na wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, tj.:

- wzrost o 20% parametrów kosztowych z powodów innych niż inflacja,
- zwiększenie inflacji (zarówno wynagrodzeń jak i inflacji kosztów innych niż wynagrodzenia) o 10 p.p. (przez 2 lata) i 5 p.p. (po 2 latach),
- wzrost zakładanych współczynników umieralności o 20%,
- wzrost zakładanych współczynników zachorowalności i niepełnosprawności o 20%,
- wzrost o 100% zakładanych wskaźników rezygnacji,
- wzrost o 150% zakładanych wskaźników rezygnacji,
- wzrost o 200% zakładanych wskaźników rezygnacji.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe nie wykazują istotnej wrażliwości na zmianę wymienionych parametrów. Dodatkowo, została przeprowadzona analiza wrażliwości wybranych parametrów na planowane wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w latach 2023-2028. W żadnym z wymienionych obszarów jak i w żadnym z przedstawionych lat Spółka nie wykazuje szczególnej wrażliwości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności na zmianę powyższych parametrów.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiowane jest jako niepewność, iż stopy procentowe, kursy walut lub inne czynniki rynkowe przyjmą wartości różniące się od pierwotnie zakładanych. Ryzyko to może powodować powstawanie nieoczekiwanych zysków lub strat z tytułu utrzymywanych pozycji. Ryzyko rynkowe oprócz ryzyk wymienionych powyżej obejmuje także ryzyko cen akcji, które w przypadku TU na Życie Europa S.A. dotyczy przede wszystkim aktywów finansowych, wyodrębnionych po zastosowaniu metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, które nie zostały zaklasyfikowane jako narażone na inne kategorie ryzyka.

Działalność inwestycyjną w Spółce precyzuje szereg regulacji zatwierdzonych przez Zarząd Spółki. Działalność lokacyjna podlega nadzorowi Rady Nadzorczej, Zarządu oraz Komitetu Inwestycyjnego, które otrzymują cyklicznie informacje na temat realizowanej działalności lokacyjnej.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem rynkowym Towarzystwo lokuje środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, a więc wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którym może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka i które może właściwie uwzględnić przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Realizacja zasady ostrożnego inwestora odbywa się poprzez implementację mechanizmów opisanych poniżej.

Towarzystwo opracowało własny zestaw kluczowych wskaźników ryzyka dostosowanych do zasad zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i strategii biznesowej. Zasady tworzenia i aktualizacji kluczowych wskaźników ryzyka opisane są w Polityce zarządzania ryzykiem.

Dodatkowo w ramach polityki inwestycyjnej Spółka ustanowiła limity w odniesieniu do poszczególnych klas aktywów, których realizacja podlega stałemu monitoringowi przez jednostki odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem Spółki.

W przypadku nabywania instrumentów generujących ekspozycję na ryzyko kredytowe Spółka dokonuje analizy kondycji finansowej emitenta, a także weryfikacji łącznej ekspozycji Spółki na dany podmiot lub grupę kapitałową.

Spółka ponadto opracowała Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym kontrahenta, w ramach której wyznaczono maksymalne limity ekspozycji kredytowej (obejmującej zarówno ekspozycję z działalności inwestycyjnej jak i ubezpieczeniowej).

Uzupełnieniem systemu zarządzania ryzykiem kredytowym jest stały monitoring jakości kredytowej emitentów posiadanych instrumentów finansowych.

W odniesieniu do produktów ubezpieczeniowo-inwestycyjnych oferowanych przez Spółkę klientom detalicznym, zasada ostrożnego inwestora realizowana jest poprzez implementację wytycznych i rekomendacji organów nadzoru oraz badania adekwatności produktu. W szczególności Spółka przed włączeniem instrumentu do oferty produktowej prowadzi badanie instrumentu finansowego, który ma stanowić element tworzonego produktu.

Analiza taka obejmuje przede wszystkim weryfikację z zakresu płynności i charakteru instrumentu finansowego, skali i prawdopodobieństwa osiągnięcia zysków przez docelową grupę Klientów. W przypadku funduszy inwestycyjnych, które mają stanowić element projektowanego / modyfikowanego produktu, dodatkowo badaniu podlega efektywność inwestycji względem ustalonego benchmarku lub grupy porównawczej. Ocena funduszy inwestycyjnych pod tym kątem służy wyselekcjonowaniu najefektywniejszych i najlepiej zarządzanych funduszy. Powyższe badanie prowadzone jest na bazie dotychczas osiągniętych wyników, a w przypadku braku odpowiedniego zakresu danych historycznych, analizie podlega aktywo referencyjne instrumentu (np. benchmark dla funduszu inwestycyjnego).

Informacje na ten temat udostępniane są klientom przed zawarciem umowy ubezpieczenia w ramach dokumentu KIID (Kluczowe informacje dla inwestorów), a następnie podlegają aktualizacji na bazie regularnego monitoringu prowadzonego przez Spółkę.

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka rynkowego. Jeden z testów dotyczył scenariusza wzrostu inflacji o 10 p.p. Pozostałe scenariusze zostały opisane w kolejnych częściach. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%.

C.2.1. Ryzyko stopy procentowej

Identyfikacja

Źródłem ryzyka stopy procentowej są uwarunkowania rynkowe i nieustannie zmieniający się kształt krzywej dochodowości jak również poziom rynkowych stóp procentowych. Narażone na ryzyko stopy procentowej są głównie obligacje skarbowe oraz obligacje korporacyjne o stałej stopie wyceniane wg wartości godziwej. Inwestycje w dłużne papiery Skarbu Państwa ocenione są jako najbardziej bezpieczne, jednak stosowana wycena wg wartości godziwej powoduje, że oprócz zysków odsetkowych Spółka narażona jest na ryzyko zmiany bieżącej wartości kapitału obligacji.

Pomiar

Głównym narzędziem przyjętym do oceny ryzyka stopy procentowej jest duration portfela papierów dłużnych, wyznaczone na podstawie przepływów pieniężnych generowanych przez posiadane instrumenty dłużne. Wartość duration jest obliczana i analizowana każdorazowo przed podjęciem decyzji o dokonaniu inwestycji w instrument narażony na ryzyko stopy procentowej. Dodatkowo Spółka kwartalnie sporządza szczegółowe raporty z analizą wrażliwości portfela inwestycji własnych na zmianę stóp procentowych.

Zarządzanie

Struktura lokat kształtowana jest w oparciu o oczekiwane zmiany stóp procentowych. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej ograniczone jest udziałem lokat narażonych na to ryzyko w całym portfelu lokat, a także poprzez ustalanie takiego czasu trwania lokat, który nie spowoduje znaczącej straty w przypadku niekorzystnego kierunku zmian stopy procentowej.

Monitorowanie i raportowanie

W ramach monitorowania poziomu skuteczności zastosowanych technik ograniczania ryzyka stopy procentowej Spółka w cyklach kwartalnych dokonuje obliczenia maksymalnej straty z tytułu narażenia na ryzyko stopy procentowej przy założeniu realizacji scenariuszy warunków skrajnych, obejmujących wzrost stóp procentowych o 500 punktów bazowych, a dodatkowo raz w roku także o 100 i 200 punktów bazowych.

Zmiany w okresie

W pierwszej połowie 2023 roku wysokość stóp pozostawała na stałym poziomie, z kolei w drugiej połowie roku – nastąpiła ich obniżka. W jej wyniku bazowa stopa procentowa spadła w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 r. o 100 p.b. Wahania stóp przekładają się na wycenę obligacji opartych o stały kupon.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w obszarze ryzyka stopy procentowej dla określonych parametrów zmienności. Wyliczenia zostały przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2023 roku. Przeprowadzona analiza wrażliwości obejmowała scenariusz wzrostu i spadku rynkowych stóp procentowych o 100, 200 oraz 500 punktów bazowych oraz badanie wpływu tego czynnika na zmianę wartości bilansowej aktywów narażonych na ryzyko stopy procentowej.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że dla opisanych wyżej scenariuszy wzrostu rynkowych stóp procentowych aktywa narażone na ryzyko stopy procentowej generują akceptowalne zmiany środków własnych.

Spółka przeprowadziła również dodatkowy test stresu w obszarze ryzyka stopy procentowej, w wyniku którego współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%.

C.2.2. Ryzyko cen instrumentów

Identyfikacja

Ryzyko cen instrumentów rozumiane jest jako niekorzystna zmiana cen rynkowych lub parametrów rynkowych wpływających na wycenę instrumentów finansowych posiadanych przez Spółkę. Identyfikacja poziomu ryzyka cen instrumentów dokonywana jest na etapie podejmowania decyzji o dokonaniu inwestycji w kontekście ustalonej strategii inwestycyjnej i podlega akceptacji zgodnie ze ścieżką decyzyjną określoną w odpowiednich regulacjach obowiązujących w Spółce.

Pomiar

Pomiar ekspozycji Spółki na ryzyko cen instrumentów realizowany jest w ramach ustalonych limitów na poszczególne rodzaje aktywów generujące ryzyko cen instrumentów. Dodatkowo Spółka dokonuje pomiaru poziomu ponoszonego ryzyka w ramach analiz wrażliwości przy uwzględnieniu trzech scenariuszy spadku wartości aktywów narażonych na ryzyko cen instrumentów a w rezultacie spadku cen instrumentów o 5%, 10% oraz 20%.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem cen instrumentów realizowane jest poprzez kontrolę ekspozycji oraz limitowanie zaangażowania w instrumentach narażonych na wahania cen rynkowych.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie ryzyka cen instrumentów polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka w oparciu o kontrolę wykorzystania limitów oraz prowadzonych analiz wrażliwości.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka cen instrumentów.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2023 roku analizy wrażliwości w obszarze ryzyka cen instrumentów w odniesieniu do jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych posiadanych przez Towarzystwo. Analizę przeprowadzono na datę 30 czerwca 2023 roku. Prowadzone analizy wrażliwości uwzględniały scenariusze spadku wartości ww. instrumentów o 5%, 10% oraz 20% oraz badanie wpływu tego czynnika na zmianę wartości bilansowej aktywów narażonych na ryzyko cen instrumentów.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że dla opisanych wyżej scenariuszy spadku wartości cen, aktywa narażone na ryzyko cen instrumentów generują akceptowalne zmiany środków własnych.

Spółka przeprowadziła również dodatkowy test stresu w obszarze ryzyka cen instrumentów, w wyniku którego współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%.

C.2.3. Ryzyko walutowe

Identyfikacja

Ryzyko walutowe to ryzyko strat wynikające ze zmian kursów walutowych, w takim zakresie, w jakim przyszłe przepływy gotówki z aktywów oraz zobowiązań w walutach obcych nie są odpowiednio do siebie dopasowane.

W Spółce nie występują identyfikowalne koncentracje ryzyka walutowego.

Pomiar

Pomiar poziomu ekspozycji na ryzyko walutowe realizowany jest poprzez regularne analizowanie stanu aktywów i zobowiązań wg waluty. Dodatkowo Spółka cyklicznie analizuje poziom maksymalnej straty wynikającej z niekorzystnej zmiany kursu posiadanych pozycji walutowych w ramach realizacji scenariuszy warunków skrajnych.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega na monitorowaniu i zabezpieczaniu pozycji walutowych aktywów i pasywów Spółki. Główną zasadą ograniczania ryzyka walutowego związanego z produktami ubezpieczeniowymi jest lokowanie pozyskanej składki w walucie, w jakiej liczone są rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

W przypadku pojawienia się otwartych pozycji walutowych Spółka podejmuje działania celem niezwłocznego zabezpieczenia ich poprzez zajęcie odpowiedniej pozycji w instrumentach pochodnych lub dokonanie inwestycji w walucie zobowiązania.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie ryzyka walutowego polega na zestawieniu aktywów i zobowiązań wg waluty i wykonywane jest raz na kwartał. Dodatkowo w ramach analizy kluczowych wskaźników ryzyka w cyklu kwartalnym badana jest maksymalna strata w przypadku realizacji scenariusza spadku wartości aktywów denominowanych w walutach obcych o 30% na skutek niekorzystnej zmiany kursów walut.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka walutowego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Ze względu na brak materialnego wpływu Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu oraz analiz wrażliwości w obszarze ryzyka walutowego.

C.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań finansowych przez kontrahentów i dłużników lub pogorszeniem się ich zdolności kredytowej.

Ryzyko kredytowe obejmuje także ryzyko koncentracji aktywów oraz ryzyko spreadu kredytowego.

Ryzyko koncentracji to ryzyko zwiększonej ekspozycji na straty ze względu na koncentrację inwestycji na jednym obszarze geograficznym, w jednym sektorze gospodarki, w jednym podmiocie lub podmiotach powiązanych.

Ryzyko spreadu kredytowego oznacza wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury czasowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahań ich zmienności.

Identyfikacja

Na ryzyko kredytowe kontrahenta mają wpływ w szczególności następujące czynniki ryzyka:

- a) niewykonanie zobowiązań lub nienależyte wykonanie, w szczególności poprzez nieregulowanie płatności w związku z pogorszeniem się sytuacji finansowej partnera, z którym Spółka współpracuje lub zamierza podjąć współpracę;
- b) ryzyko obniżenia ratingu: ryzyko negatywnego wpływu zmiany prawdopodobieństwa przyszłego niedotrzymania zobowiązania przez podmiot zobowiązany na bieżącą wartość umowy z takim podmiotem;
- c) ryzyko straty finansowej wynikającej z braku spłaty zobowiązania lub negatywnych zmian w ocenie zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych (znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Spółki), dłużników (np. hipotecznych) lub innych partnerów (np. w ramach umów reasekuracyjnych, umów dot. instrumentów pochodnych lub depozytów terminowych) i pośredników, u których Spółka posiada wierzycelności;
- d) niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez reasekuratora.

Identyfikacja ryzyka kredytowego ma miejsce na etapie podejmowania decyzji inwestycyjnych i biznesowych poprzez analizę ich wpływu na poziom ryzyka kredytowego Spółki wynikającego z produktu i rodzaju rozliczeń z kontrahentem, a także identyfikację czynników determinujących jego poziom.

Pomiar

Spółka dokonuje pomiaru ryzyka kredytowego poprzez określenie wartości ekspozycji dla danego podmiotu i rodzaju zaangażowania z uwzględnieniem stosowanych technik ograniczających ryzyko takich jak zabezpieczenia. Istotnym elementem pomiaru jest również dokonywana ocena zdolności kredytowej istotnych kontrahentów z wyłączeniem reasekuratorów. Poziom istotności kontrahenta rozumiany jest jako suma zaangażowania ryzyka kredytowego, który dla banków wynosi 500 tys. zł, a dla pozostałych podmiotów 100 tys. zł. Wynikiem pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta jest nadanie temu kontrahentowi klasy ryzyka, której przyporządkowany jest maksymalny możliwy limit zaangażowania.

Zarządzanie

W Spółce funkcjonuje Komitet Oceny Ryzyka (dalej: KOR), który pełni funkcję opiniodawczą lub decyzyjną dla oceny ryzyka kredytowego w ramach gwarancji, inwestycji, oceny kontrahenta oraz indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego wniosków ponadstandardowych w zakresie umów ubezpieczenia. Działalność KOR obejmuje również dystrybucję limitów zaangażowania w ramach ryzyka kredytowego kontrahenta.

W Spółce wyznaczane są limity zaangażowania dla poszczególnych kontrahentów w ramach działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej na ryzyku Spółki.

Każdy kontrahent, u którego występuje ryzyko kredytowe podlega ocenie zdolności kredytowej na podstawie zasad obowiązujących w Spółce. W ramach oceny kontrahenta nadawana jest ocena przyporządkowana danej klasie ryzyka.

Każda klasa ryzyka ma wyznaczony maksymalny limit zaangażowania, który jest dystrybuowany przez KOR w zależności od oceny kondycji i oszacowanego ryzyka kredytowego.

Metody zabezpieczania się przed ryzykiem kredytowym zarówno dla pojedynczego kontrahenta jak i łącznego zaangażowania polegają między innymi na:

- badaniu wiarygodności kredytowej kontrahenta przed podpisaniem umowy;
- ustanowieniu limitów zaangażowania Spółki wobec kontrahenta;
- zabezpieczeniu materialnym lub prawnym Spółki przed ryzykiem kredytowym kontrahenta;
- monitorowaniu wiarygodności kredytowej kontrahenta w trakcie trwania współpracy na podstawie umowy;
- transferze ryzyka kredytowego kontrahenta, przede wszystkim poprzez uzyskiwanie gwarancji lub poręczeń ze strony innych instytucji mogących udzielić takowych poręczeń;
- monitoringu współpracy z kontrahentem;
- jasnym ustaleniu odpowiedzialności wewnątrz Spółki za podejmowane decyzje w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta.

Ponadto, w celu ograniczenia ryzyka kredytowego kontrahentów reasekuracyjnych Spółka wprowadziła i regularnie monitoruje limity koncentracji ryzyka dla każdego partnera reasekuracyjnego, ograniczając tym samym nadmierną koncentrację ryzyka u pojedynczego kontrahenta.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie ryzyka kredytowego dokonywane jest przez funkcję zarządzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce, a także przez dedykowaną jednostkę organizacyjną. Raporty przekazywane są wyznaczonym osobom, Członkom Komitetu ds. Ryzyka, a także Zarządowi Spółki.

W cyklach kwartalnych monitorowana jest realizacja limitów zaangażowania i pomiar ekspozycji. Monitoring oceny zdolności kredytowej kontrahenta dokonywany jest nie rzadziej niż raz w roku dla podmiotów z przekroczonym poziomem istotności.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie zmieniła w istotny sposób zasad w odniesieniu do ryzyka kredytowego kontrahenta. Spółka nie zidentyfikowała też nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka kredytowego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka kredytowego. Dotyczyły one m.in. następujących scenariuszy:

1. Realizacja ryzyka kredytowego związanego z emitentami instrumentów finansowych:
 - a) o niskiej jakości kredytowej,
 - b) należących do konkretnych działów gospodarki (branża deweloperska i mieszkaniowa, branża energetyczna, branża finansowa pozabankowa).
2. Bankructwo instytucji finansowej, w której Spółka ma największą łączną ekspozycję.

Testy dla ryzyka kredytowego, których wyniki zostały zamieszczone w raporcie ORSA, zostały przeprowadzone na datę 30 czerwca 2023 roku dla scenariusza 1 oraz na datę 31 grudnia 2024 dla scenariusza 2. Dla jednego z dokonanych testów (realizacja ryzyka kredytowego dla emitenta instrumentów finansowych o niskiej jakości kredytowej) współczynnik wypłacalności spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%, jednak nie spadł poniżej poziomu 100%. Spółka na bieżąco i regularnie monitoruje poziom tego ryzyka i ocenia prawdopodobieństwo materializacji ryzyka.

C.4. Ryzyko płynności

Celem nadrzędnym zarządzania płynnością jest minimalizowanie ryzyka utraty płynności Spółki poprzez zapewnienie zdolności do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Identyfikacja

Identyfikacja ryzyka płynności odbywa się poprzez regularną analizę prognozowanych przepływów pieniężnych związanych z działalnością Spółki w kontekście posiadanych aktywów płynnych, których uwolnienie spowoduje zminimalizowanie niekorzystnego wpływu na wynik finansowy Spółki.

Pomiar

Ocena oraz pomiar ryzyka płynności to kompleksowe monitorowanie i prognozowanie przepływów pieniężnych związanych z poszczególnymi grupami ubezpieczeń, jakie prowadzi Spółka, przede wszystkim w celu minimalizacji prawdopodobieństwa i rozmiarów nieprzewidywalnych wypłat.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje także dopasowanie struktury aktywów i pasywów (Asset Liability Management).

Dopasowywanie aktywów i pasywów polega na dokładnym budowaniu struktury aktywów i pasywów Spółki tj. koordynowaniu wszelkich decyzji po stronie pasywów z działaniami w obszarze aktywów i odwrotnie. Niedopasowanie może spowodować utratę płynności finansowej Spółki lub konieczność nagłej sprzedaży części inwestycji, co mogłoby skutkować obniżeniem rentowności (w szczególności w przypadku pokrywania zobowiązań krótkoterminowych z inwestycji długoterminowych). Należy podkreślić, że odpowiednio dopasowana struktura aktywów i pasywów pozwala na osiągnięcie wyższej stopy zwrotu przy tym samym poziomie ryzyka.

Dopasowanie aktywów i pasywów ma zastosowanie do kontroli średnioterminowego ryzyka płynności. Głównymi narzędziami stosowanymi do dopasowywania aktywów i pasywów są bieżące raporty płynności. Dodatkowo w cyklu miesięcznym Spółka monitoruje wartość współczynnika ALM Value at Risk.

Dopuszcza się możliwość celowego niedopasowania aktywów i pasywów. Sytuacja taka jest możliwa szczególnie w sytuacji kiedy terminy zapadalności aktywów są krótsze niż terminy zapadalności zobowiązań. Decyzję w tym zakresie podejmuje Komitet ds. Ryzyka.

Towarzystwo zarządza ponadto ryzykiem płynności poprzez limitowanie niedopasowania aktywów i pasywów.

Monitorowanie i raportowanie

W cyklach kwartalnych Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych w celu oceny adekwatności stosowanych narzędzi do zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowuje analizę dopasowania przyszłych zobowiązań do struktury zapadalności aktywów.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji, natomiast zidentyfikowała ograniczenia płynności dla wybranych funduszy zamkniętych, wprowadzone przez TFI, których certyfikaty zostały nabyte przez Spółkę w związku z oferowaniem produktów ubezpieczeniowo-inwestycyjnych.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2023 roku analizę wrażliwości w obszarze ryzyka płynności. Analizowany scenariusz dotyczył oszacowania kosztu umorzenia aktywów o wartości wymaganych zobowiązań w okresie 12 miesięcy w krótkim okresie czasu (2 dni robocze).

Na dzień 30 czerwca 2023 roku, wartość zobowiązań wyniosła 219,7 mln zł, a koszt upłynienia wyniósł 1,2 mln zł. Spółka ocenia taki koszt jako akceptowalny.

Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu w obszarze ryzyka płynności, ponieważ nie identyfikuje istotnego czynnika ryzyka w tym obszarze.

Oczekiwany zysk z przyszłych składek

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek ustalona na dzień 31 grudnia 2023 roku zgodnie z art. 260 ust. 2 Rozporządzenia delegowanego wynosi 15 810 tysięcy złotych.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne związane jest z możliwością wystąpienia/poniesienia strat na skutek błędów wynikających z niewłaściwego ułożenia i przebiegu procesów wewnętrznych, bądź też błędów ludzkich, zdarzeń zewnętrznych lub też wadliwego działania systemów. W tej kategorii mieszczą się również takie zdarzenia jak fraudy wewnętrzne, oszustwa osób trzecich, naruszenie lub brak zachowania wewnętrznych procedur, awarie i błędy systemów informatycznych, a także katastrofy naturalne, ataki terrorystyczne.

Skutkiem zdarzeń operacyjnych mogą być straty finansowe, utrata przychodów, utrata reputacji, a także przerwy i opóźnienia w realizacji procesów Spółki czy też zwiększenie kosztów funkcjonowania Spółki. Spółka w szczególny sposób dostrzega ryzyko utraty własności intelektualnej i wyciek danych z uwagi na zagrożenie

atakami hakerskimi i inne działania zewnętrzne w obszarze IT. Istotnymi czynnikami ryzyka operacyjnego są również potencjalne błędy w dokumentacji ubezpieczeniowej, niewłaściwa lub niezgodna z umową obsługa zawartych umów oraz przestępczość ubezpieczeniowa.

Ze względu na fakt, że ekspozycja na ryzyko operacyjne jest trudno mierzalna w sposób ilościowy nie występują identyfikowalne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Identyfikacja

W celu identyfikacji ryzyka operacyjnego Spółka rejestruje i analizuje informacje związane z faktycznymi zdarzeniami operacyjnymi.

Ponadto, Spółka dokonuje identyfikacji potencjalnych zdarzeń operacyjnych, które mogą wpływać na jej funkcjonowanie w aspekcie przebiegu procesów oraz realizacji celów biznesowych i ryzyka związanego z ich osiągnięciem. Szczególną rolę odgrywają pracownicy na poszczególnych szczeblach organizacyjnych, zwracając uwagę na możliwe zagrożenia związane z ich codziennymi obowiązkami, zadaniami czy projektami.

Pomiar

W Spółce funkcjonuje aplikacja do rejestrowania zdarzeń operacyjnych oraz do oceny, monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego, w której wszyscy pracownicy mogą rejestrować zaistniałe zdarzenia z tego obszaru. Rejestrowane zdarzenia podlegają wewnętrznej ocenie i monitoringowi, określane są również dla nich działania mitygujące.

Ponadto, każda jednostka organizacyjna Spółki dokonuje, przy wsparciu funkcji zarządzania ryzykiem, regularnego przeglądu procesów i zadań występujących w jej działalności pod kątem identyfikacji i pomiaru zidentyfikowanych czynników ryzyka, a także podejmuje działania mitygujące i ocenia ich skuteczność.

Spółka dokonuje również samooceny zidentyfikowanych zagrożeń w zakresie ryzyka operacyjnego. Dokonywana jest ocena prawdopodobieństwa wystąpienia incydentów oraz określane są również potencjalne skutki ich wystąpienia.

Zarządzanie

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego Spółka stosuje system kontroli wewnętrznej, na który składają się procedury wewnętrzne zawierające wbudowane mechanizmy kontrolne, kontrole funkcjonalne, a także działania komórki odpowiedzialnej za audyt wewnętrzny. Spółka posiada również plany awaryjne na wypadek scenariuszy kryzysowych oraz stale rozwija posiadane systemy informatyczne. Plany awaryjne na wypadek sytuacji kryzysowych są cyklicznie testowane oraz weryfikowane i w razie konieczności aktualizowane.

W Spółce prowadzone są również, w sposób ciągły, działania mające na celu udoskonalanie procesów wewnętrznych, a także rozwój i edukację pracowników.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym określone są w dedykowanej regulacji.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie ryzyka operacyjnego dokonywane jest przez funkcję zarządzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce.

W szczególności obejmuje system monitorowania kluczowych wskaźników ryzyka oraz zdarzeń zarejestrowanych w ramach aplikacji służącej do zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Na podstawie zebranych informacji tworzone są raporty, które przedstawiają statystyki i efekty podjętych działań ograniczających ryzyko. Na ich podstawie wyciągane są również wnioski służące do podejmowania dalszych działań zarządczych na odpowiednich poziomach decyzyjnych lub wprowadzane są dodatkowe mechanizmy kontrolne.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym spółka nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka operacyjnego.

Testy stresu

Testy stresu dla ryzyka operacyjnego dokonywane są w sposób jakościowy. Spółka identyfikuje zagrożenia, dla których rozpatrywane są potencjalne skutki (w ujęciu wartościowym i jakościowym) w kontekście wpływu na dostępność budynków, zasobów informatycznych, utraty danych, a także możliwość realizacji procesów. Dotyczą one między innymi działania sił wyższych (katastrofy naturalne, pożary), działań ludzi (osób trzecich oraz pracowników), a także zagrożeń technologicznych. Powyższa analiza przeprowadzana jest raz w roku. W jej wyniku Spółka identyfikuje scenariusze katastroficzne, operacyjne oraz biznesowe. Dla wyodrębnionych scenariuszy Spółka opracowuje plany awaryjne, które są testowane zgodnie z wewnętrznymi zasadami.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

C.6.1. Ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności

C.6.1.1. Ryzyko prawne

Ryzyko prawne to ryzyko braku spełniania aktualnych wymogów prawnych, ryzyko związane ze zmianami w prawie, orzecznictwie i regulacjach mających istotny wpływ na działalność Spółki, a także ryzyko niekorzystnych dla Spółki wyroków. Spółka w szczególności sposób dostrzega ryzyko prawne związane z produktami UFK w związku z brakiem szczegółowego uregulowania prawnego dla tej grupy produktów, zmianami regulacyjnymi w tym obszarze, decyzjami i interwencjami KNF, postępowaniami UOKiK w zakresie pobieranych opłat, działalnością kancelarii odszkodowawczych oraz pozwami zbiorowymi, jakie zostały wytoczone przeciwko ubezpieczycielom, w tym TU na Życie Europa SA.

Identyfikacja

W Spółce dokonywana jest identyfikacja obszarów wrażliwych, które w szczególności są narażone na ryzyko prawne. W tym celu Biuro Prawne współpracuje ze wszystkimi pracownikami Spółki, zwłaszcza z osobami zarządzającymi jednostkami organizacyjnymi, którzy są współodpowiedzialni za identyfikowanie ryzyka prawnego w obszarze swojej działalności.

Pomiar

W Spółce dokonywany jest pomiar oraz ocena ryzyka prawnego poprzez ustalanie potencjalnych skutków realizacji ryzyka. Mogą to być skutki związane z poniesieniem strat finansowych (sankcje prawne lub administracyjne, konieczności zapłaty kar finansowych lub odszkodowań) bądź też związane z utratą reputacji.

Zarządzanie

Wśród działań podejmowanych w celu ograniczania przedmiotowego ryzyka wyróżnia się:

- Wdrożenie wytycznych i rekomendacji poprzez przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- Określenie wymagań dotyczących zasad współpracy oraz ich weryfikacja i rozwój,
- Prowadzenie prac w celu dostosowania produktów ubezpieczeniowych i modeli współpracy do obowiązujących wytycznych,
- Przeprowadzanie kontroli w zakresie ryzyka prawnego,
- Stosowanie adekwatnych działań naprawczych wobec stwierdzonych nieprawidłowości,
- Wskazywanie niezbędnych rozwiązań, w związku ze zmianą przepisów prawa lub innych uregulowań.

Monitorowanie i raportowanie

Spółka prowadzi działania polegające na odpowiednim monitorowaniu i kontroli realizacji obowiązków wszystkich obszarów działalności Spółki pod kątem ryzyka prawnego. Na bieżąco sprawdzana jest praktyka rynkowa pod kątem przyjmowanych interpretacji i stosowanych rozwiązań oraz rejestr klauzul abuzywnych.

Na podstawie przeprowadzanych monitoringów sporządzane są bieżące raporty, na podstawie których podejmowane są działania zarządcze w zakresie przedmiotowego ryzyka.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka prawnego.

C.6.1.2. Ryzyko braku zgodności

Spółka definiuje ryzyko braku zgodności jako ryzyko poniesienia skutków finansowych lub niefinansowych, w szczególności tj. kary finansowe, sankcje prawne, środki nadzorcze organu nadzoru, inne straty finansowe, a także utratę wiarygodności i reputacji w związku z nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i wytycznych regulatorów, wykraczaniem poza przyjęte normy wewnętrzne i standardy etyczne lub brakiem świadomości zagrożeń związanych z prowadzoną działalnością.

Identyfikacja

W Spółce dokonywana jest identyfikacja obszarów wrażliwych, które w szczególności narażone są na ryzyko braku zgodności. W tym celu Biuro Compliance współpracuje ze wszystkimi pracownikami Spółki, zwłaszcza z osobami zarządzającymi jednostkami organizacyjnymi, którzy są współodpowiedzialni za identyfikowanie ryzyka braku zgodności w swoim obszarze działalności. Identyfikacja ryzyka dokonywana jest w sposób ciągły i obejmuje wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Spółki. W Spółce istnieje uregulowany proces gromadzenia informacji o zdarzeniach braku zgodności lub czynnikach ryzyka. Prowadzony jest również okresowy monitoring zmian w prawie oraz w otoczeniu regulacyjnym mających wpływ na działalność Spółki. Identyfikacja ryzyka braku zgodności dokonywana jest także w ramach działań prewencyjnych, podczas wykonywania bieżących czynności, w szczególności podczas opiniowania regulacji wewnętrznych, dokumentacji stosowanej w obrocie z klientami, partnerami, produktów i kanałów dystrybucji, obowiązków informacyjnych wobec klienta, przekazów marketingowych upowszechnianych w celu reklamy, rozpatrywania reklamacji.

Pomiar

W Spółce dokonywany jest pomiar oraz ocena ryzyka braku zgodności, która polega na określeniu poziomu ryzyka, na jakie narażona jest Spółka w związku z istniejącymi lub możliwymi nieprawidłowościami w zapewnieniu zgodności. Ocena dokonywana jest poprzez szacowanie wpływu dotkliwości potencjalnych skutków finansowych lub niefinansowych istniejących lub możliwych niezgodności ryzyka oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia. Mogą to być skutki związane z poniesieniem strat finansowych (sankcje prawne lub administracyjne, konieczności zapłaty kar finansowych lub odszkodowań) bądź też związane z utratą reputacji.

Zarządzanie

Wśród działań podejmowanych w celu eliminowania lub ograniczania, monitorowania ryzyka braku zgodności wyróżnia się w szczególności:

- Zdefiniowaną strukturę organizacyjną, która określa role poszczególnych uczestników i jednostek organizacyjnych i podział zadań w systemie zapewnienia zgodności, w tym w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- Zapewnienie udziału II linii obrony w kluczowych projektach wdrożeniowych (biznesowych i operacyjnych);
- Współpraca jednostek w ramach I i II linii obrony w ramach zapewnienia zgodności;
- Projektowaniu, wprowadzeniu i stosowaniu systemu regulacji wewnętrznych określających zasady postępowania w zapewnieniu zgodności, w szczególności w kluczowych obszarach Polityki compliance;
- Prowadzenie prac w celu dostosowania działalności Spółki do zmian w otoczeniu prawnym lub regulacyjnym Spółki, poprzez wdrożenie przepisów prawa, wytycznych i rekomendacji w regulacjach wewnętrznych, produktach, dystrybucji i modelach współpracy;
- Regularne przeglądy regulacji wewnętrznych, monitoringi produktów, reklamacji, nadzór nad dystrybutorami;

- Projektowanie, wdrażanie i stosowanie mechanizmów kontrolnych, a także kontrole ich przestrzegania;
- Przeprowadzanie monitoringów i kontroli compliance;
- Formułowanie rekomendacji oraz podejmowanie adekwatnych działań naprawczych wobec ujawnianych nieprawidłowości;
- Prowadzenie rejestrów rekomendacji, zdarzeń ryzyka braku zgodności, konfliktów interesów, przyjmowania lub wręczania korzyści;
- Zwiększanie świadomości wśród pracowników, promowanie postaw etycznych, szkolenia z zakresu etyki i compliance, w tym poprzez przygotowywanie cyklicznych informacji nt. zmian w przepisach prawa lub innych regulacjach (jak Rekomendacje lub Wytyczne KNF), nowych stanowisk nadzorczych i istotnych decyzji wydawanych przez organy nadzoru.

Monitorowanie i raportowanie

Spółka prowadzi działania polegające na systematycznym monitorowaniu przestrzegania zasad zapewnienia zgodności. Monitorowanie polega na obserwacji zmian wielkości i profilu ryzyka, które wynikają z zastosowanych mechanizmów kontrolnych, działań ograniczających ryzyko lub działań naprawczych. Działania te mają na celu ustalenie czy poziom ryzyka oszacowany na podstawie identyfikacji i oceny oraz zastosowaniu mechanizmów kontrolnych utrzymuje się na akceptowanym poziomie lub zmniejszył się, a także czy podejmowane działania są skuteczne i efektywne, a Spółka nie podejmuje nadmiernego ryzyka.

Funkcja compliance wykonuje monitoringi compliance, które mogą dotyczyć wszystkich obszarów działalności Spółki, w szczególności tych, w których zostało zidentyfikowane podwyższone ryzyko compliance. Ponadto, Funkcja compliance monitorowaniem obejmuje statusy realizacji wydanych rekomendacji, działań ograniczających lub naprawczych, a także postępy prac w procesach dostosowawczych do zmian w otoczeniu prawnym i regulacyjnym.

W Spółce zorganizowany jest proces informowania o sposobie zapewnienia zgodności, który obejmuje m.in. informacje o działalności Funkcji compliance, mapie ryzyk compliance, identyfikowanych ryzykach, nieprawidłowościach, zmianach w prawie, wytycznych lub rekomendacjach regulatorów. Celem raportowania jest dostarczanie zgromadzonych, przetworzonych i uporządkowanych informacji dla określonych adresatów. Funkcja compliance raportuje okresowo i doraźnie do Zarządu i funkcji zarządzania ryzykiem, a także regularnie do Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej i Akcjonariuszy.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka braku zgodności. Spółka regularnie monitoruje i w razie potrzeby wprowadza zmiany w metodyce oceny ryzyka braku zgodności, regulacjach wewnętrznych i wdraża rozwiązania wspierające zarządzanie i monitorowanie ryzyka braku zgodności.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka prawnego i braku zgodności. Dotyczyły one następujących scenariuszy:

1. Zwrot opłat likwidacyjnych pobranych w ramach ubezpieczeń z UFK,
2. Zwrot opłat administracyjnych pobranych w ramach ubezpieczeń z UFK,
3. Ryzyko unieważnienia wybranych umów ubezpieczeń z UFK,
4. Ryzyko niekorzystnych rozstrzygnięć spraw sądowych w zakresie pre-existing,
5. Ryzyko potencjalnych kar regulatorów (otrzymanie maksymalnej kary pieniężnej spośród wszystkich zapisanych wprost w regulacjach prawnych obejmujących cały rynek ubezpieczeniowy),
6. Ryzyko unieważnienia umów ubezpieczenia związanych z kredytami w walucie CHF.

Testy, których wyniki zostały zamieszczone w raporcie ORSA, zostały przeprowadzone na datę 30 czerwca 2023 roku. Dla testów dotyczących ubezpieczeń z UFK oraz potencjalnych kar regulatorów współczynnik wypłacalności spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%, jednak nie spadł poniżej poziomu 100%. Spółka na bieżąco i regularnie monitoruje poziom tych ryzyk, w tym aktualizuje potencjalną ekspozycję i ocenia prawdopodobieństwo materializacji ryzyka m.in. poprzez monitoring orzecznictwa oraz poziomu rezygnacji na portfelu UFK. Na podstawie tych analiz Spółka ocenia, że materializacja tego ryzyka na poziomie uwzględnionym w testach w procesie ORSA jako bardzo mało prawdopodobna.

C.6.2. Ryzyko nowych zagrożeń

Ryzyko nowych zagrożeń to ryzyka, które wynikają ze zmian w otoczeniu takich jak zmiany cywilizacyjne, makroekonomiczne, demograficzne, mające wpływ na Spółkę i jej produkty.

Spółka ma świadomość znaczenia ryzyk związanych z nowymi zagrożeniami, które związane są ze zmianami cywilizacyjnymi, makroekonomicznymi czy demograficznymi w obszarze swojej działalności. Dotyczy to w szczególności obszaru tzw. ESG czyli ryzyk, które wynikają z otoczenia społecznego, środowiska naturalnego oraz są związane z ładem korporacyjnym. Spółka rozważa ich wpływ przy podejmowaniu decyzji. Spółka wspiera działania na rzecz sprawiedliwego i odpowiedzialnego rozwoju podejmując odpowiedzialne decyzje w obszarze inwestycyjnym oraz produktowym.

Spółka stosuje się do wytycznych Grupy Talanx w odniesieniu do ryzyk zrównoważonego rozwoju (ESG). Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem są uwzględniane podczas podejmowania ważnych decyzji dotyczących Spółki. Regulacje Grupowe w zakresie Kodeksu postępowania są regularnie analizowane i wdrażane w Spółce. Dodatkowo, Spółka uwzględni także ryzyka ESG w corocznym procesie ORSA, zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym. W wyniku tej analizy ryzyka związane z ESG oceniane są przez Spółkę jako nieistotne. Spółka będzie w dalszym ciągu oceniać i monitorować tego rodzaju ryzyka w przyszłości.

Identyfikacja

W związku z globalnymi zmianami, które zaszły w ostatnich latach, Spółka identyfikuje ryzyko niepewności geopolitycznej związanej z czynnikami politycznymi i geograficznymi, w tym takimi jak:

- Globalne ocieplenie,
- Zanieczyszczenie środowiska,
- Wystąpienie epidemii,

- Członkostwo w organizacjach międzynarodowych.

Pomiar

W Spółce dokonywany jest pomiar oraz ocena ryzyka nowych zagrożeń poprzez ustalanie potencjalnych skutków realizacji ryzyka. Mogą to być skutki związane z poniesieniem strat finansowych związanych z prowadzonym biznesem.

Spółka przeprowadziła jakościową analizę wybranych scenariuszy ryzyka wschodzącego przygotowanych przez Grupę Talanx. Wyniki analizy zostały omówione na Komitecie ds. Ryzyka.

Zarządzanie

W związku z występowaniem czynników politycznych i geograficznych wprowadzane są różne ograniczenia i zasady, które w istotny sposób wpływają na funkcjonowanie Spółki i jej głównych kontrahentów. Spółka musi dostosować się do wprowadzanych regulacji, co skutkuje szeregiem działań operacyjnych. Ponadto mają one istotny wpływ na przychody i koszty ponoszone przez Spółkę.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie tego ryzyka dokonywane jest przez funkcję zarządzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce.

W szczególności obejmuje system monitorowania otoczenia zewnętrznego, sytuacji politycznej i ekonomicznej w Polsce i w Europie. W przypadku wystąpienia istotnych zdarzeń, które mogłyby skutkować materializacją tego ryzyka, kwestie te omawiane są na posiedzeniach Komitetu ds. Ryzyka. Spółka dodatkowo monitoruje zmiany regulacyjne i prawne w tym obszarze, a także analizuje inne potencjalne scenariusze nowych zagrożeń pod kątem ich wpływu na Spółkę.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka nowych zagrożeń.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2023 roku wyliczenia testu warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka nowych zagrożeń. Scenariusz dotyczył prospektywnego testu warunków skrajnych zakładającego, że sytuacja geopolityczna wywoła kryzys gospodarczy, którego efekty będą widoczne w roku 2024.

Test, którego wyniki zostały zamieszczone w raporcie ORSA, został przeprowadzony na datę 31 grudnia 2024 roku. Współczynnik wypłacalności spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 175%, jednak nie spadł poniżej poziomu 100%. Należy wziąć także pod uwagę, że Spółka posiada zdolność do absorpcji ewentualnych spadków współczynnika wypłacalności poprzez modelowanie wypłaty dywidendy.

C.7. Inne informacje

Umowa nabycia udziałów w EMFS

Po nabyciu udziałów w EMFS w dniu 29 marca 2023 roku („Transakcja”), profil ryzyka TU na Życie Europa S.A. uległ istotnej zmianie w wyniku obniżenia poziomu aktywów oraz wynikającej z tego niższej ekspozycji na ryzyko rynkowe. Taka zmiana profilu ryzyka miała bezpośredni wpływ na poziom środków własnych i równoległy spadek SCR. Środki własne zostały zmniejszone po Transakcji o kwotę zbliżoną do ceny nabycia samych udziałów przez Spółkę, aby w kolejnych okresach rosnąć dzięki spodziewanemu pozytywnemu wpływowi tej Transakcji w średnim terminie. Równoległe odnotowano również spadek SCR w konsekwencji wspomnianego powyżej spadku ryzyka rynkowego, a dokładniej w podmodułach dotyczących ryzyka koncentracji, ryzyka spreadu kredytowego oraz ryzyka cen akcji. W wyniku tych zmian poziom wypłacalności Spółki na koniec 2023 roku pozostaje na bezpiecznym poziomie.

Zakończenie sporów zbiorowych

Na początku okresu sprawozdawczego Spółka była stroną dwóch pozwów zbiorowych dotyczących ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. W czwartym kwartale 2023 roku pozywający i Spółka zawarli ugody, w wyniku których wszelkie roszczenia wynikające z przedmiotowych pozwów zbiorowych zostały zaspokojone.

Informacje dodatkowe dotyczące certyfikatów inwestycyjnych

W latach 2019-2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała trzy decyzje o cofnięciu krajowym TFI zezwolenia na wykonywanie działalności, nadając im rygor natychmiastowej wykonalności. Towarzystwa te zarządzały funduszami inwestycyjnymi, których certyfikaty inwestycyjne zostały nabyte przez Spółkę w związku z oferowanymi ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi.

Do czasu sporządzenia niniejszego sprawozdania wszystkie fundusze inwestycyjne, których certyfikaty nabyła Spółka zostały przejęte przez TFI posiadające zezwolenia na wykonywanie działalności. W okresie pomiędzy cofnięciem zezwoleń dla TFI a przejęciem zarządzania funduszami przez inne TFI operacje dotyczące certyfikatów inwestycyjnych (wykupy, wyceny) uległy zawieszeniu i/lub czasowemu odroczeniu. Spółka nadal obserwuje zawieszenia wykupów certyfikatów inwestycyjnych wybranych funduszy inwestycyjnych wynikające z niewystarczającej płynności aktywów w nich zgromadzonych i w związku z tym operacje dotyczące UFK powiązanych z tymi funduszami inwestycyjnymi ulegają analogicznym przesunięciom w czasie. Łączna wartość aktywów zgromadzona w przedmiotowych funduszach inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 13 801 tys., co stanowi 2% Aktywów netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający. W ostatnich latach wartość tych aktywów systematycznie spada, a w okresie sprawozdawczym odnotowano kolejne ich zmniejszenie o kwotę 1 048 tys.

Pozew RF

W dniu 18 czerwca 2020 roku Rzecznik Finansowy wystąpił do sądu z pozwem przeciwko Bankowi i Spółce

Pozew opiera się na żądaniu nakazania zaniechania przez pozwanych stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych polegających m.in. na dezinformacji konsumentów zawierających umowę pożyczki, co do rzeczywistego charakteru ubezpieczenia, niedostosowania ubezpieczenia do potrzeb i oczekiwań klientów i braku oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Celem Rzecznika jest doprowadzenie do zaniechania stosowania przez pozwanych nieuczciwych praktyk rynkowych i wykreślenia z wzorców umów klauzul stanowiących nieuczciwe praktyki rynkowe. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, w niniejszej sprawie nie zapadło żadne rozstrzygnięcie sądowe, sprawa toczy się w I instancji.

W dniu 22 grudnia 2021 roku Spółce doręczony został pozew Rzecznika Finansowego, który wystąpił do sądu z pozwem przeciwko Spółce. Pozew oparty jest na zarzucie stosowania przez Spółkę nieuczciwych praktyk rynkowych przy oferowaniu przez Spółkę produktu ubezpieczeniowego „Debt & Equity II”. Spółka nie zgadza się z roszczeniami i w marcu 2022 Spółka złożyła odpowiedź na pozew z wnioskiem o oddaleniem powództwa. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, w niniejszej sprawie nie zapadło żadne rozstrzygnięcie sądowe, sprawa toczy się w I instancji.

Pozostałe istotne informacje związane z profilem ryzyka zostały uwzględnione w punktach C.1.-C.6.

D. Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział zawiera informacje dotyczące wyceny istotnych pozycji bilansowych oraz porównanie zasad wyceny zgodnej z Dyrektywą Wypłacalność II w stosunku do zasad wyceny stosowanych do sporządzenia sprawozdania finansowego.

Pozycje uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie może, pojedynczo lub razem, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie bilansu sporządzonego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność II (bilans ekonomiczny). Do wyceny stosuje się założenie kontynuacji działalności.

Podstawową metodą wyceny aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wycena w wartości godziwej. Ustalana jest ona według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

Kryterium, na podstawie którego określa się czy rynek jest aktywny, jest ilość zrealizowanych na nim transakcji w ciągu ostatnich trzech miesięcy od daty wyceny – jeśli liczba transakcji jest wyższa, bądź równa 5, wówczas badany rynek można uznać za rynek aktywny.

Źródłem danych na temat ilości przeprowadzonych transakcji na instrumentach finansowych jest GPW, Catalyst oraz ASO Bondspot. W przypadku braku transakcji na tych rynkach analiza opiera się na informacjach udostępnianych na platformie informacyjnej Bloomberg, źródło LCPR (ceny pochodzące od zewnętrznych dostawców informacji). W przypadku braku możliwości potwierdzenia aktywności rynku na podstawie któregośkolwiek z wyżej wymienionych źródeł, wówczas uznaje się, że dany instrument finansowy nie posiada aktywnego rynku.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań jest niemożliwe Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice.

Korekty te odzwierciedlają czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym wszystkie następujące czynniki:

- charakter lub lokalizację składnika aktywów lub zobowiązań;
- stopień, w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne z danym składnikiem aktywów lub zobowiązań; oraz
- obrót lub poziom aktywności na rynkach, na których są obserwowane dane używane do wyceny.

W przypadku braku aktywnego rynku dla wycenianego instrumentu finansowego, w pierwszej kolejności dokonuje się analizy rynku mającej na celu znalezienie instrumentu finansowego o podobnych parametrach, wyemitowanego przez tego samego emitenta. Następnie sprawdzana jest marża kredytowa podobnego aktywa na dzień sporządzenia wyceny. Kolejnym krokiem w tym etapie wyceny jest wyznaczenie stopy dyskontowej składającej się z marży kredytowej podobnego aktywa oraz stóp wolnych od ryzyka, określonych na podstawie krzywej dochodowości sporządzanej przez EIOPA. Otrzymane stopy dyskontowe służą do wyznaczenia bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych wycenianego instrumentu finansowego.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach lub przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe Spółka do wyceny aktywów i zobowiązań stosuje alternatywne metody wyceny opisane w punkcie D.4.

Uzgodnienie bilansu sporządzonego na potrzeby sprawozdania finansowego z bilansem sporządzonym na potrzeby Dyrektywy Wypłacalności II prezentuje tabela poniżej:

Aktywa	Nota	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Reklasyfikacja	Przeszacowanie	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywowane koszty akwizycji	D.1.1.	19 560	-	-19 560	-
Wartości niematerialne i prawne		587	-	-587	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D.1.2.	33 061	-	-	33 061
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	D.1.3	2 035	31	2 128	4 194
Lokaty		1 895 240	-31	-448 015	1 447 194
<i>Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)</i>		860	-31	236	1 066
<i>Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe</i>	D.1.4.	461 091	-	-447 646	13 444
<i>Instrumenty finansowe</i>	D.1.5.	1 433 288	-	-605	1 432 683
Kwoty należne z umów reasekuracji	D.1.6.	-	142	-50	92
Należności	D.1.7.	46 014	-17 223	-1	28 790
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		2 696	-	-284	2 412
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	D.1.8.	2 719	-	-2 719	-
Aktywa ogółem		2 001 913	-17 082	-469 089	1 515 743

Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	D.2.	1 133 004	124 655	-44 290	1 213 369
Udział reasekuratora w rezerwach technicznych	D.1.6.	-148	148	-	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	D.3.1.	890	10 973	-	11 863
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	D.3.2.	1 398	-1 270	-	129
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D.1.2.	1 442	-	4 816	6 259
Zobowiązania finansowe	D.3.3.	-	-	3 291	3 291
Zobowiązania	D.3.4.	147 833	-132 820	-267	14 746
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)		19 434	-18 768	-666	-
Zobowiązania ogółem		1 303 853	-17 082	-37 115	1 249 657
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami		698 060	-	-431 974	266 086

Aktywa i zobowiązania w kolumnie *Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych* pochodzą z bilansu Sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2023 roku i zostały zaprezentowane w powyższym zestawieniu w najbardziej odpowiednich pozycjach – bez dokonania korekt jakie byłyby wymagane, aby dostosować wartości ze Sprawozdania finansowego do formatu i zasad prezentacji obowiązujących wg Dyrektywy Wyplacalność II. Suma aktywów w kolumnie *Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych* w powyższym zestawieniu uzgadnia się z sumą aktywów ujętych w bilansie w Sprawozdaniu finansowym.

D.1. Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

W bilansie ekonomicznym koszty akwizycji podlegają wyzerowaniu. Aktywowane koszty akwizycji w Sprawozdaniu finansowym obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym pośrednie i bezpośrednie koszty akwizycji w części przypadającej na następne okresy sprawozdawcze. Aktywowane koszty akwizycji podlegają rozliczeniu w czasie proporcjonalnie do długości trwania umów ubezpieczenia, których dotyczą lub proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka z tych umów.

D.1.2. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zasady ustalania odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu finansowym i w bilansie sporządzanym na potrzeby Wyplacalności II są analogiczne. Wartość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym różnią się ze względu na różnice w wycenie bilansowej aktywów i zobowiązań, dla których ustalana jest ich wartość podatkowa. Efekt zmiany zarówno przejściowych różnic podlegających opodatkowaniu, jak i przejściowych różnic podlegających odliczeniu, w związku ze zmianą wartości aktywów/pasywów zgodnie z zasadami wyceny Wyplacalność II, przedstawia się w kwocie netto jako zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w bilansie ekonomicznym.

Zgodnie z prognozowanymi wynikami finansowymi Spółka planuje osiągnięcie zysku w kolejnych latach, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku dochodowego. Spółka przewiduje, że odwrócenie się różnic przejściowych ustalonych na potrzeby wyplacalności zrealizuje się w okresie 6 lat.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na dzień 31 grudnia 2023 r.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego	Wartość bilansowa
1. Aktywa wynikające z możliwych do potrącenia różnic przejściowych określonych zgodnie z zasadami rachunkowości związanych z:	33 061
- aktywami finansowymi	11 944
- rezerwami i zarachowanymi kosztami	20 848
- pozostałymi różnicami	269
2. Aktywa wynikające z nierozliczonych strat podatkowych	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wyplacalności, razem:	33 061
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	-

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wartość bilansowa
1. Rezerwy wynikające z możliwych do potrącenia różnic przejściowych określonych zgodnie z zasadami rachunkowości związanych z:	1 442
- aktywami finansowymi	1 450
- pozostałymi różnicami	-7
2. Rezerwy wynikające z różnic między wyceną dla celów wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości związanych z:	4 816
- rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi i aktywowanymi kosztami akwizycji	4 699
- pozostałymi różnicami	118
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności, razem:	6 259

D.1.3. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego umorzenia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty własne, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji. Prawo wieczystego użytkowania gruntu wycenia się według wartości nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Dla celów Wypłacalności II, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16. W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki transportu będące własnością Spółki oraz prawa do użytkowania przedmiotu leasingu. Wartość godziwą środków transportu będących własnością Spółki określa się za pomocą metody porównawczej poprzez odniesienie do obserwowalnych cen rynkowych, z uwzględnieniem współczynników korygujących. Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wycenia się w wartości początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Przeszacowanie rzeczowych aktywów do wartości godziwej wynosi -2 159 tys. zł, w tym: wzrost z tytułu ujęcia prawa do użytkowania w wysokości 3 240 tys. zł. oraz spadek z tytułu przeszacowania pozostałych aktywów w kwocie 1 081 tys. zł.

D.1.4. Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe w bilansie ekonomicznym wyceniane są za pomocą skorygowanej metody praw własności, polegającej na dokonaniu wyceny udziałów kapitałowych posiadanych w jednostkach powiązanych na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki powiązanej.

W sprawozdaniu finansowym wartość udziałów wyceniana jest metodą praw własności określoną w Ustawie o rachunkowości. Zgodnie z tą metodą wartość udziałów w jednostkach powiązanych wykazuje się w cenie ich nabycia powiększonej lub pomniejszonej o przypadające na rzecz Spółki zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki powiązanej, jakie nastąpiły od dnia objęcia kontroli, uzyskania współkontroli lub znaczącego wpływu do dnia bilansowego.

Główną przyczyną niższej wartości udziałów w jednostkach powiązanych o 452 507 tys. zł w bilansie ekonomicznym jest spisanie aktywów niematerialnych zidentyfikowanych na dzień nabycia udziałów w EMFS. Zidentyfikowane aktywa niematerialne zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym Spółki zgodnie z Ustawą o rachunkowości i podlegają amortyzacji zgodnie z przewidywanym okresem ekonomicznej użyteczności.

D.1.5. Instrumenty finansowe

W poniższej tabeli zaprezentowano instrumenty finansowe, dla których wartość ze sprawozdania finansowego różni się od wartości wg Wypłacalności II:

	Wartość ze sprawozdania finansowego	Wartość wg Wypłacalność II	Różnica z wyceny
Obligacje korporacyjne i komunalne	293 224	292 527	-697
Obligacje skarbowe	223 531	223 535	3
Listy zastawne	7 164	7 165	1
Depozyty terminowe	85 510	85 597	87
Razem	609 429	608 824	-605

Różnica w prezentowanych wyżej wartościach wynika z wyceny wartości godziwej obligacji korporacyjnych, komunalnych, skarbowych, listów zastawnych oraz depozytów terminowych sklasyfikowanych w Sprawozdaniu finansowym jako pożyczki i należności, które na potrzeby sprawozdania finansowego wyceniono według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Dla tych instrumentów jako wycenę godziwą przyjmuje się wycenę modelową, uwzględniającą bieżącą sytuację rynkową oraz sytuację kredytową emitenta.

D.1.6. Kwoty należne z umów reasekuracji

Różnice w założeniach i metodologii wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji (udziałów reasekuratora w rezerwach) w obu standardach wyliczeń są analogiczne do różnic wskazanych w odpowiednich rezerwach brutto. Dodatkową różnicą jest konieczność uwzględnienia w najlepszym oszacowaniu rezerw korekty z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora. Korekta ta powoduje obniżenie wartości udziałów reasekuratora w rezerwach.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale reasekuratora wyznaczane na potrzeby sprawozdań finansowych opierają się na zapisach Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, które co do zasady zakładają inną metodologię wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, niż zastosowane do wyznaczenia kwot należnych z umów reasekuracji. Różnicą wynikającą z zapisów ww. rozporządzenia jest brak możliwości uwzględnienia w większości rodzajów rezerw zmiany wartości pieniądza w czasie.

Udział reasekuratora w rezerwie składek i rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego dla celów rachunkowych wyznaczane są na pokrycie przewidywanych przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i zawartych umów reasekuracyjnych. Udział reasekuratora w rezerwie składek dla celów rachunkowych wyznacza się jako składkę przypisaną na udziale reasekuratora przypadającą na przyszłe miesięczne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych. Co więcej, podstawą naliczenia tej rezerwy jest wartość składki przypisanej na udziale reasekuratora. Metodologia wyznaczania rezerwy składek na udziale reasekuratora dla celów rachunkowych nie bierze pod uwagę dokładnej wartości przyszłych kosztów, odszkodowań czy regresów- pozycje te są uwzględniane przy wycenie rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego na udziale reasekuratora, którą tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek na pokrycie przyszłych szkód, świadczeń i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i reasekuracyjnych.

Metodologia wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerwy składek, opiera się na zdyskontowanych przewidywanych przyszłych przepływach pieniężnych wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracyjnych. Nie opiera się więc ona na rozłożeniu składki przypisanej na udziale reasekuratora w czasie, lecz na bardziej zaawansowanej metodzie modelowania przyszłych zobowiązań i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracyjnych. Konieczne jest więc przyjęcie w niej innych, bardziej szczegółowych założeń niż przy wyznaczaniu rezerwy na potrzeby sprawozdań finansowych. Istotnym czynnikiem różnicującym oba rodzaje rezerw jest przyjęcie w kwotach należnych z umów reasekuracji dla celów wypłacalności prawdopodobieństwa rezygnacji z ubezpieczenia przez ubezpieczającego i związanym z tym zwrotem składki od reasekuratora za niewykorzystany okres ochrony.

Dodatkowo w kwotach należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerwy składek zostały ujęte należności i zobowiązania wynikające z posiadanych umów reasekuracyjnych, których termin płatności przypada po dacie bilansowej, a które w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycjach:

- Należności z tytułu reasekuracji,
- Zobowiązania z tytułu reasekuracji.

Dla produktów objętych umowami reasekuracyjnymi z rezerwą ubezpieczeń na życie w sprawozdaniu statutowym stosuje się co do zasady takie same metodologie jak w kwotach należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerwy składek (metody aktuarialne), z tym że:

- w rezerwach dla celów rachunkowych nie uwzględnia się założeń o rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia,
- parametry dotyczące śmiertelności/zachorowalności ustalane są na wyższym poziomie ufności niż 50%,
- stosuje się jedną stopę techniczną do dyskonta zobowiązań, a nie strukturę terminową stóp wolnych od ryzyka,
- stosuje się inną metodologię wyznaczania parametrów kosztowych,
- nie uwzględnia się przyszłych wypłat z tytułu udziałów w zyskach,
- nie uwzględnia się korekty z tytułu ryzyka upadku reasekuratora.

Przyjęta metodologia wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji dotyczących rezerw szkodowych jest co do zasady spójna z metodami stosowanymi do wyznaczenia udziałów reasekuratora rezerw dla celów rachunkowych. Zastosowane różnice to wprowadzenie w najlepszym oszacowaniu na udziale reasekuratora uwzględnienia zmiany wartości pieniądza w czasie, które to jest niedozwolone w rezerwach na cele finansowe oraz wprowadzenie w udziale reasekuratora w rezerwie na szkody zgłoszone, lecz niewypłacone korekty z tytułu historycznego wskaźnika odmów szkód. Zmiany te powodują obniżenie wartości kwot należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerw szkodowych.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerwy składek kalkulowane są według metodologii najlepszego oszacowania brutto z uwzględnieniem zapisów odpowiednich zawartych umów reasekuracji i obejmują:

- udziały reasekuratora w odszkodowaniach i kosztach ich likwidacji,
- udział reasekuratora w przypisie składki,
- prowizje reasekuracyjne.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczane są analogicznie dla rezerw brutto, z tą różnicą, że podstawą naliczeń jest portfel objęty umową reasekuracyjną.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczane są jako historyczny współczynnik udziału reasekuratora w wypłaconych odszkodowaniach dla danej linii biznesowej i najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej brutto dla danej linii biznesowej. Kwoty należne z umów reasekuracji wskazane powyżej korygowane są o ryzyko związane z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez reasekuratora wyznacza się na podstawie ocen kredytowych dokonanych przez zewnętrzne instytucje ratingowe.

D.1.7. Należności

Do wyceny należności w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartościach należności wykazanych w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym wynika z ujęcia części należności w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerwy składek podlega ta część należności, która jest związana z umowami ubezpieczenia i dla których termin rozliczenia przypada po dacie bilansowej.

D.1.8. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa bilansu ekonomicznego obejmują należności z tytułu udziału reasekuratorów w szkodach ustalone jako udział reasekuratora w wartości szkody wypłaconej. Wycena należności z tytułu udziału w szkodach w sprawozdaniu finansowym jest analogiczna.

Pozostałe aktywa w sprawozdaniu finansowym obejmują poniesione wydatki odroczone zgodnie z zasadą memoriału. Wydatki, dla których postanowienia umowne przewidują zwrot kosztów w przypadku niewykonania usług lub niewykonania tych usług w umownym zakresie przeniesiono do należności i wyceniono według zasad wyceny dla należności obowiązujących w bilansie ekonomicznym. Pozostałe odroczone wydatki o charakterze bezzwrotnym podlegają wyzerowaniu w bilansie ekonomicznym.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1. Różnice między zasadami i metodami wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (dalej: RTU) wyznaczone na potrzeby sprawozdań finansowych opierają się na zapisach Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, które co do zasady zakładają inną metodologię wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych niż zastosowane do wyznaczenia rezerw na potrzeby wypłacalności opartych o przyszłe przepływy pieniężne. Różnicą wynikającą z zapisów ww. rozporządzenia jest brak możliwości uwzględnienia w większości rodzajów rezerw zmiany wartości pieniądza w czasie.

Tabela poniżej prezentuje porównanie rezerw brutto ustalonych na potrzeby sprawozdania finansowego oraz dla celów wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Wartość wg sprawozdania finansowego (z uwzględnieniem reklasyfikacji)		Wartość wg Wypłacalność II	
Rezerwa składek, rezerwa ubezpieczeń na życie, rezerwa ubezpieczeń na życie jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	997 038	1 076 608	Najlepsze oszacowanie rezerw składki
Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	124 655		
Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	135 966	121 584	Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych
		15 177	Marginies ryzyka
Razem	1 257 659	1 213 369	Razem

Oprócz opisanych powyżej różnic metodologicznych w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w sprawozdaniu finansowym oraz wartości najlepszego oszacowania rezerw składki wg Wypłacalność II, w najlepszym oszacowaniu ujmowane są również dodatkowe elementy:

- oczekiwane przyszłe zwroty składek netto (zwroty składek pomniejszone o zwrot kosztów akwizycji), co powoduje powiększenie wartości rezerw wg Wypłacalność II wobec salda ze sprawozdania finansowego, a także
- dodatkowe wynagrodzenie dla pośredników w przypadku, gdy rozliczenie tego wynagrodzenia jest odroczone w czasie – ta część zobowiązania z terminem rozliczenia przypadającym po dacie bilansowej jest, zgodnie z zasadami Wypłacalność II, reklasyfikowana z pozycji zobowiązań ubezpieczeniowych do najlepszego oszacowania, co powoduje zwiększenie wartości rezerw wg Wypłacalność II wobec salda ze sprawozdania finansowego.

Uwzględniając powyższe elementy, bezpośrednie porównanie sald rezerw pomiędzy sprawozdaniem finansowym a SFCR jest utrudnione. Z tego powodu, w celu zapewnienia większej porównywalności, w powyższej tabeli dane ze sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane z uwzględnieniem salda zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych.

Poniższa tabela prezentuje porównanie rezerw ustalonych na potrzeby sprawozdania finansowego oraz dla celów wypłacalności w podziale na linie biznesowe wg stanu na 31 grudnia 2023 roku:

Istotne i pozostałe linie biznesowe	Wartość wg Wypłacalność II			Wartość wg sprawozdania finansowego (z uwzględnieniem reklasyfikacji)
	RTU dla celów wypłacalności	w tym: najlepsze oszacowanie	w tym: margines ryzyka	
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe	801 401	797 571	3 830	796 848
Pozostałe ubezpieczenia na życie	411 968	400 621	11 348	460 811
Razem	1 213 369	1 198 192	15 177	1 257 659

Linia: Pozostałe ubezpieczenia na życie:**Produkty z rezerwą składek w sprawozdaniu finansowym**

Rezerwa składek wraz z rezerwą na pokrycie ryzyka niewygasłego wyznaczone dla celów rachunkowych wyznaczane są na pokrycie przewidywanych przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Rezerwę składek dla celów rachunkowych wyznacza się jako składkę przypisaną przypadającą na przyszłe miesięczne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych. Dla wszystkich produktów, w których wyznaczana jest rezerwa składek stosowana jest metoda tworzenia rezerwy składki w proporcji do okresu ubezpieczenia, na który przypada przypis (pro rata temporis). Co więcej, podstawą naliczenia tej rezerwy jest wartość składki przypisanej brutto niepomniejszonej o poniesione zewnętrzne koszty akwizycji. Metodologia wyznaczania rezerwy składek do celów sprawozdań finansowych nie bierze pod uwagę dokładnej wartości przyszłych kosztów czy odszkodowań – pozycje te są uwzględniane przy wycenie rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego, którą tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek na pokrycie przyszłych szkód, świadczeń i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia.

Metodologia wyznaczania najlepszego oszacowania rezerwy składek, opiera się na zdyskontowanych przewidywanych przyszłych przepływach pieniężnych wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Nie opiera się więc ona na rozłożeniu składki przypisanej w czasie, lecz na bardziej zaawansowanej metodzie modelowania przyszłych zobowiązań i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Konieczne jest więc przyjęcie w niej innych, bardziej szczegółowych założeń niż przy wyznaczaniu rezerwy na potrzeby sprawozdań finansowych. Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania przyjęto bardziej szczegółowy podział produktów do jednorodnych grup ryzyka niż stosowane przy określaniu rozkładów ryzyka rezerwy składek na cele sprawozdań finansowych. Istotnym czynnikiem różnicującym oba rodzaje rezerw jest przyjęcie w rezerwach dla celów wypłacalności prawdopodobieństwa rezygnacji z ubezpieczenia przez ubezpieczającego i związanym z tym zwrotem składki za niewykorzystany okres ochrony.

Dodatkowo w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek zostały ujęte należności i zobowiązania wynikające z zawartych umów ubezpieczenia, których termin płatności przypada po dacie bilansowej, a które w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycjach:

- Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich,
- Należności od pośredników ubezpieczeniowych,
- Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich.

Gdyby rezerwę składek dla celów rachunkowych skorygować o wielkość naliczonych aktywowanych kosztów akwizycji, to oba rodzaje rezerwy składek różniłyby się głównie o prognozowaną wielkość przyszłego zysku Spółki wynikającego z zawartych umów ubezpieczenia po uwzględnieniu prognozowanego zwrotu składki dla ubezpieczającego w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia.

Produkty z rezerwą ubezpieczeń na życie w sprawozdaniu finansowym

Dla produktów z rezerwą ubezpieczeń na życie w sprawozdaniu statutowym stosuje się co do zasady takie same metodologie jak w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek (metody aktuarialne), z tym że:

- w rezerwach dla celów rachunkowych nie uwzględnia się założeń o rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia,
- parametry dotyczące śmiertelności/zachorowalności ustalane są na wyższym poziomie ufności niż 50%,
- stosuje się jedną stopę techniczną do dyskonta zobowiązań, a nie strukturę terminową stóp wolnych od ryzyka,
- stosuje się inną metodologię wyznaczania parametrów kosztowych,
- nie uwzględnia się przyszłych wypłat z tytułu udziałów w zyskach.

Linia: Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe

W przypadku ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym przy wyznaczaniu rezerwy ubezpieczeń na życie w sprawozdaniu statutowym stosuje się co do zasady takie same metodologie jak w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek (metody aktuarialne), z tym że:

- w rezerwach dla celów rachunkowych nie uwzględnia się założeń o rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia,
- parametry dotyczące śmiertelności/zachorowalności ustalane są na wyższym poziomie ufności niż 50%,
- stosuje się jedną stopę techniczną do dyskonta zobowiązań, a nie strukturę terminową stóp wolnych od ryzyka,
- stosuje się inną metodologię wyznaczania parametrów kosztowych,
- może być ujemna, co oznacza, że ujmowany jest w jej wyliczeniu cały przyszły prognozowany przepływ pieniężny związany z prognozowanym zyskiem Spółki.

Oprócz rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia i rezerwy ubezpieczeń na życie istotną część rezerwy w sprawozdaniu finansowym stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Tworzy się ją w wysokości wartości lokaty, dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie, co oznacza, że na jej wartość nie ma wpływu ani rodzaj, ani data przyszłego świadczenia tylko obecna wartość jednostek uczestnictwa.

Wszystkie linie biznesowe:**Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych**

Przyjęta metodologia wyznaczania rezerw szkodowych jest co do zasady spójna z metodami stosowanymi do wyznaczenia rezerw szkodowych dla celów rachunkowych. Zastosowane różnice to wprowadzenie w najlepszym oszacowaniu uwzględnienia zmiany wartości pieniądza w czasie, które jest zabronione w rezerwach wyznaczanych dla celów rachunkowych oraz wprowadzenie w rezerwie na szkody zgłoszone, lecz niewypłacone korekty z tytułu historycznego wskaźnika odmów szkód. Zmiany te powodują obniżenie wartości rezerw szkodowych.

Margines ryzyka

Przy wyznaczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowych nie wyznacza się w sposób jawny dodatkowego narzutu na rezerwy wynikającego z kosztów utrzymania środków własnych przeznaczonych na pokrycie wymogów wypłacalności. Rezerwy co do zasady mają być tworzone w sposób bezpieczny pozwalający na pokrycie wszystkich przyszłych kosztów i zobowiązań zakładu ubezpieczeń.

D.2.2. Zasady i metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby Wypłacalności II

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe odpowiadają kwocie, którą według stanu na 31 grudnia 2023 roku, Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała natychmiast przenieść swoje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń do innego zakładu ubezpieczeń.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest równa sumie najlepszego oszacowania rezerw i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie zostało wyznaczone brutto, bez odliczania kwot należnych z tytułu reasekuracji. Ze względu na brak zobowiązań ubezpieczeniowych w walutach innych niż złoty polski wszystkie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zostały wyznaczone w złotych polskich.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto na 31 grudnia 2023 przedstawia tabela poniżej (dane w tys. zł.):

Linia biznesowa	Najlepsze oszacowanie brutto		Margines ryzyka
	rezerwa składki	rezerwa szkodowa	
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe	699 254	98 317	3 830
Pozostałe ubezpieczenia na życie	377 354	23 267	11 348
Razem	1 076 608	121 584	15 177

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale reasekuratora na 31 grudnia 2023 przedstawia tabela poniżej (dane w tys. zł.):

Linia biznesowa	Najlepsze oszacowanie brutto	
	rezerwa składek	rezerwa szkodowa
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie	85	7
Razem	85	7

D.2.2.1. Segmentacja portfela do linii biznesowych

Na potrzeby wyznaczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka dokonała segmentacji swoich zobowiązań ubezpieczeniowych do jednorodnych grup ryzyka według posiadanych linii biznesowych:

- Wszystkie produkty sprzedawane w ramach 3 grupy ustawowej działu I zostały zakwalifikowane do linii biznesowej Ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczeń na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe.
- Produkty oszczędnościowe sprzedawane w ramach 1 grupy ustawowej działu I zostały zakwalifikowane do linii biznesowej Ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub ubezpieczeń na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe.
- Pozostałe produkty ochronne niewymienione powyżej, sprzedawane w ramach 1, 4 i 5 grupy ustawowej, zostały zakwalifikowane w całości do linii biznesowej Pozostałych ubezpieczeń na życie.

Ze względu na konstrukcję produktów ochronnych niemożliwy był podział tych produktów na produkty dotyczące ubezpieczeń na życie i produkty dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych (ryzyka są ze sobą powiązane, ponieważ wypłata szkody z jednego ryzyka zazwyczaj kończy ochronę ubezpieczeniową całej polisy).

Dodatkowo na potrzeby określenia założeń i metodologii wyznaczania najlepszego oszacowania Spółka podzieliła portfel ubezpieczeń na jednorodne grupy ryzyka ze względu na rodzaj ubezpieczonego ryzyka, zachowanie się klientów oraz ponoszone koszty związane z obsługą ubezpieczeń.

D.2.2.2. Opis stosowanych zasad i metod do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby Wyplacalności II

Najlepsze oszacowanie – metodologia

Najlepsze oszacowanie wyznacza się w podziale na:

- najlepsze oszacowanie rezerwy składek (dotyczące przyszłych zdarzeń ubezpieczeniowych),
- najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych.

Najlepsze oszacowanie – rezerwa składek brutto

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej z przyszłych przepływów pieniężnych, przy uwzględnieniu zmiany wartości pieniądza w czasie (dyskonto). Najlepsze oszacowanie rezerwy składek wyznaczone jest z dokładnością do każdej polisy ubezpieczeniowej. Prognozowane przepływy pieniężne uwzględniają:

- przyszłe składki należne po dacie bilansowej;
- nieopłacone składki należne przed datą bilansową, z terminem płatności po dacie bilansowej;
- odszkodowania/świadczenia;
- koszty obsługi;
- koszty likwidacji;
- koszty akwizycji;
- koszty działalności inwestycyjnej;
- zwroty składek dla ubezpieczonych z uwzględnieniem prawdopodobieństwa upadku podmiotu pośredniczącego w sprzedaży;
- niezapłacone koszty akwizycji wynikające ze składki należnej na datę bilansową, z terminem płatności po dacie bilansowej;
- przyszłe udziały w zysku dla ubezpieczających.

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek uwzględnia przyszłe, oczekiwane zachowania osoby ubezpieczonej dotyczące rezygnacji z polisy w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych brutto

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych Spółka wyznacza w podziale na:

- najlepsze oszacowanie dotyczące szkód zaistniałych i zgłoszonych, ale niewypłaconych,
- najlepsze oszacowanie dotyczące szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR).

Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne odnoszące się do szkód zgłoszonych, ale niewypłaconych oparte są na indywidualnej informacji o wielkości zgłoszonego roszczenia, skorygowanej prawdopodobieństwem jego wypłaty i kosztochłonności procesu likwidacji dla danej linii biznesowej.

Najlepsze oszacowanie rezerw na szkody zaistniałe, ale niezgłoszone wyznacza się dla każdej linii biznesowej z dokładnością do danego produktu ubezpieczeniowego z uwzględnieniem zmiany wartości pieniądza w czasie oraz powiększa się o szacowane koszty likwidacji roszczeń. Podstawą do wyznaczania rezerwy są świadczenia należne w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego (wynikające z sumy ubezpieczenia), prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, współczynniki opisujące ujawnianie się zdarzenia ubezpieczeniowego w kolejnych miesiącach od momentu wystąpienia szkody oraz suma rezerwy ubezpieczeń na życie wyznaczonej do celów rachunkowych i rezerwy składki netto na datę bilansową. Dodatkowo dla każdej umowy, która zakończyła się przed 01.01.2024, gdzie ryzykiem ubezpieczeniowym było dożycie ubezpieczonego do końca okresu ochrony, w przypadku niezgłoszenia się ubezpieczonego po odbiór świadczenia, w ramach rezerwy IBNR zawiązywana jest rezerwa na świadczenia zapadłe niezgłoszone. Rezerwa na świadczenia zapadłe niezgłoszone jest tworzona metodą indywidualną, w wysokości kwoty należnej ubezpieczonemu w przypadku dożycia zgodnie z warunkami ubezpieczenia lub umową ubezpieczenia.

Założenia stosowane do wyznaczenia najlepszego oszacowania

Przyszłe przepływy finansowe uwzględniają wyznaczone na bazie danych historycznych Spółki opóźnienie między datą zajścia szkody a datą wypłaty świadczenia do ubezpieczonego.

Dla wszystkich linii biznesowych przyszłe przepływy pieniężne opierają się na miesięcznym prawdopodobieństwie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, prawdopodobieństwie rezygnacji ubezpieczonego z polisy oraz sumy ubezpieczenia bądź dla wybranych produktów średniej wielkości wypłaconego świadczenia.

Założenia przyjęte do wyznaczenia najlepszego oszacowania opierają się, za wyjątkiem założeń o stopach inflacji i struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka, na danych wewnętrznych.

Krzywą prognozowanej stopy inflacji dotyczącej wynagrodzeń i krzywą prognozowanej stopy inflacji dotyczącej pozostałych kosztów wyznaczono na podstawie informacji z Raportu o inflacji Narodowego Banku Polskiego. Przyjęto strukturę terminową stopy wolnej od ryzyka opublikowaną przez EIOPA według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Założenia kosztowe opierają się na systemie alokacji kosztów stosowanym w Spółce i są wyliczane w rozbiciu na linie biznesowe określone w stosowanym w Spółce systemie alokacji kosztów, zaś dla każdej z tej linii dodatkowo w podziale na koszty dotyczące wynagrodzeń oraz pozostałe koszty. Jednorodnie grupy ryzyka opisane w rozdziale D.2.2.1. klasyfikowane są do odpowiednich linii biznesowych systemu alokacji kosztów.

Na podstawie danych historycznych Spółki wyznaczono, w ramach jednorodnej grupy ryzyka, na poziomie ufności 50%, funkcje względnej śmiertelności/zachorowalności modyfikujące stosowane przez Spółkę tablice zachorowalności oraz tablice trwania życia za 2020 oraz 2021 rok opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny. Dla innowacyjnych produktów, w których Spółka nie posiada danych historycznych, argumenty funkcji względnej śmiertelności zostały założone na podstawie oceny eksperckiej.

W przypadku ubezpieczeń z malejącą sumą ubezpieczenia zależną od salda powiązanego kredytu na potrzeby określenia bieżącej wartości tego salda przyjęto otrzymaną od pośredników/agentów informację o średniej stopie oprocentowania kredytów oraz długości trwania kredytu.

Na podstawie danych historycznych Spółki, dla produktów z historycznie istotnym wskaźnikiem rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia, wyznaczono krzywe opisujące prawdopodobieństwo rezygnacji osoby ubezpieczonej z dalszej ochrony ubezpieczeniowej w każdym miesiącu trwania polisy. W przyszłych przepływach pieniężnych dotyczących rezygnacji z ubezpieczenia uwzględniono, zgodnie z zapisami umów ubezpieczeniowych, częściowy zwrot wypłaconych kosztów akwizycji oraz prawdopodobieństwo upadku dystrybutora polisy.

W projekcjach przyszłych przepływów pieniężnych Ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym zakładana jest zmiana wartości tych funduszy zgodna ze strukturą terminową stopy wolnej od ryzyka opublikowaną przez EIOPA według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

W przypadku nowych produktów ubezpieczeniowych, dla których dane historyczne są niewystarczające, przyjęto założenia zastosowane przy taryfikacji produktu ubezpieczeniowego.

Przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania nie założono przyszłych działań zarządu.

Uproszczenia

W procesie wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka zdecydowała się na zastosowanie uproszczeń, które w ocenie Spółki mają nieistotny wpływ na ostateczną wartość rezerw.

Spółka zastosowała następujące uproszczenia w procesie wyznaczania:

- a) najlepszego oszacowania rezerwy składek:
 - założenie wpływu środków od/do reasekuratora z tytułu wypłaconych odszkodowań/ naliczonych składek w dacie zajścia szkody/wymagalności składki brutto do ubezpieczającego;
 - podejście czynnikowe do wyznaczenia udziału reasekuratora w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki;
 - brak uwzględnienia przyszłych działań zarządu;
 - brak uwzględnienia opóźnienia między datą rejestracji przez Spółkę informacji o rezygnacji ubezpieczonego z polisy a datą przelewu do niego środków z tytułu zwrotu składki za niewykorzystany okres ochrony;
 - brak uwzględnienia w przepływach pieniężnych zajścia zdarzeń o charakterze katastroficznym
 - deterministyczny model rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia;
 - deterministyczny model projekcji przyszłych wartości aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych;
- b) najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej:
 - podejście czynnikowe do wyznaczenia udziału reasekuratora w rezerwach szkodowych.

Margines ryzyka

Margines ryzyka wyznacza się jako uzupełnienie najlepszego oszacowania w celu zapewnienia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jaką Spółka zażądałaby za przejście swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i wywiązanie się z nich. Margines ryzyka wyznacza się jako koszt kapitału dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności, koniecznemu do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie trwania portfela polis. Spółka przyjęła koszt kapitału równy 6%.

Margines ryzyka opiera się na wycieniach kapitałowego wymogu wypłacalności wyznaczonego formułą standardową. Spółka prognozuje wartość każdego z modułu ryzyk wchodzących w skład formuły standardowej. Metodologia wyznaczania poszczególnych projekcji podmodułów ryzyka na potrzeby wycienienia marginesu ryzyka uzależniona jest od stopnia istotności/czasochłonności wyznaczania projekcji danego podryzyka w całej wartości ryzyk, które zgodnie z wymogami powinny zostać ujęte w wycienieniu.

Dla produktów związanych z ubezpieczeniami na życie związanymi z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Spółka margines ryzyka wyznacza wykonując pełne obliczenie przyszłych wymogów na każde kolejne 12 miesięcy, aż do wygaśnięcia 99,5% funduszu kapitałowego. Zobowiązania ubezpieczeniowe dla dalszych lat estymowane są na podstawie uproszczeń, szacując ich wielkość na podstawie prognozy dalszego zapadania funduszu, aż do pełnego wygaśnięcia portfela. Przyszłe wymogi kapitałowe dla pozostałych produktów zostały wyznaczone przy pomocy uproszczeń, za wyjątkiem ryzyka wzrostu kosztów, które zostały wyznaczone dokładnie.

Ze względu na nieistotność wymogu kapitałowego związanego z ryzykiem rewizji rent ryzyko to zostało pominięte przy wyznaczaniu marginesu ryzyka. Margines ryzyka jest alokowany na poszczególne linie biznesowe przez wyznaczenie kapitałowego wymogu wypłacalności przy założeniu, że zakład nie ma innych linii biznesowych. Następnie na bazie udziału SCR danej linii biznesowej w sumie SCR wyznaczonych dla wszystkich linii biznesowych określany jest współczynnik udziału danej linii biznesowej w marginesie ryzyka. Całościowy margines ryzyka alokowany jest na poszczególne linie biznesu zgodnie z tak otrzymanymi współczynnikami.

Opis istotnych zmian w odpowiednich założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

W 2023 Spółka przeprowadziła analizę walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczonych na 31.12.2022 oraz analizę polegającą na weryfikacji czy nowy materiał statystyczny pozyskany przez Spółkę w sposób istotny wpływa na prognozowaną wartość przyszłych przepływów pieniężnych. W wyniku przeprowadzonych analiz dla wybranych linii biznesowych Spółka zmieniła poniższe założenia, które mają istotny wpływ na poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- założenia kosztowe dotyczące kosztochłonności procesu likwidacji (wzrost lub spadek wskaźnika kosztów w zależności od faktycznej kosztochłonności procesu)
- założenia dotyczące przyszłej krzywej stóp inflacji,
- założenia dotyczące wskaźnika rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Metodologia wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przyjęta przez Spółkę wiąże się z ryzykiem niepewności szacunków ich wartości. Niepewność ta wynika w głównej mierze z ryzyka, że przyjęte założenia okażą się w przyszłości odbiegać od faktycznych parametrów. W ocenie Spółki następujące przyjęte założenia mają wpływ na niepewność szacunków:

- przyjęta alokacja kosztów do poszczególnych linii biznesowych;
- przyjęte na bazie danych historycznych prawdopodobieństwo zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych w tym przyjęte modyfikacje tablic trwania życia/zachorowalności;
- przyjęty wskaźnik odmowy wypłaty szkody;
- przyjęte współczynniki rozwoju szkód;
- przyjęte rozkłady i wskaźniki rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia;
- niepewność prognozy zachowania się w przyszłości aktywów finansowych, od których zależą przychody Spółki;
- wpływ czynników makroekonomicznych mających wpływ na poziom rezygnacji z umów ubezpieczeniowych;
- zmiany w otoczeniu prawnym powiązane z oferowanymi produktami.

Dodatkowo przyjęte modele i uproszczenia mają wpływ na niepewność prawidłowego szacunku rezerw.

D.3. Inne zobowiązania

D.3.1. Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia o charakterze premii oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Do wyceny pozostałych rezerw w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartości „Pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)” w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu sporządzonym na potrzeby Wypłacalności II wynika z ujęcia części rezerw w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerw technicznych podlega ta część rezerw na koszty, która jest związana z umowami ubezpieczenia.

D.3.2. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników

Zasady ustalania zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników w sprawozdaniu finansowym i w bilansie sporządzanym na potrzeby Wypłacalności II są analogiczne.

Odprawy emerytalne są wypłacane przez Spółkę jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. W wyliczeniach zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych zastosowano metodę liniowego nabywania uprawnień do świadczeń (Projected Unit Credit Method).

D.3.3. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi. Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty, w tym stałych opłat leasingowych pomniejszonych o należne zachęty leasingowe, zmiennych opłat leasingowych, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna, jeżeli jest prawdopodobne, że zostanie ona wykorzystana oraz kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli istnieje możliwość skorzystania z takiej opcji. Opłaty leasingowe dyskontuje się stopą procentową leasingu, jeżeli można ją łatwo ustalić lub krańcową stopą procentową leasingobiorcy. Krańcową stopę leasingobiorcy wyznacza się jako sumę stopy wolnej od ryzyka.

D.3.4. Zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności przeterminowane kwoty należne ubezpieczającym oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. W pozycji tej wykazywane są również zobowiązania publiczno-prawne, kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom z tytułu usług wykonanych na rzecz Spółki.

Do wyceny pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartościach zobowiązań wykazanych w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym wynika z ujęcia części zobowiązań w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerw technicznych podlega ta część zobowiązań, która jest związana z umowami ubezpieczenia i dla których termin rozliczenia przypada po dacie bilansowej.

D.3.5. Zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w stosowanych podstawach ujmowania innych zobowiązań lub w szacunkach.

D.4. Alternatywne metody wyceny

D.4.1. Instrumenty finansowe

W odniesieniu do aktywów finansowych, dla których nie występuje aktywny rynek zastosowano alternatywne metody wyceny opisane poniżej. Każdorazowo w przypadku wyceny z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny Spółka sporządza dokumentację dotyczącą założeń leżących u podstaw danej metody wyceny. Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. regularnie porównuje adekwatność wyceny, poprzez kalibrowanie marży kredytowej stosowanej do wyceny na podstawie dostępnych cen rynkowych obligacji o podobnej charakterystyce oraz porównywanie wyceny godziwej z wyceną ustaloną metodą skorygowanej ceny nabycia w przypadku obligacji, listów zastawnych oraz depozytów bankowych.

Obligacje korporacyjne oraz listy zastawne

Alternatywna wycena papierów wartościowych dokonywana jest poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej krzywej rynkowych stóp procentowych powiększonych o marżę kredytową. W przypadku, gdy istnieją przesłanki do korekty pierwotnego poziomu marży kredytowej wynikającej ze zmiany wiarygodności kredytowej emitenta (np. zmiana oceny ratingowej emitenta wydana przez zewnętrzną agencję ratingową lub wewnętrzną jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za badanie ryzyka kredytowego w Spółce), Spółka może dokonać stosownej korekty odzwierciedlającej wartość godziwą wycenianego instrumentu.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na możliwość wykorzystania alternatywnych modeli wyceny, a także zważywszy na zmienność kluczowych parametrów wyceny, takich jak stopy procentowe oraz ocena ryzyka kredytowego kontrahenta, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich aktywów może się różnić od ceny wyznaczonej z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny sporządzonej przez Spółkę.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wycenia się według wartości ustalonej przez fundusz inwestycyjny na podstawie wartości aktywów netto tego funduszu, przypadających na jednostkę lub certyfikat. Wyceny jednostkowe są obliczane i publikowane przez poszczególne TFI. Źródłem informacji o cenach są strony internetowe TFI i wiadomości otrzymywane od TFI, Analizy Online S.A. oraz terminal Bloomberg.

Przyjęte przez Towarzystwo zasady wyceny najlepiej odwzorowują wartość godziwą instrumentów finansowych z uwagi na fakt, iż kurs wyceny jest kursem po jakim zainteresowany inwestor może nabyć lub zbyć dane jednostki uczestnictwa od emitenta.

Towarzystwo przyjęło założenie, iż emitent, będący podmiotem podlegającym szczególnemu nadzorowi, wykorzystuje do wyznaczenia wartości godziwej jednostek uczestnictwa potwierdzone rynkowo dane.

Dodatkowo fundusze inwestycyjne są podmiotami, których sprawozdania statutowe podlegają obowiązkowemu badaniu przeprowadzanemu przez firmę audytorską oraz ryzyko wyceny minimalizowane jest poprzez niezależną funkcję kontrolną sprawowaną przez depozytariusza funduszu.

Spółka identyfikuje niepewność dokonanych wycen z uwagi na:

- możliwość przeprowadzenia błędnej wyceny przez emitenta,
- stosowanie odmiennych zasad wyceny od obowiązujących w zakładach ubezpieczeń,
- zmienności kursów walut,
- zmienności otoczenia makro- i mikroekonomicznego.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla depozytów terminowych w celu ustalenia ich wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej. W tym celu wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe dla każdego zawartego kontraktu. Następnie przepływy te są dyskontowane średnią rynkową stopą procentową, jaka możliwa jest do uzyskania na rynku w dniu wyceny dla depozytów o analogicznym horyzoncie czasowym w bankach posiadających podobną wiarygodność kredytową.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na możliwość zastosowania alternatywnego modelu wyceny, a także z uwagi na zmienność parametrów modelu wyceny, takich jak rynkowe stopy procentowe oraz ocena ryzyka kredytowego kontrahenta, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku zamknięcia depozytu przed pierwotnie ustalonym terminem zapadalności może się różnić od wyceny wyznaczonej z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

W celu wyliczenia wartości godziwej pożyczek kwalifikowanych jako pożyczki udzielone i należności własne wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe. Przepływy te są dyskontowane stopą procentową zbudowaną jako suma stopy wolnej od ryzyka na dzień wyceny (krzywa stóp wolnych od ryzyka publikowana przez EIOPA) oraz marży ustalonej w umowie pożyczki. W przypadku, gdy istnieją przesłanki do zmiany marży kredytowej wynikającej ze zmiany wiarygodności kredytowej podmiotu, któremu została udzielona pożyczka, Spółka może dokonać stosownej korekty odzwierciedlającej wartość godziwą wycenianego instrumentu.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na całkowity brak rynku wtórnego dla pożyczek, jak również z uwagi na zmienność kluczowych parametrów wykorzystywanych w procesie wyceny, takich jak rynkowe stopy procentowe oraz ocena ryzyka kredytowego kontrahenta, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki może się różnić od ceny wyznaczonej z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny.

Strukturyzowane papiery wartościowe

Wartość godziwa strukturyzowanych papierów wartościowych ustalana jest na podstawie wyceny kontrahentów. Wycena strukturyzowanych papierów wartościowych wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, otrzymywana od kontrahentów podlega weryfikacji na podstawie powszechnie stosowanych modeli do wyceny opcji (m.in. model Blacka-Scholesa) lub modelu wyceny opracowanego wewnątrznie przez Towarzystwo lub przez niezależny wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na zmienność rynkową kluczowych parametrów wyceny, w tym w szczególności kształt krzywej stóp procentowych oraz poziom notowań zmienność aktywów bazowych wpływających na wycenę wbudowanych instrumentów pochodnych, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku wtórnym może się różnić od wyceny podanej uprzednio przez kontrahenta.

Instrumenty pochodne

Wartość godziwa opcji ustalana jest na podstawie wyceny kontrahentów (cena kupna). Wycena opcji wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, otrzymywana od kontrahentów podlega weryfikacji na podstawie powszechnie stosowanych modeli do wyceny opcji (m.in. model Blacka-Scholesa) lub modelu wyceny opracowanego wewnątrznie przez Towarzystwo lub przez niezależny wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na zmienność rynkową kluczowych parametrów wyceny, w tym w szczególności poziom notowań oraz zmienność aktywów bazowych instrumentu pochodnego, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku wtórnym może się różnić od wyceny podanej uprzednio przez kontrahenta.

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym obejmują depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, strukturyzowane papiery wartościowe, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, instrumenty pochodne oraz obligacje korporacyjne wyceniane są w wartości godziwej.

Wartość godziwa tego portfela aktywów odzwierciedla cenę, po której Towarzystwo może zbyć te aktywa na rynku wtórnym, bazując na podpisanych umowach w zakresie rynku wtórnego. Istnieje ryzyko, że z uwagi na zmienność rynkową kluczowych parametrów wyceny, w tym w szczególności kształt krzywej stóp procentowych oraz poziom notowań i zmienność aktywów bazowych wpływających na wycenę wbudowanych instrumentów pochodnych, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku wtórnym może się różnić od wyceny podanej uprzednio przez kontrahenta. Niepewność ta jest zminimalizowana w przypadku jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

D.4.2. Pozostałe aktywa i zobowiązania

W odniesieniu do pozostałych aktywów i zobowiązań, dla których nie występuje aktywny rynek zastosowano alternatywne metody wyceny opisane poniżej.

Należności

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności w celu ustalenia ich wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej. Do wyceny należności krótkoterminowych stosowane jest uproszczenie polegające na pominięciu efektu dyskonta. Ze względu na krótkoterminowy charakter większości należności nie ma istotnych różnic w wycenie przy zastosowaniu powyższej metody w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Zobowiązania

W celu ustalenia wartości godziwej zobowiązań długoterminowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka opublikowanej przez EIOPA według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Do wyceny zobowiązań krótkoterminowych stosowane jest uproszczenie polegające na pominięciu efektu dyskonta. Ze względu na krótkoterminowy charakter większości zobowiązań nie ma istotnych różnic w wycenie przy zastosowaniu powyższej metody w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym.

Większość zobowiązań jest ustalona w oparciu o otrzymane od kontrahentów faktury lub umowy, z których wynikają kwoty do zapłaty, co powoduje, że niepewność wyceny zobowiązań jest niska.

Niepewność wyceny zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego wartości zobowiązań ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami. Spółka nie posiada istotnych zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych, w związku z tym niepewność związana z wyceną zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych jest niska i nie ma istotnego wpływu na szacunek wyceny.

Pozostałe rezerwy

Do wyceny pozostałych rezerw w wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej.

Niepewność wyceny pozostałych rezerw wiąże się z ryzykiem stopy procentowej oraz trafności przyjętych przez Spółkę założeń w zakresie prognozowanych wypłat. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego oraz przyjęcia odmiennych założeń, wartości pozostałych rezerw ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Szacunki i założenia przyjęte do wyceny bazują na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulec zmianie na skutek przyszłych zdarzeń, wynikających ze zmian otoczenia. Spółka regularnie porównuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistych wypłat z wartościami wypłat przyjętymi do prognozy i nie stwierdziła istotnych rozbieżności.

D.5. Inne informacje

Spółka do wyceny aktywów i zobowiązań nie korzysta z odstępstwa z art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego (stosowanie metod wycen ze sprawozdania finansowego w miejsce międzynarodowych standardów rachunkowości), ponieważ kryterium określone w art. 9 ust. 4 lit. d) Rozporządzenia Delegowanego (koszt stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości nieproporcjonalny do całkowitych wydatków administracyjnych) nie ma zastosowania w przypadku Spółki.

Wszystkie pozostałe istotne informacje zawarto w punktach D.1.-D.4.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Celem Spółki jest gospodarka kapitałowa gwarantująca wypłacalność Spółki.

W ramach gospodarki kapitałowej Spółka koncentruje się na dążeniu do zachowania stałej wypłacalności i ciągłej zdolności wywiązywania się ze wszystkich zobowiązań poprzez utrzymywanie takiego poziomu środków własnych, który umożliwi Spółce przyjęcie na siebie nieoczekiwanej dużej szkody w określonym horyzoncie czasu i zapewni terminową wypłatę odszkodowań i świadczeń dla osób uprawnionych.

Adekwatność kapitałowa zapewniana jest poprzez posiadanie kapitałów adekwatnych do ponoszonego przez Spółkę ryzyka w szczególności poprzez realizację wymogów w zakresie pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego oraz kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi wliczonymi zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie Wypłacalność II oraz regulacjach powiązanych (wytyczne EIOPA, standardy techniczne, wytyczne lokalnego nadzorca).

Obowiązkiem Spółki jest posiadanie środków własnych w wysokości nie niższej niż minimalny i kapitałowy wymóg wypłacalności.

Zarząd Spółki może wyznaczyć bardziej ostrożny (wyższy) minimalny wewnętrzny poziom wskaźnika wypłacalności, niż wymagany przepisami prawa. Wewnętrzny poziom współczynnika wypłacalności określony jest w strategicznych celach i wynosi 175%. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest w wysokości 210%.

W Spółce wyznaczone są osoby i jednostki organizacyjne odpowiedzialne w zakresie wyciszania, raportowania i monitorowania współczynników zapewniających adekwatność kapitałową, w tym zasady raportowania w przypadku ewentualnego spadku współczynnika poniżej ustalonych minimalnych poziomów.

Symulacje współczynnika wypłacalności obejmują horyzont adekwatny do okresów planowania. Wyciszając wymóg kapitałowy dla przyszłych okresów, Spółka określa przyszłe wymogi kapitałowe w oparciu o plany sprzedażowe poszczególnych produktów oraz symulację bilansu ekonomicznego. Spółka bada, co najmniej raz w roku, adekwatność kapitałową zgodnie z dyrektywą Wypłacalność II (współczynnik wypłacalności) na etapie tworzenia planu finansowego w perspektywie 5 kolejnych lat.

Podjmując rekomendacje w sprawie podziału zysku za dany rok, Spółka bierze pod uwagę konieczność zapewnienia adekwatności kapitałowej i wypłacalności Spółki w perspektywie ujętej w planie finansowym.

Przy podejmowaniu decyzji o wdrażaniu produktów ubezpieczeniowych Spółka uwzględni wymóg kapitałowy generowany przez dany produkt, zgodnie z wymogami Wypłacalność II (wyciszany jest szacowany wymóg kapitałowy według Wypłacalność II generowany przez każdy wdrażany produkt).

Spółka identyfikuje główne czynniki zagrażające zapewnieniu pełnej wypłacalności i podejmuje działania w celu ich ograniczenia poprzez ciągłe modyfikowanie i aktualizowanie procesów i procedur związanych z zarządzaniem ryzykiem adekwatnie do potrzeb, zmian w organizacji i otoczeniu zewnętrznym, dostosowując się przy tym do wymagań właścicieli.

E.1.2. Struktura środków własnych

Środki własne Spółki są klasyfikowane w trzech kategoriach, w zależności od ich zdolności do absorbowania strat. Podstawowym podziałem środków własnych jest rozróżnienie na podstawowe środki własne i uzupełniające środki własne. Podstawowe środki własne składają się z nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami bilansu ekonomicznego po pomniejszeniu o dywidendę i podatek od aktywów przewidywane do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wykaz podstawowych środków własnych Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia tabela poniżej:

Pozycja środków własnych	Razem	Kategoria 1 nieograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	266 086	239 283	-	26 803
Przewidywane dywidendy	-42 736	-42 736	-	-
Podatek od aktywów	-96	-96	-	-
Podstawowe środki własne, razem	223 254	196 452	-	26 803
Uzupełniające środki własne, razem	-	-	-	-
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	211 994	196 452	-	15 542
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	196 452	196 452	-	-

Spółka nie posiada środków własnych zaklasyfikowanych do Kategorii 1 – ograniczona.

Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Pozycja środków własnych na dzień	31.12.2023	31.12.2022	Zmiany w okresie
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	266 086	621 740	-355 654
Przewidywane dywidendy	-42 736	-	-42 736
Podatek od aktywów	-96	-3 438	3 343
Podstawowe środki własne, razem	223 254	618 302	-395 047
Uzupełniające środki własne, razem	-	-	-
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	211 994	586 057	-373 063
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	196 452	566 131	-369 679

Spadek dopuszczalnych środków własnych na pokrycie kapitałowych wymogów wypłacalności w okresie sprawozdawczym związany jest głównie :

- ze spadkiem wartości posiadanych przez Spółkę udziałów w EMFS, w konsekwencji zakupu i wyceny udziałów w EMFS zgodnie z zasadami Wypłacalność II,
- z ujęciem dywidendy planowanej do wypłaty akcjonariuszom w 2024 roku.

Pełna informacja odnośnie kalkulacji środków własnych w formacie wymaganym przepisami prawa znajduje się w załączniku S.23.01.01 „Środki własne”.

Rezerwa uzgodnieniowa obejmuje wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, po skorygowaniu jej o: kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi), aktywa na odroczone podatki dochodowe, nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej oraz przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia.

Sposób kalkulacji rezerwy uzgodnieniowej na dzień 31 grudnia 2023 roku zaprezentowano w tabeli poniżej:

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	266 086
Akcje własne (wykazane jako aktywa w bilansie)	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia*	-42 831
Kapitał własny	-307 200
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	-6 800
Aktywa na podatek odroczone	-26 803
Rezerwa uzgodnieniowa	-117 548

*Pozycja „Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia” obejmuje dywidendę oraz podatek od aktywów przewidywane do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Objaśnienie różnic pomiędzy kapitałem własnym ze Sprawozdania finansowego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami w bilansie ekonomicznym przedstawia tabela poniżej. Wyjaśnienia różnic z przeszacowania poszczególnych pozycji bilansowych zamieszczone są w sekcji D niniejszego sprawozdania.

Kapitał własny ze Sprawozdania finansowego	698 060
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej	-469 089
Przeszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	44 290
Przeszacowanie zobowiązań do wartości godziwej	-2 359
Podatek odroczone wyliczony od różnic z przeszacowania aktywów i zobowiązań	-4 816
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w bilansie ekonomicznym	266 086

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1. Metoda wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności

Do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka stosuje formułę standardową. W ocenie Spółki zasady wyznaczania wymogu kapitałowego według formuły standardowej są konserwatywne i zasadniczo dobrze dopasowane do profilu ryzyka Spółki.

E.2.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2023 roku i na dzień 31 grudnia 2022 roku prezentuje tabela poniżej:

Kapitałowy wymóg wypłacalności	31.12.2023	31.12.2022
Ryzyko rynkowe	42 689	89 189
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	5 673	2 750
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	83 509	57 631
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	-	-
Dywersyfikacja	-27 139	-31 014
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	104 731	118 555
Ryzyko operacyjne	14 920	14 287
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	-	-
Zdolność odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	-16 037	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	103 614	132 842

E.2.3. Pokrycie wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności środkami własnymi

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka posiadała wystarczające środki własne na pokrycie wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności. Dane liczbowe prezentuje tabela poniżej:

Dostępne i dopuszczalne środki własne	31.12.2023
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	223 254
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	196 452
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	211 994
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie MCR	196 452
SCR	103 614
MCR	25 904
Stosunek dopuszczalnych środków własnych do SCR	204,6%
Stosunek dopuszczalnych środków własnych do MCR	758,4%

E.2.4. Uproszczenia

Przy wyliczaniu SCR Spółka zastosowała następujące uproszczenie wynikające z zasady proporcjonalności: w przypadku wyznaczania wielkości efektu ograniczania ryzyka dla ryzyka aktuarialnego w umowach reasekuracji i sekurytyzacji w ramach podmodułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta Spółka nie wyznacza wartości hipotetycznego wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji przy założeniu braku umowy reasekuracji i sekurytyzacji i wymogu kapitałowego związanego z tym efektem ograniczania ryzyka. Spółka wykonała dokładne wyznaczenie wielkości efektu ograniczania ryzyka dla ryzyka aktuarialnego i otrzymała wartość nieistotną z punktu widzenia całego wymogu kapitałowego oraz wymogu kapitałowego dotyczącego ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

E.2.5. Parametry specyficzne i narzut kapitałowy

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładów ubezpieczeń. Ponadto, organ nadzoru nie nałożył narzutu kapitałowego na kapitałowy wymóg wypłacalności Spółki.

E.2.6. Minimalny wymóg kapitałowy – dane wejściowe

Spółka wyznacza MCR zgodnie z artykułem 249 Rozporządzenia delegowanego.

Liniowy MCR zgodnie z formułą standardową wyznaczony został na bazie składowych zaprezentowanych w załączniku numer S.28.01.01 „Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie”.

MCR na dzień 31 grudnia 2023 wynosi:

Liniowy MCR	14 007
SCR	103 614
Górne ograniczenia MCR	46 626
Dolne ograniczenie MCR	25 904
Minimalny wymóg kapitałowy	25 904

E.2.7. Zmiany wymogów kapitałowych

W okresie sprawozdawczym odnotowano spadek SCR oraz MCR.

Największy wpływ na zmianę SCR miał spadek ryzyka rynkowego, co wynika głównie ze spadku ekspozycji w ryzyku koncentracji będącego konsekwencją transakcji zakupu udziałów w EMFS.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego, w związku z tym nie występują różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka, w trakcie 2023 roku i na dzień 31 grudnia 2023 roku, nie odnotowała niezgodności z minimalnym wymogiem wypłacalności oraz niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Spółka na bieżąco monitoruje poziom minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności. W ramach strategicznych celów związanych z zarządzaniem ryzykiem Spółka regularnie bada zgodność i wdraża wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatności kapitałowej (wypłacalności), dostosowując je do skali prowadzonej działalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje zawarto w punktach E.1.- E.6.

Artur Maliszewski
Prezes Zarządu

Marat Nevretdinov
I Wiceprezes Zarządu

Artur Chądzyński
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Morawski
Członek Zarządu

Grzegorz Pawlicki
Członek Zarządu

Załączniki:

Kod formularza	Nazwa formularza
S.02.01.02	Pozycje bilansowe
S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
S.23.01.01	Środki własne
S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 671fd2fb-ea2c-4e1f-b790-24ee686c74e9
utworzonego: 2024-03-26 15:49 (GMT+01:00)

Dokument przekazany do podpisu przez TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SPÓŁKA AKCYJNA
epodpis_autenti_tunz@tueuropa.pl został zabezpieczony pieczęcią elektroniczną przed wprowadzeniem zmian.

2024-03-26 15:49 (GMT+01:00)

Artur Maliszewski

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-67110600795

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 15:58 (GMT+01:00)

Artur Chądzyński

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-80033104812

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 16:01 (GMT+01:00)

Krzysztof Morawski

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-79061106295

Adres IP: 2a00:f41:1c61:1d88:5935:5271:8c41:32a8

2024-03-26 16:19 (GMT+01:00)

Marat Nevretdinov

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-75021519570

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 16:22 (GMT+01:00)

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 671fd2fb-ea2c-4e1f-b790-24ee686c74e9
utworzonego: 2024-03-26 15:49 (GMT+01:00)

Grzegorz Pawlicki

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD

Powód: Podpisanie dokumentu

PNOPL-77051100898

Adres IP: 37.248.171.224

2024-03-26 16:38 (GMT+01:00)

Podpisy elektroniczne, autentyczność oraz integralność dokumentu po złożeniu podpisów zostały zabezpieczone pieczęcią elektroniczną

2024-03-26 16:38 (GMT+01:00)

Niniejszy dokument stanowi poświadczenie złożenia podpisów elektronicznych.

Osoby podpisujące dokument złożyły podpisy elektroniczne zgodnie z Regulaminem Autenti (treść dostępna na: <https://autenti.com/regulaminy>) oraz oświadczyły o poprawności i prawdziwości danych podawanych celem identyfikacji. Przeprowadzono uwierzytelnienie podpisujących w zakresie danych zawartych w podpisie elektronicznym.

Usługa została wykonana zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (eIDAS).

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Załączniki

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

		Wartość wg Wypłacalność II
		C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	33 061
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	4 194
Lokaty (inne niż aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	748 543
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	1 066
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	13 444
Akcje i udziały	R0100	4 700
Akcje i udziały – notowane	R0110	4 700
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	608 657
Obligacje państwowe	R0140	333 207
Obligacje korporacyjne	R0150	268 525
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	6 926
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	R0180	40 871
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	77 095
Pozostałe lokaty	R0210	2 709
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	698 650
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji z tytułu:	R0270	92
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	92
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	92
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	8 323
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	46
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	20 420
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne w odniesieniu do pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	R0410	2 412
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	1 515 743

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Zobowiązania

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	411 968
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	411 968
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	400 621
Margines ryzyka	R0680	11 348
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	801 401
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	797 571
Margines ryzyka	R0720	3 830
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	11 863
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	129
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	6 259
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	3 291
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	1 465
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	134
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	13 148
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	1 249 657
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	266 086

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

Linia biznesowa dla: zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300

Składki przypisane

Brutto	R1410	0	0	55 594	302 587	0	0	0	0	358 181
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0	0	53	0	0	0	0	53
Netto	R1500	0	0	55 594	302 534	0	0	0	0	358 128

Składki zarobione

Brutto	R1510	0	0	55 594	326 793	0	0	0	0	382 387
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0	0	54	0	0	0	0	54
Netto	R1600	0	0	55 594	326 739	0	0	0	0	382 333

Odszkodowania i świadczenia

Brutto	R1610	0	0	152 726	53 339	0	0	0	0	206 065
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0	0	-2	0	0	0	0	-2
Netto	R1700	0	0	152 726	53 340	0	0	0	0	206 066
Koszty poniesione	R1900	0	0	19 073	150 946	0	0	0	0	170 018
Saldo – pozostałe koszty/przychody techniczne	R2500									711
Koszty ogółem	R2600									170 729
Całkowita kwota wykupów	R2700	0	0	84 971	0	0	0	0	0	84 971

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

S.12.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami	C0060	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami			
				C0040	C0050		C0070	C0080			
		C0090	C0100			C0150					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka											
Najlepsze oszacowanie											
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		797 571	0		400 621	0	0	0	1 198 192
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	0		92	0	0	0	92
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090	0		797 571	0		400 529	0	0	0	1 198 100
Margines ryzyka	R0100	0	3 830			11 347			0	0	15 177
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0200	0	801 401			411 968			0	0	1 213 369
Oczekiwane zyski z przyszłych składek	R0370	0	15 810								

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

		Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)	
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami				
		C0160	C0170	C0180				C0190
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0			0	0	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka								
Najlepsze oszacowanie								
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		0	0	0	0	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		0	0	0	0	0	
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090		0	0	0	0	0	
Margines ryzyka	R0100	0			0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0200	0			0	0	0	

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów kapitałowych w innych sektorach finansowych, jak określono w art. 68 rozporządzenia delegowanego 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	307 200	307 200		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	6 800	6 800		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-117 548	-117 548			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości netto aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	26 803				26 803
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, których nie należy uwzględniać w rezerwie uzgodnieniowej i które nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, których nie należy uwzględniać w rezerwie uzgodnieniowej i które nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	223 254	196 452	0	0	26 803
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 akapit pierwszy pkt 3 dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 akapit pierwszy pkt 3 dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0500	223 254	196 452	0	0	26 803
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	196 452	196 452	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	211 994	196 452	0	0	15 542
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	196 452	196 452	0	0	
SCR	R0580	103 614				
MCR	R0600	25 904				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	204,6%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	758,4%				

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	266 086
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	42 831
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	340 803
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	-117 548
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	15 810
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	15 810

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Uproszczenia
		C0110	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	42 689	0
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	5 673	
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	83 509	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	0	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	0
Dywersyfikacja	R0060	-27 139	
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	104 731	

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (parametry specyficzne dla zakładu)

		Parametry specyficzne dla zakładu
		C0090
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

		Wartość
		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	14 920
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatników dochodowych do pokrywania strat	R0150	-16 037
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem narzutu kapitałowego	R0200	103 614
Ustanowiony narzut kapitałowy	R0210	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. a)	R0211	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. b)	R0212	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. c)	R0213	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. d)	R0214	0

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	103 614
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Podejście do stawki podatkowej		Tak/Nie
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	2 – Nie

Obliczanie zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat (ang. loss absorbing capacity of deferred taxes, LAC DT)

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-16 037
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	0
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-16 037
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	
Maksymalna LAC DT	R0690	-22 734

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Komponenty MCR	
		C0010	
Wynik MCRNL	R0010		0
		Podstawowe informacje	
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	0
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
Wynik MCRL	R0200	14 007

Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (tj. po odliczeniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	797 571	797 571
Pozostałe zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	400 529	400 529
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		18 094

Całościowe obliczanie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	14 007
SCR	R0310	103 614
Górny próg MCR	R0320	46 626
Dolny próg MCR	R0330	25 904
Łączny MCR	R0340	25 904
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 790
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	25 904

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Artur Maliszewski
Prezes Zarządu

Marat Nevretdinov
I Wiceprezes
Zarządu

Artur Chądzyński
Wiceprezes
Zarządu

Krzysztof Morawski
Członek Zarządu

Grzegorz Pawlicki
Członek Zarządu

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 77d8d3fb-eba6-4c6c-85da-1d3356560327
utworzonego: 2024-03-26 10:08 (GMT+01:00)

Dokument przekazany do podpisu przez TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SPÓŁKA AKCYJNA
epodpis_autenti_tunz@tueuropa.pl został zabezpieczony pieczęcią elektroniczną przed wprowadzeniem zmian.

2024-03-26 10:08 (GMT+01:00)

Krzysztof Morawski

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-79061106295

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 10:10 (GMT+01:00)

Marat Nevretdinov

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-75021519570

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 10:11 (GMT+01:00)

Artur Chądryński

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-80033104812

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 10:31 (GMT+01:00)

Grzegorz Pawlicki

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD
Powód: Podpisanie dokumentu
PNOPL-77051100898

Adres IP: 37.248.171.224

2024-03-26 11:59 (GMT+01:00)

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 77d8d3fb-eba6-4c6c-85da-1d3356560327
utworzonego: 2024-03-26 10:08 (GMT+01:00)

Artur Maliszewski

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Uwierzytelnienie: QSCD

Powód: Podpisanie dokumentu

PNOPL-67110600795

Adres IP: 86.111.207.45

2024-03-26 15:25 (GMT+01:00)

Podpisy elektroniczne, autentyczność oraz integralność dokumentu po złożeniu podpisów zostały zabezpieczone pieczęcią elektroniczną

2024-03-26 15:25 (GMT+01:00)

Niniejszy dokument stanowi poświadczenie złożenia podpisów elektronicznych.

Osoby podpisujące dokument złożyły podpisy elektroniczne zgodnie z Regulaminem Autenti (treść dostępna na: <https://autenti.com/regulaminy>) oraz oświadczyły o poprawności i prawdziwości danych podawanych celem identyfikacji. Przeprowadzono uwierzytelnienie podpisujących w zakresie danych zawartych w podpisie elektronicznym.

Usługa została wykonana zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (eIDAS).

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.

Dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. poz. 1348, 1830 i 1844)

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku prowadzonych było z udziałem **Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.** 4 postępowania pozasądowe, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.